

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 80 korona. Félévre 40 korona. Negyedévre 9 korona. Egy hónapra 8 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
DR. PAP ZOLTÁN

Szépírókalmi Szerkesztés
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-tér 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 793. Kiadóhivatal 704.

Egy sir megbolygatása.

Budapest, december 27.

Lueger Károly nem elégszik meg többé az élő, munkát - pénzt szállító Magyarországgal; kevesli az ország rónait, az aczélos buzáját, selymes réteit, a magyar anyák katona-gyermekeit. Már a sirok felé nyújtja ki kezét. Oda megy, hol az örök békesség uralkodik s a hova a legmegátalkodottabb szívű is csak meghatottan tud belépni: ő hetykén tör be a ciprusok és szomorú füzek közé s egy sírhalom fölhányását követeli, hogy belőle egy Baedeker-czikket kiemelhessen. Ez a cikkek: Haydn hamvai. Bécs sivárelkü sáfárja szaporítani akarja az osztrák főváros látványosságait; és hogy a globe-trotter országából még néhány fillért ki-zörgethessen, Eszterházy gróftól kéri, nyitassa ki a Gotterhalte zeneszerzőjének kriptáját, hadd liferálhassa a hamvakat Bécsnek, a bécsi Baedekernek.

E kalmár-szemtelenség hallatára nincsen helye a fölháborodásnak, hanem csak a nyugodt tiltakozásnak. Tiltakozunk az ellen, hogy Haydn sírját megbolygassák s tiltakozunk az ellen, hogy erről a tárgyról egyáltalában tárgyaljanak Lueger Károly ural.

Gondolhatják, hogy nem az osztrák himnusz iránt való kegyelet mozgatja ezt a tilalom-szót. Szegény Haydn bizonyára nem tudta, hogy az ő muzsikás lelkéből

pattant zsolozsmák mellett fognak szabadsághősöket bitóra huzni. Az orvos-tudós elkészíti az orvosságot, hogy gyógyítsák vele a szenvedést; tehet-e ő arról, hogy akad nyomorult, ki a vegyületet gyilkosságra használja fel? Haydn sem tehet arról, hogy művészetének legszebbik virágait hóhérok piszkolták be. Azért ő megmarad annak a nagy, szép, csodás talentumnak, ki előtt a műveltség és kultura mélyen hajol meg.

E műveltség és kultura nevében magunkénak reklamáljuk Haydn hamvait. Eszünk ágában sincs szegény Horváth Ádám nyomdokaiba lépni, ki még Éváról is kimutatta, hogy magyar menyecske volt a Paradicsomban. De az a művész, ki itt élt a mi földünkön; a mi felhőink, a mi kék egünk, a mi madaraink csi-csergése, a mi szellőnk zsongása, a mi viharaink füttyülése ajzották fel lelkét és ringatták olyan álomba, melyekben zenekincsei termettek meg — az a művész, kinek fülében állandóan a mi nyelvünk bűvös-bájos melódiája zsongott: az a művész, ha nem is a mienk, de valami közünk van hozzá. Lueger ur a reklám és a seft jogán kéri hamvait; mi a civilizáció jogán utasítjuk vissza ezt a vigéczkedést. Magyar földben nyugszik Haydn, ott is marad hát.

Minden valamirevaló nemzet megbecsüli nemesak az élő nagyságokat, hanem a sírban nyugvókat is. Lám, Liszt

Ferencz csontjait hiába kérjük Bayreuth-tól, nem adja. Bárha magyar volt Liszt, mégis minden német tisztelettel zárandokol el sírjához; mert ilyen kaliberű emberek kínóznak hazájuk szűk kereteiből. Az ő csodás művészetük lerombolja a nyelvkorlátokat, azt lehetne róluk mondani, hogy modern apostolok ők, kiknek beszédjét mindenki megérti. Miért lenne éppen Magyarország az, mely a zsenit kellőképpen megbecsülni nem tudná?

Hiszen, ha Lueger ur kérése mögött valamilyen szent érzelem lenne, mint amilyen volt a miénk mögött, mikor Rákóczi hamvait kértük Törökországtól — de őt csak üzleti érdekek vezérlik! Ime, még nem volt szüksége reánk, kimerítette a gyalázkodás szótárát, ha Magyarországról beszélt. Judapest, magyárise betyáren, ázsiai népség: ezek voltak az enyhébb kifejezések. De most, hogy valamit kér, illő udvariassággal beszél és a köteles tisztelet stílusában ír. Csakhogy ezuttal czimet tévesztett Bécs főpolgármestere. Eszterházy gróf rendelkezhetik a földjén termő buzájáról, de nem rendelkezhetik a véletlenül az ő birtokán eltemetett Haydn hamvairól.

Ehhez a magyar kormányának van szava. Lehetetlen, hogy a kormány deferraljon Lueger előtt. Az előtt a Lueger előtt, kinek pártja csak nem régen oly durva támadást intéztetett az osztrák kép-

A második.

Irta: Viola Eteleka.

I.

Bartha Sándor belátta, hogy nem járhat fel-tűnés nélkül oly gyakran a kedvese házához, aki előkelő, kissé visszavonultan élő uriaszony volt s így a Belváros egy tiszta kis mellékutczájában béreit lakást. A ház csendesnek látszott s csak kevészámú lakója volt. A földszinten egy szállítási bizományos, az első emeleten egy öreg vidéki doktorné, akitől ő bérelte ki a kiadandó két szobát s a második emeleten egy közömbös nevű család. Nelly jöhetett bátran. Jött is, csak kissé pontatlanul. Bartha minden héten kétszer öt és hat között ott letelekedett a félig behajtott előszobaajtó mögött s fülelt a lépcsőházban elhangzó gyér neszre. Valaki köhögött, vagy csoszogva mászott felfelé, majd kopogva siető léptek hangzottak el az ajtó előtt. Gyerekléptek, asszonyléptek talán. Susogott a selyem, bódító illat áradt, tehát asszony. Mire Nelly megérkezett, Sándor alig hogy észrevette. Az a másik izgatta, arra volt kíváncsi, azt leste volna. És leste is. Láta karesu, ringó alakját, hallotta ritmikus lépését, de az arcát elfőlte az esthomályi árnyék, meg az óriási bolyhos muff, melyet két kézzel szorított az ajkához. Bartha férfi volt, kezdte unni Nellyt szenvedélyes csókjaival, heves öleléseivel és fagyos lett, rideg, olykor egy kissé durva is.

S idegessége egyre nőtt. Minden nap eljött a kis lakásba, hogy találkozhassék az ismeretlen-nel. Találkozott is. Ugy hat óra tájt jött az asszony rendesen felfelé s ő meg akkor mászta meg a fokokat fölfelé. Egyszer sietve, mászóor lassan,

mintegy gondolatba merülve mentek el egymás mellett; néha összevillant a tekintetük. Valamelyik napon a felfogott selyemszoknyák halk suhogással simultak Sándorhoz, a szűk lépcsőházban s ekkor szeméi hirtelen lánggal borították el az asszony halvány, hosszukás arcját. Az lesütötte tekintetét s tovasietett. Az egész kis házat eltöltötte az ibolyailat, amit maga mögött hagyott.

Nelly mind ritkábban jött, de Sándor még ezt is sokallta. Gyötörte, vagy elhanyagolta szegényt. S mikor egy napon azzal állított be, hogy az ura kívánságára már most mennek le a pusztára s az őszig íel se jönnek Pestre, alig volt képes az asszony előtt örömet palástolni. Szabad volt ismét! Jöhetett, mehetett amikor akart s hallgathatta azokat az ismeretlen kis lépteket, ameddig tetszett neki.

Egyszer a kapu aljában összeütközött egy emberrel.

— Pardon!
— Óh, kérem!
Szemközt nézték egymást
— Ni, ni, Bartha!
— Szervusz, Hiller!

Hiller, egy simára borotvált, telt arcú fiatal ember, zavarban volt.

— No nézd... igazán, mennyire örülök, hogy a véletlen összehozott veled. Amióta a natural bankett óta elváltak utaink, te hogy megnőt-tél, micsoda híres ember lettél! Gratulálok az utolsó darabod fényes sikeréhez. Gyönyörű darab, én ugyan nem sokat értek renéhez, de a feleségem mindig éneklé belőle a románczot.

— Köszönöm. Bizony rég láttuk egymást. Te megnősültél?
— Igen, már hat év előtt; és te?
— Én még legény vagyok, fiám s alighanem

az is maradok. Nincs talentumom a házaselethez.

Sándornak most eszébe jutott, hogy már hat felé jár az idő s nem akarta elmulasztani a minden-napi találkozást az ismeretlen asszonnyal. Bucsuzni kezdett:

— Hát szervusz barátom, én most sietek fel a lakásomba dolgozni.

A másik szörnyen elsodálkozott:

— A lakásodba? Hát te itt lakol?

— Igen itt. Azaz, hogy itt is. Tudod, otthon agyonzaklatnak a minisztériumból is, meg a színházaktól is s így, ha komponálni akarok, elmene-külök ide. Ott miniszteri titkár vagyok, itt zene-szerző.

— Na, hát tudod, ez nagyszerű! Mi is itt lakunk s minderről fogalmunk se volt. A feleségem boldog lesz, ha megtudja, rajong a zenéért.

Most már Sándor is csodálkozott.

— De hát hol laktok ti ebben a házikóban? A földszinten fizetek, az első emeleten én bérel-tem, a másodikon meg, amint a lakók névjegyzé-kén olvastam, valami Hataláké laknak.

— Hallod, — kacagott a borotvált képű, — ez igazán jó, hisz az a Hatala én vagyok! Meg-magyarosítottam a nevemet. Az asszony kívánta, no meg a magyar államvasutaknál is haragusz-nak az osztrákra s én ott mérnök vagyok.

Sándornak a szájszöglete alig észrevehető mosolyra huzódott, aztán hirtelen roppant bőbe-szedű lett. Nem tudott betelni az örömmel, melyet régi jó iskolapajtásával való találkozásán ér-zett s ama reményének adott kifejezést, hogy ez-után majd gyakrabban is látiák egymást.

Amaz egészen meg volt hatva s örömmel hívta házához.

És így ismerte meg Bartha Sándor a libegő járású asszonyt, a szép Hatala Magdolnát.

viselőházban Magyarország szuverénitása ellen. Az előtt a Lueger előtt, ki szünettelenül az Einmarschiren jelszavát üvöltötte az osztrák hadsereg fülébe. Elég, ha politikai téren gyakran vissza kell vonulnunk — a civilizáció és kultúra terén nem lehet visszaspolyognunk.

A zenének ez a nagy embere magyar földben nyugszik, maradjon hát ott. Emlékét sértenők meg, ha megengednők, hogy sírjából kikaparják. Kívánja tőlünk Hentzit. Ha szépen kéri — könnyen megkaphatja.

Veszendő lelkek.

Budapest, december 27.

Makóról szomorú hír érkezett, melynek igaz voltában annál kevésbé lehet kételkednünk, mert azt még félhivatalosan is megerősítették. Néhány évvel ezelőtt a kormány Temesmegyében telpes községeket létesített s oda csongrádi becsületes, jó magyar családokat telepített le. Ezek a magyar telepesek lassanként egészen eloláhosodtak, már otthon a családban, egymás közt is csak oláhuul beszélnek és ha valaminő formában a mentő-akció meg nem indul, ezek a családok végleg elvesznek a magyarság számára.

Tulajdonképpen nincs ebben a hirben semmi meglepő. Az a régi babona, a magyar föld divináló erejéről, már rég meg van czáfoíva s ma már senki sem ringatózik abban az ábrándban, hogy aki egyszer magyar kenyert eszik, az magyarrá is lesz testestől, lelkestől. A nemzetiségeknek minden panasza a magyarság erőszakos terjedéséről merő hazugság, mert nem a nemzetiségek olvadnak be a magyarságba, hanem éppen megfordított a helyzet. A nemzetiségi kérdés a maga egész ridegségében előtűnik fekszik, ha arra a makói hirre gondolunk. Negyven éve már idestova, hogy a nemzetiségi törvényt megalkottuk s ami rossz volt akkor,

ma még rosszabb. Ahogy a fehér lappal nagyra növesztettük a horvát irredentát, a nemzetiségi törvénnyel nagyra növesztettük a nemzetiségek ellenálló erejét is. És a régi eszközökkel, törvénybe irt elvi kijelentésekkel a nemzetiségi kérdést nem is lehet megoldani. Az idő haladt, a negyven év előtti nemzeti idealizmus korszaka, mely Eötvös Józsefben nagy államférfiut látott, véget ért s ma már tisztában van mindenki azzal, hogy a világot gazdasági kérdések igazgatják s hogy éppen azért nem erőszakos és nem kulturális, hanem csakis gazdasági eszközökkel lehet a magyarság szupremáciáját fentartani s a nemzetiségi kérdést megoldani.

De éppen ez az, amit vezető férfaink nem akarnak, vagy nem tudnak belátni. Ha nem is helyezkednek arra a kényelmes álláspontra, amelyet Hieronymi elfoglalt, aki belügyminiszterkedése idején azt mondta, hogy a nemzetiségi kérdést a kormány meg nem oldhatja, mert az csak társadalmi uton oldható meg, még mindig túlnagy befolyást tulajdonítunk az elemi iskoláknak s odáig még kormányférfiaink nem tudtak felemelkedni, hogy az egész nemzetiségi kérdést, mint nagy gazdasági problémát fogják fel. Emlékeztünkben van még nagyon élénken az a parlamenti vita, amely a telepítési törvény körül folyt Bethlen András földművelésügyi miniszter idejében s az akkori szükkeblű, rövidlátó politikát folytatja a földművelésügyi minisztérium most is. Szociális érzék nélkül, nemzeti törekvések nélkül, a rideg állampénzügyi szempontok kegyetlen keresztülerőszakolásával mennek végbe a telepítések s ez az oka, hogy több kárt okoznak, mint hasznot. Körülbelül úgy vagyunk a telepítéssel is, mint a szőlőfelújítási kölcsönnel. Darányi egy évtizeddel ezelőtt az elpusztult szőlők felújítására állami kölcsönöket szavaztatott meg, de a feltételek olyan kegyetlenek, hogy ezek az agrárkölcsönök teljesen tönkrejuttatják azt, aki igénybe veszi. Háza, földje, mindene rá-

megy, mert az állampénztár érdekeinek védelmében minden tekintetét mellőznek. A kölcsön nyújtásakor nagyon bőkezűek, de a behajtással aztán kérlelhetetlenek az illetékes hatóságok. Ép így a telepítéssel is. A tíz éves telepítési akció teljesen kudarcot vallott és kellett is, hogy kudarcot valljon, mert a telepes községekre olyan állami terheket róttak, hogy annak vége nem lehetett más, mint a teljes elszegényedés és az elzülés.

Az ilyen elszegényedett, reménye vesztett nép aztán, melyet mint „magyar nyelv-szigetet“ telepítettek le a nemzetiségi vidékeken, nem felelhet meg hivatásának. Nemcsak, hogy nem lehet magja és kiinduló pontja a magyarosítási akciónak, hanem szükségszerűen beolvad abba a nemzetiségi tengerbe, amely körülveszi s amely gazdaságilag erősebb lévén, függetlenebb, önértesebb és hatalmasabb. Ezt nem tudják nálunk belátni. Negyven évvel ezelőtt a nemzetiségi kérdés megoldását a közoktatásügyi miniszter hatáskörébe utalták s azóta mindig ott is maradt. És a kormányakciók kimerültek abban, hogy a nemzetiségi iskolákra ünnepnapokon a nemzeti lobogó kitéssék és hogy néhány magyar szó a nebulók fejébe veressék, de czéltudatos nemzetiségi politikát nem üztek, mert ezt csak úgy lehet elérni, ha a nemzetiségi vidékeken élő, vagy oda letelepített magyarságot a legmesszebbmenő állami támogatással is, gazdaságilag erősebbé tesszük, mint aminek a nemzetiségek. Ez a feladat pedig a földművelésügyi kormányra vár,

Budapest, december 27.

A képviselőház holnap délután egy órakor a főrendiház üzenetének átvétele okából formális ülést tart.

A főrendiház holnap, szombaton délelőtt tizenegy órakor ülést tart a kvótajavaslat tárgyában.

II.

— Magda, — szólta Bartha néhány heti ismeretség után az asszonyhoz, — hoztam magának valamit, — s átnyújtotta neki a hosszukás csomagot.

Az asszony legöngyölte róla a zöld papirosburkot s kipirult arccal mondta:

— Kották, régi kották, — aztán szép sorjában lerakta őket a zongorára s leolvasta a címüket:

- Baldassare Galuppi: Didone abaudonata.
- Scarlatti: Toccata, Madrigale.
- Boccherini: Stabat Mater.
- Paisiello: Proserpina.

Az arca sugárzott az örömtől; nagyon szerette a régi olasz zenét s hálásan szoritotta meg Bartha kezét.

— Meg se tudom köszönni. Maga mindig gondol rám.

— Mindig, Magda.

A hangtól, a tekintettől, melylyel Bartha ez egyszerű szavakat kiejtette, megijedt kissé s ösztönszerűleg vonta vissza karját. A szeme hosszan kémlelte a barátja arcát s remegve, félelemmel telten csiggyott annak mozdulatlan pupilláin. Valami sohasem ismert nagy gyöngédség és nagy bizalmatlanság töltötte be szívét. Félt tőle és . . . Nem, maga sem tudta, mit érez.

Hogy elejét vegye minden további beszélgetésnek, vagy azoknak a jól ismert kínos hallgatásoknak, melyek oly sokszor borultak rájuk, kinyitotta a zongorát és odahívta Barthát.

— Jöjjön, látszuk el valamelyiket.

A „Stabat Mater“ bus könyörgése betöltötte a kis szobát. Magda idegeskedett, szeméi előtt

összetolytak a hangjegyek s remegő ujjai nyomán hangos disszonancia kelt.

— Hamis! — kiáltotta Sándor nevetve s két tenyerével a billentyűkre szoritotta le Magda forró kezét. Két oktáv skálájának chaosza csendgett-bongott egyszerre s a pedál sirva bugott.

— Hamis!

— Mi? — kérdezte Magda ijedten, révedezve.

Bartha odahajolt hozzá, a tekintete lángolt, amint beszélt s biborral öntötte el az asszony sápadt arcát.

— Hamis a szívednek minden dobbanása, édes, amely nem azt mondja, hogy szeretlek, hamis a lelkednek minden hangja, amely nem azt sugja, hogy szeress, szeress!

Csókokkal borította el kezét, mely bénán, tehetetlenül feküdt az övében.

Szeliden könyörgött:

— Magda, te nem szeretsz?

— Nem.

— Te nem hiszel nekem?

— Nem.

Az asszony kiszabadította kezét s amint felállt, amint elvonta magát tőle, meglátszott rajta az emberfeletti erőmegfeszítés. Támolyogva ment ki a szobából.

Néhány percz mulva visszatért, felcsavarta a villamos lámpákat, hogy bántó, józan világosság öntsön el mindent. Magával hozta a gyerekeit, egy öt éves kis fiút s valamivel kisebb leánykát. Csendesnek látszott, csak kezeinek ideges nyugtalansága árulta el, hogy belül még nem csillapult le a vihar.

Bartha, aki még mindig az ablak alatt a zongoránál ült, egy dalt látszott s halkán mondta inkább, mint dalolta a szöveget:

Van egy dalom, sohasem zongorázom,
Van egy versem, nem mondom el soha,
Van egy elszáradt, elhervadt virágom,
S egy ábrándom, mely dőre s ostoba . . .

Az utolsó sort erősen hangsúlyozta s hirtelen az asszony felé fordult:

— Ugy-e, Magda?

Az szeliden válaszolt:

— Az ábrándok mind dörék.

A kis leány nyafogott valamiért. Elcsitították s aztán vagy egy negyed óráig kizárólagosan a gyerekekkel foglalkoztak.

Sándor végre felállt, bucsuzott:

— Holnap látom?

— Nem tudom.

A tekintetük egymásba akadt, hosszan, mélyen s egy pillanatig úgy látszott, hogy egyforma igaz, őszinte érzéssel keresik egymás lelkét.

Elváltak csendben, szóvaltanul.

Az asszony lehajtotta fejét a zongora fedelére s halkán zokogott.

A férfi füttyürészve szaladt le a lépcsőn s a kapu aljában cigarettre gyújtott. Azt gondolta: Megint egy lépéssel közelebb

A májusi virágfakasztó szellő már erősen bontotta a fák halványzöld leveleit, amint Magda egy korai reggelen gyalog jött haza a pályaudvarról. Az urát kísérte ki, aki néhány napi hivatalos inspekcióra indult Erdélybe. Jót tett neki a hosszú séta s üdén, megelégedetten sietett fel lakására. Feltárta az ablak szárnyait s a szemben fekvő kertből, mely nagy arisztokrata-palotához tartozott, nehéz illatpárák csaptak át. Teli tudóval szivta magába a balzsamos levegőt, aztán visszatért a szoba méhébe s leült a pamlagra.

Itt is csupa virág minden.

Nagy, tömött lila orgona-csokrok, sötét ibo-

Politikai hangulatok.

I. Remények és reformok.

A közhangulatgyártók a kormány jövővé terveivel foglalkoznak. Hogy miév előtt egyet-mást meg lehetett tudni azokból a munkálatokból, melyekkel a miniszteriumok foglalkoznak, elég ok bíráló megjegyzések publikálására. Amikor a parlamentben nem ülészek, olyankor nyugodtabban dolgozhatnak a miniszteri büroókban. A minisztereket nem köti le a képviselőházi tanácskozás. Az előszobák nincsenek tömve a protegált ügyeket sürgető képviselőkkel, akik már elszédtek haza a szélrózsa minden irányába és otthon megrakodnak újabb protekciós mállakkal. A referenseket sem nyaggatják információkkal. Ennél fogva csakugyan ez a legalkalmasabb idő, amikor belső ügyekkel, a miniszteriumbeli reformtervekkel foglalkoznak. Ami egyébként csak annyiból áll, hogy nyugodt időben előveszik őket, de aztán, ha zavaros következik, megint elraktározzák. És bizonyos, hogy a kabinet tagjai, akik ma miniszteri tanácskozást tartottak, nem annyira a távoli időkre kitérjő reformtervekről beszélgettek, mintsem csak arról, hogy mit csinálnak a sablonos úlevi üdvözetekkel és hogy a legközelebbi jövőre minő munkaprogramot állapítsanak meg.

Amikor azonban a nagyobb reformokról szóló kommentárokat halljuk, meglep bennünket az idő előtt mutatkozó bizalmatlanság. Különösen tartjuk a logikát, amely abból indul ki, hogy a koalíciós kormány az elvállalt feladatokból sok baj és viszonyosság dacára a teljesíthetőket teljesítette és ezután az a konklúzió következik, hogy nem szabad reménykedni a reformígéret teljesítésében. Ugyan miért? Mert az eddigiek, a vállalkozások, amelyeket eddig végrehajtott, kellemetlenek és áldozattaljárók voltak, tehát ebből az következnék, hogy most oly terveket, amelyek a nemzet részére csakis kellemesek és hasznosak lehetnek, ne hajthassa végre? Talán az a többség, amelyik megszavazta a függetlenségi párt régi programjának

lyák s hosszuszáru fehér narciszok. Szerette a virágokat, valami lányos, naiv ragaszkodással. Odarakta őket mind sorjába maga elé s mialatt szeméi a diszkrét tónusokon pihentek, gondolatai szertekalandoztak.

Olyan jó volt ily egyedül, ily nyugodtan lenni.

Nem félt az ura fiúkérsző, féltékeny tekintetétől s nem félt annak a másíknak kérő, követelő pillantásaitól. Micsoda szerencsés véletlen, hogy annak is Bécsbe kellett utaznia. Ma adják a darabját ott először. Lesz-e sikere, vajon lesz-e.

Mennyire kívánta neki, Istenem, de mennyire! Most, hogy távol volt tőle, mert rá gondolni, máskor még ezt is megvonta magától. Micsoda kínok, micsoda gyötrelmek árán!

Lehunyta szempilláit, hogy jobban lássa őt maga előtt s irgalmatlanul fedje föl lelkének minden sötét redőjét.

Ismerte, tudta első pillanattól fogva, hogy tört vet számára, hogy szisztematikus haditervvvel halad lassan, de biztosan előre. Gyakran rajta érte, amint kémlelte, fiúkérszte tetteit, mozdulatait s látta a változásokat, amelyeken keresztül ment. A brutális hódító gyengéd trobadourrá változott, az udvarló barátta, az asszonyvadász askétává s ő tudta, hogy mind csalfa, hamis cselofág. Valamikor, régen ismert egy férfit, aki nemének minden erényét, minden gazságát a legnagyobb mértékben egyesítette magában. A szellemi magasságáról, a szívbeli alantasságáról ismerte az egész világ. De úgy, mint ő, senki sem s ennt a férfinak a lelkéből szűrte le az örök igazságot, melyet aztán a többi férfinben mindig megtalált. Ez óvta őt minden támadástól, ez volt páncélja, amelyről lepattogott minden golyó. És most mégis félt, mégis remegett. De mitől . . . mitől . . . ?

Ezer kérdés üldözte, ezer halvány sejtetem.

a fentartásával a kiegyezést és a kvótaemelést, amelyik delegátusokat választott a közös költségek emelkedésének tudata mellett, az a többség most akadályokat gördítene oly reformok útjába, melyek gazdasági, anyagi és erkölcsi fellendülés eredményét szerezhetik meg az ország részére. Igen divatos most a parlamentárizmus lejáratására irányuló törekvés, a haszonlesők, tudatlanok és együgyűek elöretelése és ítélethozás a pars pro toto alapján. Mutatkozik olyan irányzat, mely elő akarja készíteni a közhangulatot annak a felfogásnak az akzeptálására, hogy a jelenlegi parlamentnél nem volna rosszabb az abszolutizmus, miután ez a parlament amugy sem ér egy hajítót sem. A parlamentárizmus lejáratása egyik segítő eszköz ahhoz, hogyha a mostani rendszert meg tudnák bukztatni; ne szállion szembe a nemzet az utána következő abszolutizmussal oly erővel, mint a miképpen a szabadelvűpártból kisarjadzott darabont-kommisszáriusokkal tette. Amde a mostani kormány legádázabb ellenségei sem tételezhetik fel és nem hitethetik el az országgal, hogy Kossuth Ferencz a vasuti mizériákon kétszáz millió beruházással akar segíteni, hát ezt a tervet megakadályozni lehetséges. Amit az előző kormányok a vasuti politika elhanyagolásával vétettek s aminek a nyomoruságát erősen megérezte az ország, abból Kossuth Ferencz igyekezett helyrehozni annyit, amennyit képes volt. De mindenki, aki a kérdéssel foglalkozott és akinek existenciális érdeke hozzáfűződött és maga az egész ország közönsége érezi és tudja, hogy radikális segítségre van szükség és hogy igazában a bajokon csakis nagy befektetésekkel lehet segíteni. Ehhez pedig pénz kell, pénz, pénz és pénz. Már most a nemzeti fejlődés ellenségei azzal állanak elő, hogy a kormánynak nincs joga, átmeneti jellegűen fogva, ily reformok létesítésére. Érdekes okoskodás! Amikor vagonhiány és a forgalmi eszközök hiánya veszedelmes gazdasági és kereskedelmi katasztrófákat, általános szükségleti cikkek hihetetlen megrágulását okozta, akkor ugyancsak támadták az ő rendszerükből való kormányok hibája miatt a mostani kormányt és Kossuth Ferenczet, most

Pelállt, hogy levehesse utcái ruháját s pongyolát öltött. A sötét ibolyákat kivette a vázából s hosszú, kígyóalakú tüvel ruliájához erősítette. Aztán bement a gyermekekhez s egész nap velök játszott, bibelődött.

Délután elküldte őket sétálni. Egyedül maradt a lakásban. Olvasott.

Amint ugy hat óra felé keresztül ment a nappali szobán, mosolyogva jött felé Bartha. Első perezen annyira megijedt látásán, hogy két kezét ijedten szoritotta liktető halántékaira. Szintelen, tompa hangon kérdezte:

— Hát maga itt van, nem utazott el?

— Nem.

— Nem adják a darabját?

— De adják.

— De hát akkor . . .

— Hát akkor győzni, vagy bukni fog, akár itt, akár ott vagyok.

— És nem érdekl előbb, gyorsabban hallani róla?

— Tudok várni.

— Nem értem.

Mindketten elhallgattak. Magda lassu, vontatott léptekkel jött belébb s leült egy nagy karosszékre. Bartha egy alacsony tabourettet húzott egészen közel hozzá s mélyen a szemébe nézett.

— Tudom, hogy nem ért, Magda.

Az asszony hallgatott s újból Bartha szólt meg lágy, suttogó hangon:

— Magda, édes Magda, nem tudsz, vagy nem akarsz szeretni?

Magda úgy érezte, hogy szöknie, menekülnie kell s fel akart ugrani illtéből, de lábai nem bírták, teste erőtlennül hanyatlott hátra, csak nagy, könyes szeméit függesztette kérve, könyörögve a férfi arcára:

pedig, amikor éppen a maga politikájának akar érvényt szerezni, szeretnék ebben megakadályozni. És még érdekesebb, hogy az átmeneti időre hivatkoznak. Mintha a mostani kormánynak az átmeneti időben nem volna joga az ország érdekében levő javaslatokat előterjeszteni. Miért? Azért, mert az ilyen közhasznu javaslatokkal megerősíthetné az állását és talán majdan, hogyha a nemzetre kell appellálni, megint többséghez juthat. Nagy lelkiismeretlenség kell az ilyen argumentáláshoz. Mert azt jelentené, hogy a nemzet részére minden üdvös alkotástól tartózkodni kell, nehogy a nemzeti irány meg erősödjék.

Pedig maga a paktum azzal a gondolattal létesült a mi részünkről, hogy az ország részére szerezzünk előnyöket és semmi esetre sem azzal, hogy a régi rendszer visszatérésére nyújtunk alkalmat.

És hogyha a mostani kormány a nemzet részére előnyöket szerez, igazán könnyelműség volna ezekről lemondani, holott a terheket vállaltuk.

II. Hadügyi tervek.

Egynémely leleplezéssel szolgált Pitreich volt hadügyminiszter ama technikai eszközök felől, amelyekkel a hadügyminisztériumnak a költségek megszavaztatása miatt bailódnia kellett. És ezen leleplezések közben félig-meddig indiszkrét őszinteséggel azt is elmondta, hogy mi minden követelményei vannak a hadügyminisztériumnak és minő czélokra igényel több kiadást. Ezek közé tartoznak az összes modern katonai követelmények, amelyeket a legutóbbi nagy háboruk tanúságai gyanánt a katonai nagyságok megállapítottak. Transvaaltól kezdve az orosz-japán háborúig. És ebbe tartozik a létszámemelés is. De ezenkívül Pitreich a hadsereg szervezetének oly változatlanságát hangoztatja, hogy ebbe a nyelvi különválás nem szorítható be, illetőleg határozottan állást foglal a magyar nyelvnek a hadsereg szervezetében való érvényesítése ellen. Ugyanazon Pitreich hangoztatja ez elvet, aki annakidején bizonyos en-

— Könyörülj . . . Könyörülj . . .

Az gyöngéden simogatta keskeny kezét:

— Én édes Magdolnám, én fehér virágom, jószágos, tiszta asszonyom!

A csuklójára két nagy, ragyogó könyecsepp hullott.

— Magdám, szerelmem!

Felugrott helyéből, átkapta az asszony remegő derekát s lángoló, fojtó csókokkal fedte száját, szemét s hosszú fehér nyakát.

— Én életem, én örök üdvöm!

Magához vont erős, biztos karral s az asszony némán, erőtlennül, mint egy letört virág borult a vállára.

— Mondd, hogy szeretsz!

Az asszony csak hallgatott.

— Mondd, mondd, te büszke, gögős asszony, egyszer mondd csak, ne hagy így könyörögnöm, mondd, hogy szeretsz!

Magda minden erejét megfeszítette, hogy képes legyen ajkait kinyitni, de fogai mintha egymásba kapcsolódtak, egymásba nőttek volna, oly görcsösen szorultak össze. Szó nem hatott át rajtuk, csak a szeméből peregtek sűrűn a nagy, nehéz könyvek.

Végre feltört lelkéből egy kétségbeesett, zokogó, megtört hang:

— Mennyire szeretlek, mennyire szeretlek!

S aztán valami megmagyarázhatatlan belső kényszer folytán beszélni kezdett gyorsan, lázasan, mialatt a szeméi füresen csüggtek egy távoli ponton.

— Szeretlek, Sándor, szeretlek az első pillanattól fogva, hogy megláttalak. Mikor először néztem a szemébe, tudtam, hogy te vagy a bűn, mikor először hallottam a hangodat, tudtam, hogy te vagy a boldogság. Az üdvöm vagy, az átkom. Nem hiszek neked, de szeretlek, megadom ma-

gedmények adására protektor gyanánt lépett fel és a csapatoknál a magyar nyelv használatát engedélyezte. És ugyanezen Pitreich most a katonai létszám emelését sürgeti nyelvi engedmények nélkül.

Mert az idők változnak és a katonák is megváltoznak, mihelyt megszűnnek a politikában tényezők lenni. A derék Pitreichnak most már nem kell miniszterekkel és politikusokkal tárgyalnia. Most már átadhatja magát a rideg katonai álláspont ábrándjainak, amelyek között a hadsereg aképen szerepel, mint egy embernek a hadereje, aki a maga parancsainak feltétlenül engedelmeskedő fegyveres erőt akar tartani és nem törődik ama joggal, hogy a nép, amelyik az áldozatot hozza, ezért cserébe ugyanannyi jogot formál a hadsereggel szemben, mint az uralkodó, akire a parancsolás jogát az alkotmányos formák keretén belül átruházza.

Bizony, nem igen vigasztaló a perspektíva, amelyik e felfogás szemüvegén át élénk tárul. Am ez egynél több ok arra, hogy amit a mostani viszonyok közt az ország megerősítésére, anyagi és nemzeti javainak megszerzésére tehetünk, abból semmit el ne mulasztunk és hogy visszaverjük ama törekvéseket, amelyek az átmeneti állapotra való hivatkozással a jelenlegi kormány alkotó erejét meg akarják bénítani.

Hibaigazítás. A pénteki lap eme rovatában az Ünnepek után című közlemény utolsó passzusa nyomdahiába folytán téves értelművé változott. Ez a passzus eredeti szövegében így hangzik:

— Kiváló politikai talentumok afelől vitakoznak, hogy vajon, melyik a nagyobb veszedelem, ha az írók a maguk ötletét a képviselők szájába adják, avagy ha a saját gondolataikat is elhallgatják, ha a parlamenttel kapcsolatosak.

Budapest, december 27.

A miniszterelnök bécsi útja. Wekerle Sándor miniszterelnök szombaton délután Bécsbe utazik és vasárnap délelőtt kihallgatásra megy a királyhoz. A miniszterelnök e kihallgatáson szentesítés alá bocsátja a kvótáról, a külföldi kereskedelmi szerződés-

gam. Nézz a szemembe, ha szeretsz, úgy tud meg, hogy senki jobban nem szerethet, mint én, ha csak hódító utadon törsz előre, úgy tud meg, hogy erősebb, büszkébb várat még nem vett be hadvezér. Tied a győzelem. Én meghajlok így is, úgy is.

A hangja elcsuklott a nagy izgatottságtól s Bartha lecsókolta arcáról — mely fehérebb volt a hónál — a lefutó könyveket.

— Édes, bohó, drága, büszke Magdám. Csak szeress, szeress!

- Szeretlek, Sándor.
- Légy az enyém!
- A tied vagyok.
- Egészen!
- Egészen.
- Légy az én asszonyom!
- Az leszek.
- Mikor?
- Amikor parancsolod.
- Ma este.
- Igen, ma ... este ...

Sándor majd megfojtotta csókjaival, aztán halkán sugta:

— Este tízkor várni foglak, édes. Ha leoltják a lépcsőházban a világosságot, osonj le gyorsan, az ajtó mögött foglak várni.

— Eljövök, — mondta alig hallhatóan, aztán könyörögve tette hozzá: — de most menj, könyörülj, hagyj magamra, mert megőrülök.

Betántorgott a szobájába s ledőlt a pamlagra. Nem tudta, meddig feküdt ott, gondolt-e valamire, úgy érezte kiégett, összedőlt benne minden.

A gyerekek a mellékszobában vacsoráltak. Csacsogásuk, nevetésük magához térítette. Bement hozzájuk, megcsókolta őket s azt mondta, hogy nem fog enni, nagyon fáj a feje. Vissza fe-

sekről s a konzuli biráskodásról szóló törvényjavaslatokat, egyben pedig jelentést tesz a képviselőház és a delegációk munkarendjéről.

Miniszteri tanácskozás. A miniszterelnöki palotában dr. Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével ma délelőtt tartották meg a karácsonyi ünnepek miatt szerdáról elhalasztott rendes minisztertanácsot. A minisztertanács tizenegy órakor vette kezdetét és azon gróf Andrássy Gyula belügyminiszter és Darányi Ignác földművelésügyi miniszter kivételével résztvett a kabinet valamennyi tagja. A miniszteri tanácskozáson a kormány elintézte a folyó ügyeket, megvitatta a delegáció dolgait és megállapította a képviselőház legközelebbi munkarendjét. A tanácskozás után, amely délután két óráig tartott, a miniszterelnök vendégeül látta miniszter-társait. Ebéd után újból folytatták a megszakított tanácskozást, amely este hat óráig tartott.

A horvát lázadás. A külsőben álló horvát választásokra egész Horvátországban készülődnek már. A horvát-szerb koalíció tagjai majd minden kerületben kapnak ellenjelöltet. A szocialista párt is erősen mozgolódik, így Eszéken, amelyet eddig Penics Bogdán és Pinterovics Antal képviseltek, a felsővárosi kerületben Henz, az alsóvárosiban Buksek jelöltek állították fel. A szocialisták még husz kerületben küzdenek a mandátumért. Zágrábban báró Rauch Pál a két ünnepnap alatt sűrűn tárgyalt több volt nemzeti párti politikussal, akik a Magyarországgal való őszinte megegyezést akarják. Ezek a politikusok nagy előzékenységgel járultak báró Rauch elé és kijelentették, hogy hajlandók volnának az ő politikáját támogatni. A holnapra összehívott pártgyűlés ellen az unionisták körében erősen agítálnak. Ezek a körök nem akarják magukat a volt vezetőségnek alávetni s azt terjesztik, hogy a gyűlésen legfőbb tizen vagy tizenötven fognak megjelenni a volt unionista képviselők közül, a többi pedig csak választó lesz. A volt nemzeti párt körében ezt sajnálják ugyan, de megjegyzik, hogy az unionisták szövetkezése elé semmiféle akadály sem fog görbülni, mihelyt a magyarországi döntő körök tisztázzák a helyzetet.

A nemzeti párt holnapi értekezlete alkalmából számos északi tekintélyes polgár Tomasics volt miniszterhez mint a gyűlés egybehívójához a következő táviratot intézte:

A volt nemzeti pártnak és eszímének alulírott

küldt előbbi helyére. Hát mi lesz? Elbukik, elsüllyed, mint a többi, hazudni fog, alakoskodni? Meg fogja csalni az urát, aki ellene sosem vétett? Nem, nem, erre képtelen! Ha Bartha szereti, vegye el feleségül; még a botrány is jobb a hazugságnál. És a gyerekek? Megvonja tőlük az igazi, a jóságos apát, önzésből, a saját szerelméért, a saját boldogságáért. Ez lehetetlenség, nincs joga hozzá, nincs, nincs! De hát mihez van joga? Tünni, szenvedni, örökkön-örökké, egy hosszú életen át! Ugy érezte, megőrül. Kidőlt az ablakon s szívta magába az áthajló virágok bódító illatát. Majd visszatért a szoba belsejébe. Megállt. Alatta tompa, egyforma léptekkel járt valaki fel s alá. Sándor! Sándor! Elővette imádságos könyvét s hosszan imádkozott:

— És ne vigy minket a kísértetbe ... és ne vigy minket a kísértetbe, — mondta százszor, ezerszer s közbe mindig Sándor tompa, egyenletes lépteire fülelt.

A belvárosi templomban kilenczet harangoztak. A pislogó gyertyát csendesen lobogtatta az esti szellő. Magda feje az imádságos könyvre hanyatlott.

Az ura ... a gyerekek ... Ne vigy minket a kísértetbe ... ne vigy ...!

Hangos sikollással tépte le magáról a ruhát, eloltotta a gyertyát s dideregve, fogvaczogva bújt ágyába. A fejét a párnákba temette, hogy ne hallja azokat az örítő lépteket odalent s hogy gondolatai elől menekülhessen, számolni kezdett, gyorsan, eszeveszeiten: egy, kettő, három, négy ... ötven ... száz és megint előlről, megint előlről ...

Hallotta, amint negyedet, felet harangoztak s hallotta, amint alatta elhaltak a léptek. Sándor várja! Most háromnegyed tíz, most tíz ... és

hívei teljes szívből üdvözlők vezetőjük akcióját a párt újjáalkotása érdekében, mert ettől a párttól hazánk viszonyainak áldásos megváltozását reméljük. Biztosítjuk önt, hogy hazafias működését teljes erőnk-ből támogatni fogjuk.

A holnapi értekezletre innen számos résztvevő utazott, közöttük Gyurgyevics volt országgyűlési elnök.

A szocialista képviselőjelöltek közül eddig a következők váltak ismeretesekké: Henz — Eszék felsőváros, Mustar, Valpovo, Djakovó és Vuka; Bukseg — Eszék alsóváros, Mitrovica, Morovic, Martinci és Ilo; Krcac — Szid, Irig; Demetrovics — Száva-Bród. Ezekon kívül a szocialisták több horvát kerületben állítanak jelöltet.

Újévi üdvözlések. A szövetkezeti pártok, ugyanint az országos függetlenségi és 48-as párt, az alkotmánypárt és a néppárt, új év alkalmából január elsején délelőtt 10 órakor a miniszterelnöki palotában üdvözlők dr. Wekerle Sándor miniszterelnököt. — Az országos függetlenségi és 48-as párt tagjai az új év alkalmából délelőtt 11 órakor keresik fel Kossuth Ferencet, mint a párt elnökét.

A román iskolák és az államsegély. A román egyházi hatóságok az új iskolai törvény értelmében kérdést intéznek a községekhez, hogy a tanítók fizetésének kiegészítésére igénybe kívánják-e venni az államsegélyt, ami tudvalevőleg a magyar nyelv tanítása tekintetében bizonyos kötelezettségeket ró az illető iskolára. Mint a „Tribuna” jelenti, a temesvári esperesség alá tartozó 40 község közül csak két község kért államsegélyt, a többi 38 község azt jelentette, hogy — bár nagy áldozatok árán — már megszavazta a tanítóknak a törvényben előírt fizetékiegészítést és így az államsegélyt nem veszi igénybe.

Hadtengerészetünk és a delegáció. A „Neue Freie Presse” jelenti, hogy a tengerészeti parancsnok a két delegáció tagjait meghívta egy tengeri utra és a delegátusok január 13-án fognak Triestben hajóra szállani. A haditengerészet kibérelte a Thália Lloyd-gőzöst, amely három napig fog a delegátusok rendelkezésére állani. A Tháliát egy escadre fogja Pólába s onnan Fiumébe kísérni, hogy a delegátusok megemlékezjenek a hadihajók építését és megnézzék a flotta harcszerű gyakorlatát ágyutüzelés közepette. A Thálián több tengerésztiszt lesz, hogy megadja a szakszerű fölvilágosításokat. Ha esetleg a delegációk

Sándor várja, várja! A szíve, a halántéka a megszakadásig lüktetett. Felült ágyában s kezeit tördelte. Felült s tisztán hallotta a házmaster csoszogását a kapujából. Most teszi be a kaput, eloltja a gázt és Sándor várja ... várja ... Ne vigy minket a kísértetbe ...!

Lassan peregetek a percek, mindegyik egy-egy örökkévalóság. A lépések lent néha megindultak, néha elcsendesültek. Közbe-közbe csak a szellő zúgott s a belvárosi harang kongatta a le-tünő negyedórákat. Tizenegy óra ... fél tizen-kettő ... és Sándor még mindig vár ... könyörülj én uram, teremtom! Most háromnegyed, ... most éjfé!

Megborzadt.

Alul halkán nyikorgott az ajtó, valaki becsapta, aztán besietett a lépcsőn.

Magda kiugrott ágyából.

Hallotta, amint a kapuban megfordult a kulcs, valaki kilépett rajta.

Az ablakhoz rohant, ráhajolt a hideg párnázatra s égő szemekkel bámult egy árnyat. Sándor árnyékát, mely lassan, mint egy sötét felhő uszott végig az utca fehér aszfaltján.

Az élete, a szerelme, csak egy futó felhő ... tűnő árnyék. Magára kapta a pongyoláját s tapogatódzva, mint az alvajáró, osont ki a lakásból, le a sötét lépcsőn. Sándor ajtaja előtt leborult, átkarolta a kilincset s forró, lázban égő ajkát odanyomta a tölgyfaajtóra.

— Látod, eljöttem mégis, a tied vagyok mégis! Győztél, győztél, én megváltom, én édes szerelmem!

A fonnyadó ibolyák lehulltak ruhájáról s elborították a küszöböt ...

Reggel a házmaster elseperte őket.

január 20-a előtt folytathatják tanácskozásait, akkor korábbi időre teszik az indulást Triestből. A kirándulásnak az a célja, hogy megismertesse a delegátusokat a haditengerészet szükségleteivel, a flotta harcalképességével és tervszerű fejlesztésének sürgős voltát igazolja.

Dán lapban rólunk. Dánia egyik legnagyobb lapjának, a dán igazságügyminiszter tulajdonát képező „Dannebrog”-nak szerkesztője e hónap elején itt tartózkodott Magyarországon és ez alkalommal Sztéry József kereskedelemügyi államtitkár-nál tett látogatást. E látogatásról hoz most hosszabb közleményt nevezett lap. A közlemény elején méltatja az államtitkár egyéniségét, kinek neve Dániában eléggé ismert. Majd a beszélgetés egyes részleteit mondja el. Arra a kérdésre, hogy milyen viszonyra következett Ausztriával szemben, így felelt az államtitkár:

— Mind a két államnak most 10 éve van a nyugodt fejlődés számára, majdan 10 évig békében élhetünk és nem lehet kétség benne, hogy mind a két kormány teljes loyaltással fogja a szerződést végrehajtani. És ezen idő letelte után meg van Magyarország számára a jog és a lehetőség az önálló gazdasági berendezkedésre.

— Milyen viszony van a magyarok és a dinasztia között? Lehet-e a mostani helyzetet Svédországgal és Norvégia 1905. évi helyzetével összehasonlítani?

— Mi magyarok rajongunk királyunkért. Nem fog találni az egész országban egyetlen komoly embert, aki ne lenne igaz híve a dinastiának. A királyt nálunk oly tisztelet veszi körül, hogy hazaszeretet és királyhűség nálunk azonos fogalom. Ezért nem lehet a mi Ausztriával való viszonyunkat Svédországgal és Norvégiával összehasonlítani. Ferenc Ferdinánd főherceget, a trónörökösöt is szeretet veszi körül Magyarországon és tisztelik benne Szent István koronájának jövendőbeli viselőjét. És az ő egyénisége biztosítja arra, hogy ez a szeretet folyton erősödjön. Minden olyan híresztelés, mintha a magyarok nem szeretnék a trónörökösöt, egyszerűen hamis.

A képviselőház elnökválsága volt a beszélgetés egy másik tárgya. Erről az államtitkár így nyilatkozott:

— Justh egyike a mi első politikuskainknak, mint elnök pártatlan és méltányos mindenki irányában, de természetesen meg van neki is a maga külön véleménye. A nyelvhasználat kérdése a házszabályokban a horvátok magatartása következtében mostanában mind jobban kiélesedett, ez az egész. De a két alelnök, Rakovszky és Návay szintén rendkívül korrekt és tekintélyes politikuskok. Ők a legjobb egyetértésben és személyes barátságban vannak Justhtal. Ez azonban természetesen nem zárja ki a nézeteltéréseket. Válság azonban nincs.

A beszélgetés végén érintette a szerkesztő Björnsonnak a nyelvkérdésben gróf Apponyi Albert ellen intézett ismert támadását. Az államtitkár erre a következőket felelte:

— A magam részéről a legnagyobb mértékben helytelennek tartom, hogy egy külföldi ember beleárta magát egy idegen ország politikai viszonyaiba. Epp oly kevéssé lennék hivatva, tesszem én, Norvégia politikai magatartásáról nyilatkozni. De ehhez még hozzájárul az is, hogy gróf Apponyi egyike a legtekintélyesebb, a legideálisabb lelki politikuskoknak, akiket ismerek. Nem is merte eddig személyében megtámadni senki. Apponyi a politika igazi idealistája.

Haditengerészek szabadságolása. Bécsi és budapesti lapok közölték, hogy azoknak a magyarországi illetőségű haditengerészeknek, akik 1903-ban soroztattak és a magyarországi politikai zűr-zavarok miatt csak 1908 május havában kerültek volna szabadságolásra, Holló Lajos képviselő közbenjárására adták meg az obsitot. A Zeitz ezzel szemben illetékes részről úgy értesül, hogy ez a közlés nem felel meg egészen a tényeknek. Az illető haditengerészek szabadságolása e hó 20-án történt, míg ellenben Holló képviselő távirata 23-án érkezett. Az sem való, hogy Holló képviselőt a haditengerészek kérték közbenjárásra, nyilván a haditengerészek rokonai jártak el Holló képviselőnél, hogy intervenáljon.

Földes Béla beszámolója. Földes Béla, a nagybányai kerület orsz. képviselője, karácsony másodnapján érkezett kerületének székhelyére, Nagybányára. Érkezésekor a város nevében dr. Makray Mihály polgármester, a függetlenségi és 48-as párt nevében pedig Farkas Sándor nyugalmazott ezredes, pártelnök üdvözölték. Tiszteletére este bankettet rendeztek. Földes Béla vasárnap délelőtt tartja meg beszámoló beszédét, másnap pedig Felsőbányán, majd Szinyérváralján mond beszámolót.

Bolgár államtitkár afférja.

— A Wekerle—Polónyi-párbaj epilógusa. —

Budapest, december 27.

Wekerle Sándor miniszterelnöknek Polónyi Gézával vívott párbaját érdekes epilógus követte. A Nemzeti Kaszinó tagjainak az a része, amely a politikát mindig elválasztotta a társadalmi élettől, már az affér fölmerülése alkalmával arra az álláspontra helyezkedett, hogyha a miniszterelnök összeméri is fegyverét a volt igazságügyminiszterrel, a kaszinó véleményét az afférre és elintézési módjára vonatkozólag ez a párbaj nem változtathatja meg. A lovagias mérkőzés után is ez a fölfogás maradt az uralkodó és ennek a következménye lett az, hogy Bolgár Ferencz államtitkárnak a Wekerle—Polónyi-párbaj után afférje támadt a Nemzeti Kaszinóban.

A párbaj után történt ugyanis, hogy Bolgár Ferenczhez, aki tagja a Nemzeti Kaszinónak, az egyik kaszinó-tag azt a kérdést intézte egy másik kaszinó-tag után, hogy „most már lovagias embernek tartja-e Polónyi Gézát?” Az államtitkár erre a kérdésre nem válaszolt, hanem egyszerűen a faképnél hagyta a kérdezősködőt és nyomban provokáltatta úgy a kérdés föltevőjét, mint annak közvetítőjét.

A formáságoknak eleget teendő, a provokálásra két éppen jelenlevő kaszinótagot kért föl ideiglenesen, mert nyomban az volt a szándéka, hogy egyik segédjéül Hencz Károly képviselőt kéri föl, aki a Wekerle—Polónyi-párbajnál tudvalevőleg Polónyi Géza segédje volt.

Hencz Károlyt, aki éppen nem volt Budapestben, táviratilag hívták vissza és az érdemleges tárgyalások megindulásakor már ő és Moskovitz Iván képviselők voltak Bolgár Ferencz államtitkár megbízottai.

Amikor a megbízottak összeültek, Hencz Károly és Moskovitz Iván nyomban úgy vetették föl az ügyet, hogy ők semmiféle kiagyazást nem fogadnak el, hanem csakis fegyveres elégtételt kívánnak.

— Ezt a kérdést — mondotta élesen Hencz Károly — nem Bolgár Ferenczhez, hanem én hoztam kellett volna intézni. Én vagyok első sorban illetékes erre felelni és én meg is feleltem volna reá.

A másik két megbízott — a két provokált kaszinótag ugyanarra a két segédre bízta ügyét s így a kettős affért egyszerre intézték el — ez éles beállítás daczára tárgyalásokat indított meg, amelynek az lett az eredménye, hogy a kettős ügyet sikerült békés uton megoldani. A kérdés fölvetője és közvetítője egyaránt a legteljesebb elégtételt szolgáltatva Bolgár Ferencznek, kinek olyan nyilatkozatot adtak át, melylyel tökéletesen megelégedhetett. A megbízottak ennek alapján két nap előtt jegyzőkönyvet vettek föl és a kettős affért befejeztnek nyilvánították.

A Nemzeti Kaszinóban, ahol — mint említettük — a tagok egy része Polónyival szemben ellenséges magatartást tanusít, az elintézésnek ez a módja a kaszinói fölfogások folytán annyira nem találkozott helyesléssel, hogy mozgalom indult meg a visszazívó tagokkal szemben.

A kaszinóban az affaire részleteire nézve mindmáig titoktartást fogadtak. Ma azonban egyes részletek kiszivárogtak és azt már egyáltalában nem titkolhatták, hogy a kaszinó az ügyek elintézése dolgában olyan álláspontra foglalt el, mely a politikai szempontokkal nem egyezik.

Ami az ügy előzményeire, nevezetesen magára a párbajra vonatkozik, Polónyi tisztázn

akarja a lovagias elintézés közben történeteket és azt hangoztatja, hogy párbaj közben a „talán befejezhető . . .” megszólalás miatt történt, mert azt hitte, hogy Wekerle megsebesült.

Ugyancsak az újabb affairekkel kapcsolatban azt beszélik, hogy a kaszinói ügyek közül az egyiket Polónyi Dezső magáévá akarta tenni, de barátai lebeszéltek róla.

KÜLFÖLD.

A perzsa helyzet.

Teheran, december 27.

Teheranban egyelőre csend van. A parlament elvetette több vidéki város ajánlatát, hogy védelmére fegyveres embereket állít rendelkezésére. Ugy a fővárosban, mint a vidéken ismét helyreállt a nyugalom. Az újságok ismét rendszeresen jelentek meg és az üzleteket újra kinyitják. Csak az orosz határ mentén nem állt helyre teljesen a nyugalom. Az orosz konzulátus kozákjai, akik a kormánynak egy szállítmányát Szalmazba kísérték, utközben, e hónap 16-án ötven rablót, akik egy ötszáz tevével haladó karavánt megrohantak, szétszórt. Két rablót megöltek és többeket megsebesítettek. E hónap 22-én a perzsa határrendező bizottság Uramiába érkezett, élén Mucsam Esz Szaltanával, aki az adminisztratív hatalmat átvette és a városban kimondta a hadállapotot.

Az alkotmányos harc tehát egyelőre szünetel. Hogy meddig, az a jövő kérdése, valószínű azonban, csak rövid ideig, mert alig hihető, hogy a két ellenséges párt végleg, vagy hosszabb időre kibéküljön, mint ahogy azt már bővebben kifejtettük.

Valószínűleg a sah lesz az első, ki alkalomadtán ismét megpróbálja megvalósítani a saját céljait. Mert Muhamed Ali sohasem viseltett valami nagy szimpatiaival Perzsa új alkotmánya iránt, ezt különben sokan hangoztatták már akkor, amikor Muhamed Ali elfoglalta őseinek trónját. Szinte biztosra vették, hogy az új sah megragadja az első alkalmat, hogy megsemmisítse apja művét.

Azok, kik a viszonyokat ismerik, azt állítják, hogy a sahnak az autokrácia iránti törekvése annak tulajdonítható, hogy már kora ifjúságától szokva volt korlátlan hatalmat gyakorolni. Ezt tetőzi még, hogy Muhamed Alinak szigorúan katonai nevelésben volt része.

A sah különben nagy filozófus is, ki országa tudósai között nagy tekintélynek örvend. Ma is őt tartják a perzsa nyelv első stílusztájának. Életének legnagyobb részét azonban katonái között töltötte. Már mint félig gyermek, hadnagy lett a hadseregben és a rendes ranglétrán ezredesi lépett elő. Mint Perzsiának minden jövendőbeli uralkodóját, idővel őt is Azerbeidján tartományának kormányzójává nevezték ki. Ebben a tartományban vannak a perzsa hadsereg legjobb csapatai és ezért már tradíció, hogy a jövendő uralkodót megismertetik ezzel a csapatosttal, kik a dinasztjának mindig nagy szolgálatot tettek.

Muhamed Ali tábrisi kormányzósága idején nem birt soha népszerűsége szert tenni, bár igazságos volt, de túl szigorú. Különben a sah személyisége sem valami vonzó. Apjában, minden különczködése daczára, volt valami fejedelmi. Muhamed Aliról ezt egyáltalán nem lehet állítani. Arcza mindennapi, termete kicsiny és tulhizott, amellet a legmakacsabb emberek egyike.

Ez utóbbi valószínűleg az, ami Perzsiának még sok nehéz órát fog okozni.

Az osztrák tartománygyűlések. Csehország, Galiczia, Krajna, Görz és Gradiska tartománygyűléseit, minthogy ezek működési ideje e hó 26., 27. és 29-én amugy is lejár, nem fogják feloszlatni. E tartománygyűlésekre az új választások minden körülmények között hamarosan kiiratnak, minthogy azokat még a Reichsrath összehívása, tehát még márczius előtt meg kell ejteni. Dalmácia, Istria, Alsó-Ausztria, Felső-Ausztria, Salzburg, Szilécia, Stájerország, Tirol és Vorarlberg tartománygyűléseit, amelyek működési ideje 1908 június 4-ikéig tart, rövidesen feloszlatják.

Fallières elnök utja. A francia köztársaság elnöke a jövő esztendőben több udvarnál fog látogatást tenni. A husvenet ünnepek után az elnök első sorban Londonba utazik s látogatást tesz Edvárd királynál, ki a tavasz elején Biaritzba rándul, illetve a Földközi tengeren tesz hosszabb utat. A norvég és dán udvart júliusban látogatja meg s erre vonatkozólag a megbeszéléseket már meg is kezdték az illető udvarokkal. A köztársasági elnöknek Stockholmba való utazása is tervbe van véve, de nem valószínű, hogy még az idén Madridba is el fog látogatni.

A kínai alkotmány. Az az ediktum, melyben kina kormánya alkotmányt ígér a népnek, egyben megtiltja az egyesületek alakítását a törvényes népképviselők létesítéséig. A tartományokban e tilalom leverő hatással van a népre, amely Juansikkait teszi felelőssé annak kiadásáért. A kínai sajtó lemondott arról a reményről, hogy belátható időn belül valóban reformra lehetne számítani. A diákok összefüvetéit politikai kérdések megvitatására mindenütt megtiltották. A rendeletek arra intik a diákokat, hogy tanulmányaikat végezzék és súlyos büntetéssel fenyegetőznek arra az esetre, ha további politikai agitációk lesznek. A kormány, úgy látszik, el van határozva, hogy e rendelkezéseket a legnagyobb nyomatékosan hajtja végre. A nép elégedetlensége mindnagyobb mérvet ölt, de mindenütt teljesen erőtlenné mutatkozik a kormánnyal szemben.

Orosz csapatok Finnországban. Szerdán harmincz kocsióval összeállított vasut különféle főfegyveres csapatokkal Finnországba indult, állítólag a csempészés megakadályozására.

Drude tábornok hazatérése. Drude tábornok, aki néhány hét óta több ízben betegeskedett, most ágyban fekvő beteg. Bontegout ezredes vette át a kazablankai csapatok parancsnokságát. A „Matin” szerint Drude tábornok betegségére hivatkozva, engedélyt kért arra, hogy Franciaországba visszatérhessen, mert egészségi állapota nem engedi meg, hogy továbbra is főparancsnok legyen a marokkói expedíciós hadseregnek. Drude tábornok utódját a legközelebbi miniszteri tanácskozáson fogják kinevezni. Egy félhivatalos közlemény kiemeli, hogy Franciaország marokkói politikája, dacára, hogy Drude tábornok utasított Medunna elfoglalására, a Pichon miniszter részéről a szenátusban tett „sem megszállás, sem meghódítás” elvi kijelentéshez marad hű. Egészen vége egyszerű rendőrségi intézkedésről van szó. Medunna vára már régebbi idő óta a rablógarázdálkodás főszéke gyanánt ismeretes. Elpusztítása által Kazablanka környékén a rendzavarások egyik oka meg fog szűnni.

Fallières elnök, Clemenceau miniszterelnök és Picquart hadügyminiszter délelőtt fogadták Damade tábornokot, a la rochellei 69. gyalogdandár parancsnokát, aki Drude tábornok helyét veszi át. Damade haladéktalanul elutazik.

Oranból a tervezett mediunai előnyomulás céljaira erősítéseket fognak Kazablankába küldeni. Damade tábornoknak a feladata, hogy Medunát megszállja és ott seriffi csapatokat hagyjon vissza, míg a rend ismét helyre lesz állítva.

A porta és a nagyhatalmak. A portának a nagyhatalmak legutóbbi jegyzékére adott válasza, melyet tegnap közöltek a nagykövetek doyenjével, báró Marschall német követtel, kijelenti, hogy a porta újból mérlegelés tárgyává kívánja tenni a nagyköveteknek propositióit. A porta tekintettel arra, hogy czélja a polgári ügyvivőket és a pénzügyi bizottság tagjait egyenrangúakká kívánja tenni a csendőrségi tisztekkel, reméli, hogy a nagykövetek javaslatait nem fogják ellenezni. Nem kételkedik abban, hogy ebbe a kormányok is belemennek. Kétségtelen, hogy a porta csak időt akar nyerni, hogy a reform-szervek mandátumainak meghosszabbítását halasztva, az igazságügyi reform kérdését is halaszthassa.

Kongó eladása. Brüsszelből jelentik, hogy eddigelé nem jött létre új eladási szerződés Belgium és Franciaország között, Kongót illetőleg. A liberális Gazette közli, hogy a király süttü utazásai Párisba nem annyira orvosi kezelés miatt, mint inkább a Kongó-állam körül megindult tárgyalásoknak szólnak.

A második дума képviselőinek pöre.

— A wyborgi manifesztum aláírói. —

udapest, december 27.

Mikor az orosz kormány a második dumát szétkergette, mert nem akart a kormány szája-ize szerint működni, a finnországi Wyborgban gyülekeztek, hogy ott tiltakozzanak a törvénytelen és erőszakos feloszlítás ellen. Wyborg ugyanis az orosz rendőrség hatalmi szféráján kívül esik, így a feloszlított дума százhatvan-nyolcz tagja, minden különös incidens nélkül, megfogalmazhatta azt a manifesztumot, mely a képviselők tiltakozását tartalmazta s amely a wyborgi manifesztum név alatt ismeretes.

E kiáltvány azonban nem tett mélyebb hatást a czári udvarban, ahol már akkoriban megérlelődött az a terv, hogy a választási törvényt akként módosítsák, hogy a jövőbeni дума olyan legyen, mely teljesen a kormány szekerét tolja. A manifesztum aláírói ellen azonban megkezdődött az a hajszá, mely Oroszországban a zaklatások állandó láncolatából áll. Többeket börtönre vetettek és az összes aláírók ellen pedig vádat emelt a kormány az államügyészség útján.

A szentpétervári törvényszék a monstrepor tárgyalását ma kezdte meg a közönség nagy érdeklődése mellett. Már a tárgyalás megkezdése előtt nagy néptömeg verődött össze a törvényszék épülete előtt és lelkesen éljenztek az érkező dumá-tagokat. A közönség különösen Muromzevet, a дума volt elnökét részesítette lelkes ovációban és szimpatiajának még a tárgyalási teremben is kifejezést adott.

A tárgyalás menetéről a következő pétervári távirati tudósításokat kaptuk:

Az első дума 168 megidézett képviselője közül 158 jelent meg, köztük az egész elnökség, élén Muromzevvel, az első дума elnökével. Két vádlottat, akik börtönben ülnek, csendőrök vezettek be. A többi vádlottak hangosan üdvözlik őket, amit a törvényszék elnöke szigorúan megrótt. Amikor Muromzevnek a nevé kiáltják, az egész közönség és vele az összes vádlottak felemelkednek helyükből, hogy tiszteletüket a дума első elnöke iránt kifejezzék. A törvényszék elnöke dühösen rájuk kiált, hogy üljenek le. Muromzev erre az elnök kérdésére bement a foglalkozását és életkorát. Muromzev eközben azt kérdi az elnöktől, hogy kik a bírái, mire az elnök kitérőleg válaszol, de Muromzev ragaszkodik jogához és az elnök végre is, látható zavarral, kénytelen a kérését teljesíteni. Eközben mindenkinek az a benyomása támad, mintha a bíróságot Muromzevnek bemutatnák. Muromzev köszönetet mond és leül. A vádlottak kivétel nélkül tagadják a bűnösséget.

A tárgyalás első napja különben főleg az alakiságok elintézésével telt el, ma már áttértek a részletes tárgyalásra. Petrunkevics, Kokoskin és Nabokov vádlottak, akiket előszörre hallgattak ki, kijelentették, hogy eljárásuk nem volt büntény, hanem sokkal inkább politikai harczi eszköz, éppugy, mint a дума feloszlítása. Csupán teljesítették kötelességüket a néppel szemben és a népért szívesen viselnek el minden büntetést. Erre a munkáspárt több tagját hallgatták ki, akik kijelentették, hogy szívesen mennek a halálba, hacsak a jelenlegi regime megbukna.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Főispáni eskütétel. Ná v a y Tamás csanádi főispán, akit ideiglenesen megbízták a temesmegyei főispáni teendő végzésével, december 30-án délelőtt teszi le a főispáni esküt Temes vármegye törvényhatósági közgyűlésében. A Csanádból elszármazó magyar telepések körében mozgalom indult meg, hogy Ná v a y főispánt ez alkalommal küldött-ségileg üdvözöljék.

Új közigazgatási járás Szolnok-Dobokamegyében. Szolnok-Dobokamegyében Kápolnok-Monostor székhellyel új közigazgatási járás létesül. Az új járás a régi Kővár vidékének keleti és a régi Belső-Szolnokmegye magyarláposi járásának nyugati részét foglalja magában. Kővár vidékének lakossága román ajku és így az új beosztás a nemzetiségi politika

szempontjából is fontos, mert e román családok beosztását segíti elő.

Tolnamegye alispánja. Gróf Apponyi Géza főispán elnöklésével ma Szekszárdon tartott értekezlet túlnyomó többsége Simontsits Elemér főjegyzőt jelölte alispánnak.

Mozgó képek.

A szomorú vendég.

IRÓ (szerényen beállt): Alászolgája... Hát még se jött... Látja, szerkesztő ur, mégse...

SZERKESZTŐ (szándékosan buta): Nem jött?

IRÓ (busan): Nem, nem jött.

SZERKESZTŐ: Mi nem jött?

IRÓ (keserűen): Hogy mi nem jött?

SZERKESZTŐ: Valóban, mi nem jött?

IRÓ: Nem jött a novellám a karácsonyi számban, pedig meg tetszett ígérni. Négy helyen is megígérték...

SZERKESZTŐ (közönyösen): És jött?

IRÓ: És nem jött sehohsem. Én már tudom ezt. A szerkesztő urak mindig megígérik és azért nem jön sohasem.

SZERKESZTŐ (oda sem gondol): Nem kell csüggedni...

IRÓ: Nem is. Én írok, mert érzem, hogy írnom kell. Akkor január elsején fölviszem a szerkesztő urakhoz. Ők mondják, hogy jön és persze nem jön. Végre azt mondják: benne lesz a husvétii számban, mert az nagy szám, bő szám.

SZERKESZTŐ (gépiesen): Bő szám... (megijed magától) Mi az: bő szám?

IRÓ (bánatosan): Szerkesztő ur ide se figyel.

SZERKESZTŐ: De, de... Bő szám... Nem ezt mondta?

IRÓ: Ezt... Persze a husvétii számban sincs. Akkor hitegetnek pünkösdig. Az is nagy száma és...

SZERKESZTŐ (fogalma sincs, mit mond): Bő szám...

IRÓ (félíg sirva): Kérem, én tudom, hogy én komikus figura vagyok, de mit tegyek... Tehát igenis, az is bő szám, de abban sem vagyok benne. Éppen úgy járok a Szent István-számmal, a karácsonyi számmal... Nem jön, nem jön, nem jön...

SZERKESZTŐ (közel a kétségbeeséshez): Ki?

IRÓ: Mit: ki? Ki mit? Miki — Kiki... (egy darabig némán dadog tovább). Szerkesztő ur most kérdezi, hogy: ki?

SZERKESZTŐ (most már halálosan el van szánva mindenre): Hát ki?

IRÓ: Hát a novellám... Erről van szó már hosszabb idő óta.

SZERKESZTŐ: Igen, tudom... Szabad kérem azt a novellát...

IRÓ (félve hátrál az ajtó felé): Miféle novellát?

SZERKESZTŐ: Amit hozni tetszett...

IRÓ (verejtékezve): De hiszen itt van már egy fél éve...

SZERKESZTŐ: Persze és jön is...

IRÓ: A husvétii számban?

SZERKESZTŐ: Igen, az egy jó bő szám.

IRÓ (az ajtóban): Jaj! Bő szám?

SZERKESZTŐ: Jó bő szám...

IRÓ (remegve kifelé hátrál): Ez megörült...

SZERKESZTŐ (fölkel, hogy köszönjön).

IRÓ (hirtelen kiugrik az ajtón).

(Hát ilyen nehéz helyzete van egy szerkesztőnek.)

Ray.

AZ EGYETÉRTÉS
szerkesztősége és kiadóhivatala
11., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.
A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A Moltke — Harden-pör.

— A tárgyalás folytatása. —

Berlin, december 27.

Ünnepek után ma folytatták a most már kissé ellaposodó Moltke — Harden-pört. A vádlott író súlyos beteg és annak dacára, hogy az orvosok többször kijelentették, hogy megjelenése a törvényszéken nagy következményekkel járhat, Harden megjelent a bírák előtt. Elbe asszony ellenben orvosi bizonyítványt küldött, hogy egészségi állapota miatt nem jelenhetik meg és nem veheti magát alá újabb kihallgatásnak. Schweninger titkos tanácsostól távirat jött, amelyben tudatja, hogy az ő és felesége kihallgatása semmiféle akadályba nem ütközik.

Isebiel főügyész ezután visszautasítja azt az újsághírt, hogy a zárt tárgyalás folyamán a teremben jelenlevő személyektől titoktartást követel. Az elnök csupán barátságos módon kérte fel a jelenlevő személyeket, hogy az előttük leplezett házasságbeli titkokra nézve diszkrecziót őrizzenek meg. Az elnök megerősíti e kijelentést.

Ezután a törvényszék megállapítja a dr. Schweninger titkos tanácsoshoz intézendő kérdéseket és azután kihallgatja a bécsi dr. Frey tanut szakértő gyanánt Elbe asszony egészségi állapotáról. Kihallgatása röviddel 1/2 óra előtt véget ért.

Orvosi vélemény Moltke grófnőről.

Dr. Frey bécsi orvos vallomása során elmondta, hogy Moltke grófné rendkívül intelligenciájával képes volt olyan dolgokat, amelyeknek valóságában ő maga hitt, annyira meggyőzően erősíteni, hogy nemcsak laikust, hanem orvost is meggyőzött.

— Mint orvos és szakértő, lelkiismeretemre mondom — folytatta a tanu — hogy e pörben nincs senki vétke.

Sello igazságügyi tanácsos és Isebiel főügyész tiltakoznak élele szakértői vélemény ellen, Lehmann elnök pedig megjegyzi, hogy a tanu nyilván jogi következtetésekre kalandozott el.

Frey tanu: Meggyőződésem, hogy azok a nyilatkozatok, amelyeket a grófné férjéről tett, fantáziájának szüleményel, alaptalanok, de figyelembe kell venni, hogy a grófné maga meg volt győződve azoknak igazságáról.

Isebiel főügyész: Ugyebár, orvosi tétel, hogy minden hiszterikus nő hazug?

Frey: Vannak esetek, amikor a hiszteria éppen olyan gyorsan tűnik el, mint amilyen hirtelen támadt.

Isebiel főügyész: Nem volt-e önnek oka arra a föltevésre, hogy a grófné tulságosan erőküsz?

Frey tanu: Az orvosi titoktartás e részben hallgatásra kötelez, csak annyit mondhatok, hogy a grófné felette érzéki természetű nő volt.

Isebiel főügyész: A hiszterikusok ugyebár a földön fetrengek és fejüket a falhoz szokták verni?

Frey tanu: Vannak ilyen esetek, de a grófné nem követett el őrülést.

Egy bírő: Eulenburg herceg mondotta, hogy a grófné tette a betegséget.

Frey: Nem, ő hiszterikus volt és maga is hitte, hogy beteg.

Sello igazságügyi tanácsos: Igaz-e, hogy a grófnének ön 1897 novemberében azt írta, hogy gróf Moltke és herceg Eulenburg viszonyáról furcsa dolgokat híresztelnek, de ön az ellenkezőjét hiszi.

Frey: Nem én, hanem a grófné tett erre észrevételt és a körülmény a válópörben nagy szerepet játszott.

Sello: Ön azt írta: „Megfigyeltem kettőjüket, úgy viselkednek, mint valami szerelmes pár. Moltke szeme ragyog, ha meglátja barátját, amaz pedig teljesen az ő hatása alatt áll. Nem utálatos látvány-e ilyesmi férfiak között?”

Bernstein védő: Szavahihetőnek tartotta ön a grófnét?

Frey: Ő maga sohasem tudta, mikor mond igazat, mikor nem. Szavahihetősége nekem nem nagyon imponált, de sokszor elhittem, amit mondott.

Bernstein védő: Ő azonban egy ízben ezt írta a grófnének: „Teljesen a kegyed nemes lelkének befolyása alatt állok és szomorú sorsa iránt érdeklődöm. Emberi kötelességem, hogy segítek önön.” Nem azt jelenti-e ez, hogy a grófnének igaza van?

Isebiel főügyész: Ehhez a grófné házassági milieujét kell elképzelni s meg kell gondolni, milyen becsmérőleg beszélt a válópör során férjéről. Egyszer például azt mondotta: „Mintha darabokra volnék szaggatva.” Én tehát a tanu szavait olyképpen vagyok hajlandó magyarázni, hogy egy hiszterikus teremtést nem lehet felelőssé tenni. Ha pedig ez igaz, akkor a hozandó ítéletnek most másképp kell hangzania, mint ahogy szólt az első ítélet. Nem tudom felfogni, hogy miért tiltakozik a védelem Moltke grófné hiszterikus volta ellen, holott nagy érdeke volna azt elismerni.

Bernstein védő: A védelem szeme előtt csak egy érdek lebeg: az igazság kiderítése.

Eulenburg tanár, szakértő: Meddig tartott a grófnénál a receptellenes ópium-érvet?

Frey: Körülbelül 3 napon át.

Dr. Hirschfeld Magnus szakértő: Ön te látta igazi vakbélgyulladását diagnosztizált? Láz volt?

Frey: Alacsony.

Elnök: Mi szükség szakértő léteére ilyesmit kérdeznie?

Isebiel főügyész: Nyilván azt akarja tudni a szakértő ur, vajjon mást is képes volt-e a grófné úgy megtéveszteni, ahogy őt megtévesztette. (Élénk derűltség.)

Ezután rövid szünet következett.

A délutáni tárgyalás.

A délutáni tárgyalás folyamán Liman Pál szerkesztőt hallgatják ki; a kihallgatás folyamán Eulenburg herceg többször nyilatkozik. A törvényszék azután Reventlov tanut hallgatja ki. Tanu vallomásából kiderül, hogy Harden jól tudta cikkeinek megjelenése után, hogy a kérdéses kifejezésekből a homoszexualitás kiolvasható.

Eulenburg herceg azt mondta ezután, hogy a császárt politikai tekintetben sohasem befolyásolta s míg hivatalban volt, csak az uralkodó egyenes felszólítására adott tanácsot, miután pedig hivatalától megvált, teljesen távol tartotta magát a politikától. Ha pedig a császár tőle mégis tanácsot kért volna, akkor ezt esküjével erősíti, így felelt volna az uralkodónak: — Felség, kénytelen vagyok elhárítani magamtól azt a szerencsét, hogy tanácsosul szolgáljak, mert különben könnyen abba a granuba keveredhetném, hogy én is ugynevezett „nem felelős tanácsadó” vagyok.

A herceg azután hosszasan beszél arról a viszonyról, amely közte és Bismarck herceg között volt; eleinte a kancellár barátságával dicsekedett s ez a viszony Bismarck lemondásáig tartott. Később nagy sajnálatára barátságuk elhidegült, de ismét esküvel erősíti, hogy alaptalanul és hazug módon vádolták meg őt azzal, hogy Bismarck megbuktatásában az ő mesterkedéseinek is része volt. Quynosan mondja azután a herceg, hogy nem is gondol memoárjainak megírására, holta ő volna rá a leghivatottabb, mint aki otthonos volt Bismarck házában. De nem sokat tart az emlékiratokról, mert azok legnagyobb részt költöttek, kevés bennük az igazság.

Elnapolás.

Miután az elnök ismétellen kijelentette, hogy a vádlott egészségi állapotára való tekintettel a legnagyobb kíméllettel fogja őt értesíteni, Bernstein igazságügyi tanácsos több írásbeli bizonyítási javaslatot terjeszt be azon pontok tárgyában, amelyekre dr. Schweninger kihallgatásának ki kell terjeszkednie. Ennek értelmében arról tegyen tanuságot, hogy hat év előtt igyekezett felkelteni Harden érdeklődését az előtte eddig ismeretlen Moltke grófné iránt és hogy közölte Hardennel ama legmarkánsabb tényeket, amelyeket Elbe asszony később esküvel megerősített és felkeltette Hardennek, aki házassági részletekről nem akart semmit sem tudni, szájalmat azon asszony iránt, aki teljesen normális és nem bir hajlandósággal tulzásokra. Schweninger és Harden beszélgetései Eulenburg hercegnek antipatiáját a grófné ellen azzal magyarázzák, hogy ez férjét Bécsbe erőszakolta, míg az a császár közelében akarta

Moltket látni. Idézték e beszélgetések során Bismarck ítéletét is Eulenburgról. Dr. Schweninger tanuskodjék továbbá arról, hogy Moltke grófné házával teljesen bizalmasan érintkezett és e körben nyilatkozott Moltke és Eulenburg érintkezésének természetéről, valamint ama bánásmódról, amelyet férjétől el kell szenvednie. Dr. Schweninger továbbá más oldalról is kapott értesítéseket gróf Moltke hiperszentimentális gyengédségéről barátja irányában. Tudta Schweninger, hogy Harden sem személyes boszútól, sem tisztességtelen indokoktól nem vezéreltetni magát. Ismerte továbbá Harden tulterheltségét és rossz egészségi állapotát. Ama kérdéseknek, amelyek Bernstein javaslatára Schweninger asszonyhoz, gróf Moltke unokahúgához lesznek intézendők, azt kell kideríteni, hogy Schweningerné felkérte Hardent, hogy nagynénje sorsa iránt érdeklődjék. Harden a grófnével Schweningerné szobájában folytatott beszélgetés után, amelyben ez közölte vele boldogtalan házasságának történetét, késznek nyilatkozott, hogy közreműködik a szemben álló házaspár kibékítésén. Az 1904. évtől 1907. tavaszáig semmiféle érintkezés sem volt Harden és a grófné között.

Dr. Izembil főügyész magáévá teszi a Bernstein által javasolt kérdéseket és a maga részéről is a Schweninger házaspárhoz intézendő több kérdést hoz javaslatba, amelyek a Moltke grófnével való ismeretség és érintkezés tartamára és természetére, valamint arra vonatkoznak, vajjon és milyen eredménnyel vizsgálta meg Schweninger mint orvos és grófné testi és szellemi állapotát. Következnek orvosi természetű kérdések. A házaspár tegyen tanuságot azon közlésekről, amelyeket a grófné nekik tett házasságát illetően. Kérdés intézendő továbbá azon közlések természetét illetően, amelyeket a grófné személyesen vagy a Schweninger házaspár közvetítésével Hardennek tett házassági életéről és hogy milyen okból tette e közléseket Hardennek. A Schweninger párhoz intézendő további kérdések annak megállapítását célozzák, mily oka volt Hardennek, hogy Moltke házaspár házasságáról szóló 1902. évi közléseket 1906. és 1907-ben közzétegye, valamint vonatkoznának arra, hogyan fogadta a grófné ezek közzétételét.

Fél három óra felé a tárgyalást azzal az indoklással, hogy dr. Schweninger titkos tanácsost holnap bizottságilag kihallgatják, elnapolják hétfőre. Az elnök egyszersmind arról is intézkedik, hogy hétfőn a dr. Schweninger kihallgatásáról szóló jegyzőkönyv felolvasásán kívül a szakértők kihallgatása és a pledoyerek is napirendre kerüljenek, úgy, hogy a pör kedden véget érhet.

TÁVIRATOK.

Az indiai nemzeti kongresszus.

Surat, december 27. Az indiai nemzeti kongresszus mai ülését is be kellett rekeszteni, mert az elnöki választás ügyéből kifolyólag verekedés támadt, miközben számosan megsebesültek. A rendet a rendőrség állította helyre.

A francia szenátus.

Páris, decz. 27. A szenátus ma délelőtt a tengerészeti költségvetést tárgyalta. Poirier előadó kijelenti, hogy a francia flottának meg kell tartania rangját és nem szabad a németországi flotta mögött állania. Couvertville (jobbparti) panaszodik a francia hadihajók építésének lassúsága miatt, amelynél fogva Franciaország flotta tekintetében jelenleg a negyedik helyet foglalja el Anglia, az Egyesült-Államok és Németország mögött és nemsokára Japán mögé is, tehát ötödik helyre kerül. Szóló osztja Roosevelt nézetét, hogy a flotta legfőbb erejét nagy tonnatartalmu panczélohajóknak kell képezniük.

A szenátus délutáni ülésén folytatták a tengerészeti költségvetés tárgyalását. Destourmelle s azt hibáztatja, hogy mindig csak a német haditengerészet fejlődéséről beszélnek, míg annak gazdasági és költségvetési hátrányairól nem esik szó. Meggyőződése szerint a flotta-politika Németországban, Angliában és Amerikában családási fog előidézni. Különben is Németország lakossága gyarapszik. Tehát a két állam nem hozhat egyenlő áldozatokat. A mi tengerészetünk csak díszül szolgál. Thomson tengerészeti miniszter nézete szerint Franciaország tengerészetét jelen színvonalán kell tartani. A hajóépítések igen lassan halad-

tak előre, ami a parlamenti elintézés hosszadalmaságában leli magyarázatát, továbbá a hajógyárak is kezdetlegesen voltak. Intézkedések tételtek, hogy az utóbbi bajon segítsék. A többi hatalmak folytatják felszerelési programjukat, miért is Franciaország kénytelen áldozatokat hozni, különben ötöd- vagy hatodrangu hatalommá süllyed. (Helyeslés.) Az általános vita erre véget ért.

A szenátus elfogadta a tengerészetiügyi költségvetést.

Közgazdasági táviratok.

New-York, decz. 27. Terménytőzsde. Gyapot. New-Yorkban 11.80, decz.-re 11.11 márc.-ra 10.67. New-Orleansban 11.13, Petroleum stand with the New-Yorkban 8.75, Filadelfiában 8.70, raffined in cases 10.90, Credit-Balances of oil City 178.—, Zsir. Western Steam 8.25, Rohe testvérek 8.50. On 26.37—26.87 Réz 13.37—13.50.

Csikagó, decz. 27. Gabonátőzsde. Zárlat. Buza irányzata engedő, decz.-re 98.75—99.75 K., májusra 106.—107.— K. Fengeri állandó, decz.-re 58.75—57.65 K.

Csikagó, decz. 27. Terménytőzsde. Zsir januárra 7.62, tegnap 7.65, májusra 7.80, tegnap 7.77, Szalonna short clear 6.99, tegnap 7.12. Sertészsír májusra 12.05, tegnap 12.07.

Baklövés.

Ez így van és nincs másként. Geniális gazemberek szimpatikus logikával csinálják végig a maguk apróbb-nagyobb gazságaikat. Imponáló biztonsággal érik el céljukat, aztán, amikor jóformán már minden nyaktörő veszélyen túl vannak, amikor már csak ügyesnek és nem geniálisnak kellene lenniök, hogy élvezhessék gazlogikájuk gyümölcseit — bakkot lőnek.

Ugy, mint azt Köpenik, e néven, isten tudja hányadik világesaló elkövette. Goldschmied-ot, a bécsi arzenál rablóját, már-már hősnék kentük fel a betörő romantika hímes mezején, már-már megtapsoltuk a betörő-urak koponyáiból vajmi ritkán kipattanó ördögi szikra isteni illuminációját, amikor róla is kisült, hogy nem több, mint a többi csepürágó, a többi kókler és inezifinzi zsebmetész — tolvaj. Tolvaj a szó rendőrhíreki mindennapos értelmében. Semmivel se több.

Ugyanazok a karakterisztikonok, melyek ezeket az effemer jelentékenységi kis gazembereket jellemzik, illenek Goldschmied urra is. Ő is csak tehetetlen rabszolgája a pénznek, mint amazok a kicsinyek, ő sem erősebb az erőtleneknél, hogy a sárga arany szuggesztív hatását megroppanás, elbődülés nélkül viselje. Amíg az idegen vagyon a más zsebében csörög, az apró csirkefogó is számító, ravasz és spekulatív, csak abban a pillanatban vesztí el az esztét, az elővigyázatát, a raffineriáját, amikor a lopott vagyon már a saját nadrágja zsebében dagasztja. Akkor naiv lesz, buta, elővigyázatlan és csapdába rohanó. Csak úgy, mint Goldschmied, a bécsi arzenál tolvaja, a lajtántuliak Köpenikje.

Meglepő, a tolvaj-művészet mai fejlődött állapotában is megdöbbentő fifikával hajtottá végre tervét, amíg az arzenálnak egész kis hadsereggel őrzött pénzét megkaparintotta. Amíg — — — Am ostoba, naiv, buta lett abban a pillanatban, amikor már csak a pénz élvét kergető csábjának kellett volna ellentállni, amikor a tenger pénzéből egy garast sem szabadott volna a világ elé gurítani, amikor várni, várni, a régi életmód mellett kitartani kellett volna addig, — de instrukciókkal igazán nem akarunk a t. tolvaj uraknak szolgálni.

Hogy meddig? Hát addig, amíg itt az alkalom arra, hogy feltűnés és elfogatási veszély nélkül rugassanak ki a hámból.

Amde Goldschmied csak nagy fába verte a fejszét, pedig neki is csak az aprófánál kellett volna maradni. Azzal a nagy summa pénzzel törököt fogott, mely nem eresztette őt el, amint ezt alkalmasint az osztrák rendőrség sem fogja megselekedni.

Ez így van és nincs másként.

Olvasóinkhoz!

Január elsajével negyvenharmadik évfolyamába lép az Egyetértés, a legrégibb, legerjedtebb s tartalomra a legnagyobb függetlenségi napilap. Az a hosszú út, melyet a függetlenségi és 48-as eszmék törhetetlen kiküzdésében megtett, olvasóink egyre bővülő lelkes tábora s azok az eredmények, melyeket az ország függetlenítésében elért, mind igazolják, hogy ez alatt a hosszú idő alatt nemcsak Magyarország önállóságának leghevesebb előharcosa, hanem ennek a harcznak legerősebb tényezője is volt.

Az Egyetértés múltja egyttal a jelene és a jövője is.

S ahogy a múltban, úgy a jövőben is pillanatilag sem szününk meg szakadatlanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén, pillanatilag sem pihenünk a nagy 48-as eszmék kivívásában.

Emellett az Egyetértés úgy hazai, mint külföldi legelső hírszolgálati összeköttetésével folytán a legbővebben s a legnagyobb változatossággal adja a napi eseményeket s úgy társadalmi, mint szépirodalmi és közgazdasági téren mindenkor csak a legkiválóbbat nyújtja.

Az Egyetértés ezenkívül a magyar család számára a Magyar Szalon rendkívül viltozatosan és irodalmi nívón szerkesztett havi folyóiratot küldi meg teljesen díjtalanul.

Az Egyetértés a magyar olvasóközönség legkedveltebb lapja, s ezt a szeretetet a jövőben csak fokozottabb munkássággal fogja gyarapítani.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

UJDONSÁGOK.

Örület.

A napokban fejbőlötte magát egy fiatalember, akinek az esete, mint érdekes adat, joggal helyet foglalhat orvosi könyvekben, amelyeket a különféle örületekről írtak tudós koponyák. Erről a fiatal emberről ugyanis kisült, hogy azok a párbajjegyzőkönyvek, amelyeket írásai közt találtak, beteges agy koholmányai s hogy az amerikai párbajt, amely állítólag oka volt az öngyilkosságnak, nem vívták meg soha. Minden erre vonatkozó, betűvel teleírott papírlap: lábzan fogant kitalálás, abnormis agy testté szilárdult képzelődése. Nem volt soha párbaja a fiúnak, se amerikai, se európai, csak beteg volt, örült, vagy ahhoz közel.

Ezért ugyan kár volt elpusztulnia. Az emberek kilenczted része szintén vagy örült, vagy ott hordja agyában azt a csirát, amelyből szörnyen könnyen kél ki a teljes örület. Egyenes vagy oldalágról örökölt magjai az örületnek, vagy szerzett csirák föltétlenül minden mai ideges testben és agyban rejtőznek, csak az történhetik, hogy a csira elpusztul, nem találván tápláló ta-

lajra, vagy az ember pusztul el, mielőtt ő maga és embertársai észrevehetnék, hogy örült.

Az apróbb, halványan örült képzeletekig azonban eljutunk valamennyien. Annaira valamennyien, hogy ebben a normálistól csak egy hajszálnyra való eltávolodásban nem ismerjük föl az örületet. Pedig pillanatokra éppen úgy fantáziálunk, mint fantáziál napokon át, hónapokon át, éveken át a mai fogalmak szerinti örült. Képzeldéseinkben még az örületnek jellemző vonásai is benne vannak. A legtöbb örült tébolyában az emberek fölé emeli magát, isten, király, napfejedelem, sárkány akar lenni, pillanatnyi tébolyaiban mi is valamennyien hősök, színészek, jockeyk, karmesterek, népszónokok akarunk lenni: csupa olyan ember, aki dicsőséggel emelkedik ki a többi ember közül s akit tapsolnak, ünnepelenek, bámulnak, amint küzdelemben, forró nagy csatákban nyeri ki magának a babért.

Ez az öngyilkos fiu, ha évszázadokkal hamarabb születik, Hunyadi János, vagy Napoleon szeretett volna lenni és beteges agya harci dicsőséget sóvárgott volna. A mai modern korban párbajhősnek kívánczozott, rettenetes, leverhetetlen, hideg párbajhősnek. Ekörül forogtak gondolatái és amikor beteges, vézna testét legyűrtek az örült gondolatok, ekörül készültek zavaros írásai. Utolsó, teljesen idevágó pose-a, a rettenetes és félelmet nem ismerő hősnek a halálba menése volt, nyugodtan, hidegen, szemhunyorítás nélkül.

És megölte magát egy csunya, piszkos éj-jelen, homályos kapu alatt. Pedig fölösleges volt, mert az ilyesimből ki lehet gyógyulni. Egy félévvel később meghalt volna benne az örület és lett volna belőle szürke, kopott ember, aki koronákat pumpol. Mert sokan vannak így, akik kiláboltaik a lázalmokból és hozzáfakultak az élethez.

Ur—

Naplend. Naplár. Szombat, december 28. — Római katolikus: Apró szentek. — Protestáns: Apró szentek. — Görög-ország: december 15. Elenór nk. — Zsidó: Teh. 23. S. Semah. — A nap két reggel 7 óra 49 perczkor, nyuszok délután 4 óra 13 perczkor. — A hold két éjjel 12 órakor, nyuszok délután 12 óra 25 perczkor. — A hold utolsó negyede éjjel 12 óra 10 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak. — A főrendiház ülése délelőtt 10 órakor. — A képviselőház ülése délután 1 órakor. — A Petőfi-Társaság közgyűlése délután 5 órakor az Akadémia heti üléstermében. — Kiss József ünneplése a Fészek írók és művészek körében. — Az Országos Polgáriiskolai Tanáregyesület közgyűlése délelőtt fél 10 órakor Győri-ut 15. szám alatt. — A Magyarországi Tanácsintézők Egyesületének közgyűlése délelőtt 10 órakor Andrássy-ut 25. szám alatt. — A Magyar Zsidó Ifjak Egyesületének felolvasó ülése esti 7 órakor. — A Morva Tanító Szövetségének hangversenye a Vízudobán. — A Képzőművészeti Társulat téli teltára a Műcsarnokban nyitva 9-3 óráig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Szalon karácsonyi kiállítása nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Könyves Kálmán-műintézet. Nagyvezetői szalonja rendezés alatt zárva. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 36. szám) nyitva egész nap. Belépődíj 20 fillér. — Az Anatór Műgyűjtők kiállítása és a karácsonyi vásár az Iparművészeti Múzeumban nyitva 9-8-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-6-ig és 7-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A Földtani Intézet múzeuma megtekinthető 1 korona belépődíjjal. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi Múzeum nyitva 10-12-ig. — Az Aquincumi Múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-1-ig. — Az Akadémia könyvtára zárva. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9-12-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A Pedagógiai Könyvtár és Tanterület nyitva 3-6-ig.

— A király újéve. A király a főhercegek újévi üdvözlését a Hofburgban fogadja. Este 6 órakor Schönbrunnban udvari ebéd lesz. Ugyanaznap este Montenuovo főudvarmester a Hofburgban ad udvari ebédet.

— József főherczeg vadászata. József főherczeg és vendégeinek mai vadászati eredménye: 538 nyul, 12 fácán, 43 fogoly.

— A bajor régensherczeg állapota. A bajor régensherczeg állapotáról kiadott orvosi jelentés szerint a beteg állapotában állandóan javulás konstatálható. A csukló gyulladása normálisan gyógyul. A beteg általános érzése tartósan jó.

— Bourbon Alfonz eljegyzése. A koburgi főudvarmesteri hivatal nemrégiben megczáfolta azt a hírt, hogy Alfonz Bourbon herczeg eljegyzi Beatrice koburgi herczegnőt. Most kitűdött, hogy az eljegyzés megtörtént. Alfonz herczeg tegnap Koburgba érkezett és megölték a kőzfogót. Már a napokban hivatalosan közhírré fogják tenni az eljegyzést. A vőlegény, aki 20 éves, a heidelbergi egyetemen tanul, menyasszony 24 éves.

— **Kiütitett osztrák miniszterek.** A király az első osztályú vaskoronarenddel tüntette ki Marchet közoktatási és Derschatta vasuti minisztereket.

— **A Széchenyi-Vanderbilt-nász.** Az új-eszlendő második hetében tartja meg gróf Széchenyi László esküvőjét Vanderbilt Gladiszszal, a milliárdos kisasszonnyal Amerikában. A fényes egybekelési ünnepen a magyar főúri világ is képviselve lesz. A vőlegény részéről a vőfélyi tisztet gróf Sigray Antal fogja betölteni, aki már utnak is indult a tengeren túlra. Együtt utaztak vele gróf Széchenyi Dénes és neje, gróf Széchenyi Péter és neje és gróf Széchenyi István. A főúri társaság részt vesz a mennyegzői ünnepségen s a telet Amerikában fogja tölteni.

— **Brachfeld Szigfrid meghalt.** A magyar kereskedelmi világ egyik érdemes és széles körökben ismert tagja hunyt el tegnap. Brachfeld Szigfrid, a Brachfeld Szigfrid és Fia férfitársulat megalapítója és idősebbik tagja, miután egy hosszú, hetvenhat éves életet át szolgált a magyar kereskedelem és ipar ügyét, meghalt. Brachfeld Szigfrid érdemeit számos elismerés és kitüntetés jutalmazta. Udvari szállító, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa és a belga Lipót-rend lovagja lett. Az elhunyt, aki ötvenkét év előtt alapította férfitársulatát, a férfitársulatunknak Magyarországon való előállításával egyik uttörője volt ennek a fontos ipari szaknak. Halálát nagy család gyászolja. Temetése e hónap 29-én lesz a Lipót-körút 3. számú házból.

— **A király ajándéka.** A király a budapesti szegényeknek tízezer, a gödöllőieknek pedig hatszáz korona segítséget adományozott a karácsonyi ünnepek alkalmából.

— **Gorkij Rómában.** Gorkij Maxim, a nagy orosz író, aki mostanában a világot járja s úgy látszik, nem igen mer Oroszországba menni, most Rómában tartózkodik. Egy szállodában vett lakást s minthogy nem akarta a figyelmet magára vonni, a vendéglőnyvbé családi nevét, az Alexej Maximovics Plecskov nevet írta be. Egy olasz újság munkatársa azonban megtudta, ki rejlik a név alatt, meglátogatta a szállodában Gorkijt, hogy beszélgetést folytasson vele. Gorkij kimerítően nyilatkozott arról, hogy mi a véleménye az olasz és orosz irodalmi, politikai és társadalmi viszonyokról. Az anarchista és az anarchistákkal kacérkodó olasz lapok hevesen támadják a rendőrséget, amiért olyan szigorú ellenőrzés alatt tartja az oroszok legnagyobb íróját, mintha politikai büntény miatt üldözött nihilista volna.

— **Nem áll a lapoknak ez a hiradása.** — szölt Gorkij az újságíróhoz, — én a magam részéről sohasem éreztem, hogy az olasz rendőrség bármi akadályt is gördített volna elém. És bár monarchikus kormányformájuk egy cseppet sem tetszik nekem, kijelenthetem, hogy az olasz kormány demokratikus elvek alapján kormányozza az országot s hogy Olaszországban a személyes szabadságot mindig tiszteltben tartják.

— **Itt mindenki szeret s mindenki barátságosan fogad.** — folytatta Gorkij, aki lelkesen szól Olaszországról. Nem tudom, miért van az, de a mi népünket őszinte rokonérzés köteleke tartja össze és hogyha távol laknak is egymástól, szellemben nagyon hasonlítanak egymáshoz.

Felháborodással szölt Tolstojról, amiért az öreg író nemrégiben kijelentette, hogy nem érti, miért tartják az olaszok Dantét nagy írónak.

— **En, szölt Gorkij,** — Dantét minden idő és minden nép költőjénél többre becsülöm s boldognak érzem magamat, hogy földieim legnagyobb része Dante csodálatában együtt érez velem.

Érdekes Gorkij véleménye Olaszország katonaságáról is.

— **Oroszországban,** — szölt, sohasem volna lehetséges az, amit az ipari kiállításán tapasztaltam; egy tisztet láttam, aki katonáit körülvezette a helyiségben s minden úgy megmagyarázott nekik, mintha atyjuk volna.

— **Nagy vasuti baleset.** Lahoréból jelentik, hogy Luthiana közelében két vonat összeütközése alkalmából 20 utas közöttük négy európai, életét veszítette.

— **Japán tudós Budapesten.** Japán szakemberek a háború lezajlása óta ismét sürdün keresik föl országunkat, hogy itt a szakmájukba vágó intézményeket tanulmányozzák. A napokban ideérkezett Kanasugi japán orvos, a tokiói egyetem tanára, aki egyenesen azért jött a fővárosba, hogy a budapesti tudományegyetem világhírű embertani muzeumát és antropológiai intézetét tanulmányozza. Az intézet igazgatója, dr. Török Aurél egyetemi rektor igen szívesen fogadta a japán tudóst, aki teljes nyolcz hónapig marad Budapesten. Dr. Kanasugi különben igen érdekes ember. Háziorvosa volt Togo admirálisnak, a híres győzőnek és a többi ismert japán hadvezérnek.

— **Az arzenál tolvajának elfogatása.** Röviden hírt adtunk lapunk legutóbbi számában arról, hogy Goldschmied Lipót, a bécsi arzenál vakmerő tolvaját sikerült a bajorországi Freisingben letartóztatni. A letartóztatás híre igen nagy örömet keltett a bécsi katonai körökben, különösen nagy örömet keltett a rendőrségen, ahol már alig hitték, hogy valamikor kézrekeríthetik. A vakmerő szélhámos tolvajt a kiadási tárgyalások után az osztrák katonai hatóságoknak adják át. A tolvaj letartóztatásának előzményeiről még ezek a részletes jelentések érkeztek: Goldschmied az idei év folyamán megismerkedett egy asszonyföldijével, aki egy 4000 koronáról kiállított takarékpénztári könyvet bízott rá, amelynek alapján Goldschmiednek egy kisebb összeget kellett fölvennie. Amikor szeptember 16-án kincstári pénzek hűtlen kezelése miatt először menekült, iratai közt megtalálta a reá bízott takarékpénztári könyvet is, de az egész 4000 koronás betétet apróbb részletekben már fölveték. Karácsony estéjén a károsult asszony postán egy csomagot kapott, amelyben 200 husz-koronás bankjegyet talált, vagyis összesen 4000 koronát. A csomagot december 22-én adták föl a csehországi Cehnitzben s a pénz mellett egy nyomtatott cédula volt a következő tartalommal: „Hálás köszönettel küldöm a pénzedet, 4000 koronát. Lipót.” Az asszony a czimzéken nyomban felismerte Goldschmied vonásait s a csomagot a pénzzel együtt letétbe helyezte a rendőrségnél. Ez is egyik biztos alapja volt a nyomozásnak, amely aztán Goldschmied kézrekerítésével eredményre is vezetett. — Goldschmied elfogatásához a „Preisinger Tagblatt” a következőket jelenti:

Goldschmied motorkerékpáron jött Freisingbe, amelyet Landshutban 500 koronáért vett. A kerékpár eladója előtt gyanus volt, hogy Goldschmied alku nélkül vette meg a kerékpárt és az 500 koronán kívül még további 1000 korona volt nála látható. Értésítette a rendőrséget, mely a maga részéről a freisingi rendőrséget értesítette. Freisingben azonnal megtették a szükséges intézkedéseket és röviddel 2 óra után Goldschmiedet, amidőn Freisingen át akart haladni a rendőrség előtt, letartóztatták és személyazonosságának megállapítása végett a rendőrszobába vitték. Goldschmied itt egy egész sor hamis névvel állott elő, előmutatott Ötner Károly, egy gyáros fiára szóló honossági levelet, végül azonban beismerete, hogy ő a keresett kasszarabló. Birtokában még 21.240 koronát és 90 márkát találtak.

— **Királyi kincstári ügyészség feloszlata.** Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök mint pénzügyminiszter a nagybányai királyi kincstári ügyészséget 1907. év december 31-iki hatálylyal feloszlatta és ügykörét a budapesti m. kir. kincstári jogügyi igazgatóság hatáskörébe utalta. A kincstári ügyészség vezetőjét, Ujhelyi Hugó jogügyi tanácsost a budapesti kir. kincstári jogügyi igazgatóságához helyezte át. Tehát a nagybányai kir. kincstári ügyészséghez eddig tartozott beadványok 1908. január hó 1-től kezdődőleg a budapesti kir. kincstári jogügyi igazgatóságához intézendők.

— **A triestri sztrájk.** A Lloyd-arszenál sztrájkoló munkásai ma este tartott gyűlésükön elhatározták, hogy holnap újra munkába lépnek. Ezzel szemben a Lloyd igazgatója kijelentette, hogy az összes jelentkező munkásokat visszafogadja, ama huszonhét munkés kivételével, kiknek elbocsáttatása szolgált a sztrájk okául.

— **Perzsa rablók.** A perzsa-orosz határ közelében perzsa rablók 1200 tevét és egyéb háziállatokat hajtottak el. A határrendőrség összeütközött a rablókkal, kik közül hatan, a csendőrök közül egy altiszt esett el.

— **Eletunt milliomos.** Az Egyesült-Államok pénzváltása újabb áldozatot követelt. Steadmann Ernő, a Lions Building Company pénztárosa tegnap Newyorkban a földalatti vasut sínjére vetette magát és az arra elrobogó vonat keresztül ment rajta. Steadmann azonnal meghalt. Steadmann a pénzváltás következtében harmadfél millió dollárt veszített el, de e mellett még maradt vagy egy millió dollár vagyon.

— **Az olasz képviselők fizetése.** Évek óta tűnődnek az olasz képviselők, hogy miként juthatnának fizetéshez, vagy napidijhoz, de vagy az ország pénzügyi helyzete, vagy egyéb okok akadályozták meg őket céljuk elérésében. Végre alapos kilátásuk van arra, hogy harmincz lira napidijhoz jutnak legközelebb. Nem annyira maga ez az eset érdekes, mint inkább a feltételek, amelyekhez annak a napidijnak élvezete kötve lesz. Az ötszáznyolcz képviselő közül nem egy szegény ember van, aki még csak lakást sem tud tartani Rómában s harmadrangu vendéglőben étkezik. Még legalább szerencséje, hogy az összes vonalakra eddig első osztályú szabadjegye volt, s így nem egy képviselő Róma és Nápoly, vagy Firenze között a vonaton aludt, délután két órára pedig, amikor az olasz képviselőház ülési kezdődnek, itten már újból megjelenhetett. Érdekes továbbá, hogy a javaslatnak négy tagból álló parlamenti bizottságába két milliomos herceget választottak be: a római Borghese herceget, a peking-párisi automobil-verseny győztesét és Capece-Minuto nápolyi herceget; tehát nem szegény képviselők javasolják azt a harmincz lirányi napidiját. Az azonban csak az ülések napjára fog kijárni. A harmincz lira napidiját a javaslat szerint csak az kapja meg, aki egyéb fizetésben nem részesül az államtól; miniszterek, államtitkárok, egyetemi tanárok, más hivatalnokok, őrnagytól felfelé katonatisztek (kik már tagjai lehetnek a képviselőháznak) tehát nem kapnak, ha csak fizetésük helyett nem választják a napidijukat. Még érdekesebb, hogy az olasz képviselőnek jelenlétének igazolására egy könyvbe kell írnia a nevét, amely az elnöki irodába van letéve; tehát csak az kap napidiját, aki a nevét a könyvbe beleírta; kivételt ez alól csak a névszerinti szavazás alkot, amikor ez is igazolja a képviselő jelenlétét. Egyébként a képviselőháznak minden hónapban bejelentik, hogy ki maradt el és meddig; s a beteg, vagy szabályszerűen szabadságot képviselő sem kap napidiját. Aki pedig valamelyik bizottságnak lesz a tagja, külön ezért fizetést nem kaphat. Ezekkel az intézkedésekkel akariák némileg enyhíteni azt, hogy az adófizetők nem nézik jó szemmel ezt a javaslatot, amelyet valószínűleg nagyobb vita nélkül fognak elfogadni. A napidiját csak az új képviselők fogják megkapni.

— **Elűstölt milliók.** A magyar korona országában ez év január elsejétől szeptember hó végéig elkelt dohányterményekről a dohányjövédék igazgatósága most tette közzé a statisztikát. És eme statisztika szerint a jelzett idő alatt összesen 89,463,620 kor. 88 fillér értékű dohányterméket fogott el, ami a múlt esztendei bevételhez képest 1,259,187 korona 88 fillérnyi többletet mutat. A statisztika szerint az általános forgalomban levő gyártmányokból elkelt: burnó 27,728 korona értékben, pipadohány 393,524,510 csomaggal, szivar 412,722,228 db, szivarka 1,306,860,383 darab, lugvizkivonat 9,485 korona értékben. A bel-földi különlegességi gyártmányokból elkelt: burnó 61 korona értékben, pipadohány 189,091 csomaggal szivar 10,836,019 darab, szivarka 67,014,885 darab. Azaz az egyes gyártmányokból pénzértékben kifejezve: az általános forgalomban levő gyártmányokból eladtak összesen 81,718,852 korona 96 fillér, bel-földi különlegességi gyártmányokból 7,509,811 korona 36 fillér, külföldi különlegességi gyártmányokból 1,494,144 korona 19 fillér.

— **A vasut merénylője.** Trierben tegnap este letartóztatták azt a régen körözött merénylőt, aki a straussbergi vasuti szerencsétlenséget előidézte Bongert Károlynak hívják s állítólag lakatos. Azt állítja, hogy Verdenben (Mecklenburg) rejtőzködött. A körözött merénylő eddig Neumagenben rejtőzködött.

— **Francia katonaszökevények.** E hó 3-án Hamburgba egy hajón tizenhárom francia katonaszökevény érkezett a francia idegenek légiójából és a rendőrség letartóztatta őket. Ma ismét tizenhat francia katonaszökevény szállott partra, akik Kazablankából szöktek meg. Ezeket is letartóztatták s egyidejűleg jelentés érkezett, hogy 24 katonaszökevény vonaton Hamburg felé.

— **A hisztéria halottja.** Pár nappal ezelőtt megírtuk, hogy a gróf Zichy Jenő-utca és a Hajós-utca sarkán, éjjeli tizenegy órakor egy huszonegy-huszonkét esztendősnak látszó fiatalember agyonlőtte magát. A holttest zsebében egy naplótöredéket találtak, amiből kitéjt, hogy a fiatalembert Berend Pálnak hívják és hogy megelőzőleg méreggel, narkotizmussal hét ízben kísérte meg öngyilkosságát. Most azonban kiderült, hogy az öngyilkos igazi neve nem Berend Pál, hanem Buchwald Pál, nem volt orvosnövendék, hanem fogtechnikus. Kiderült az is, hogy az öngyilkossági kísérletek meséje csak a szerencsétlen fiatalember beteg, szinte hisztérikusan képzelődő lelkében élt, akinek fantasztikus képzelgésői még halála után is bonyodalmaikat csinálták. Két nappal azután ugyanis, hogy Buchwald Pál öngyilkossá lett, megjelent a rendőrségen egy rokona, bemutatott egy jegyzőkönyvet, egy táviratot és egy levelet. Ezekből kiderült, hogy Buchwald Pál amerikai párbaj áldozata. A szerződés szerint, amelyet még 1905 júniusában Buchwald Pál és K. Oszkár fogtechnikusok kötöttek, a két fiatalember között lovagias ügy merült föl, amelyet amerikai párbajjal intéztek el. A ki a fekete golyót huzza, köteles magát 1907 november 24-én agyonlőnni. Ha nem tenné, ellenfele lelőheti, ahol akarja. A szerződés csak akkor válik érvénytelenné, ha a győztes fél, aki a fehér golyót huzta, a kitűzött határidő alatt meghalna.

Eddig a szerződés. A távirat Bécsben kelt. Ebben arról értesíti Buchwald Pált K. Olga, az ellenfél testvére, hogy bátyja, K. Oszkár meghalt. A levelet szintén K. Olga írta válaszul egy kondoleáló levélre, amelyet Buchwald küldött neki a távirat nyomán. K. Olga azt írja ebben a válaszevében, hogy bátyja el. Töle értesült az amerikai párbajról s majd mindent el fog követni, hogy Berend-Buchwald Pál kegyelmet kapjon ellenfelétől.

A szerződés, a levél és a távirat nyomán a rendőrség komolyan megindította a vizsgálatot, hogy mi gaz az amerikai párbaj történetéből. Táviratoztak egyúttal Bécsbe és kérték az ottani rendőrséget, hogy hallgassa ki K. Oszkár. A vizsgálat során ma délelőtti ázkutatást tartottak Berend-Buchwald lakásán és ott egy egész irattárra való párbajjegyzőkönyvet találtak megtörtént párbajokról és békésen elintézett lovagias ügyekről. Találtak egy levelet is, amelyben valaki figyelmezteti Buchwaldot, hogy a terminus letelt, egy hét lefolyása alatt végezzen magával. A rendőrségen az összes írásokat áttanulmányozták és csakhamar rájöttek, hogy valamennyinek maga az öngyilkos a szerzője. Maniákusan gyártotta az ilyen lovagias ügyiratokat, folyton képzelődött s az amerikai párbaj rémes története is az ő beteg agyvelejében született meg. A szerződést ő maga írta, elferdített írással. A táviratot Rákosszentmihályon egy barátjával adatta föl, a levelet az unokatestvérével íratta, mert K. Oszkár és Olga szintén csak az öngyilkos fiatalember fantáziájának teremtményei. A rendőri nyomozás szerint ez a története az öngyilkosságnak, amely első pillanatban oly titokzatosnak és romantikusnak látszott. A szerencsétlen sorsú fiatalember a törvényszéki orvostani intézetben fekszik, ahol ma holttestét fölboncolták és holnap temetik.

— **Kolera.** A tegnap Konstantinápolyba érkezett Nive-ne nevű francia gőzösön utazó oroszországi Mekka-zarándokok között Szinopétól Konstantinápolyig három koleramegbetegedés fordult elő. E megbetegedések fertőzésre vezethetők vissza, amelyeknek a zárandokok azáltal voltak kitéve, hogy Szinopében az egészségügyi hatóság intézkedései nem voltak elegendők. A zárandokok által látogatott szent helyeken az egészségügyi hatóságok különböző intézkedéseket tettek, hogy a Hedszaszban támadt járvány széles körben való elterjedésének elejét vegyék. Ezen intézkedések azonban nem kielégítőek, másrészt a zárandokok ezekkel szemben is folytonos ellenkezést fejtenek ki, amiért is a kolera nagyobb foku elterjedésétől és nagyszámú áldozattól lehet tartani.

— **A tömegsztrájk mellett.** Az arad-, békés- és csanádmezei nemzetiségi szocialisták két napig a városházán kongresszust tartottak, amelyen a tömegsztrájk mellett hoztak határozatokat. — A győri-, mosoni- és komárommezei szocialista-párt kiküldöttjei tegnap Győrött kongresszust tartottak, amelyen elhatározták, hogy a községekre is kiterjesztik az agitációt.

— **Herczegné a főkörmányzó merénylője.** Abban a kivégzett asszonyban, aki merényletet követett el Hörschelmann moszkvai főkörmányzó ellen, az orosz rendőrség a Pétervárról titokzatosan eltűnt Mecserski Erzsébet herczegnének sejteti, aki az utóbbi időben elváltan élt férjétől. Állítólag a herczegné fényképe és a kivégzett merénylő között nagy hasonlóságot találtak. Tudvalevőleg a herczegné társalkodónője is egyidőben tűnt el Pétervárról urnőjével. A kivégzett merénylő ruhájában és fejkendőjében hír szerint Mecserski Erzsébet herczegné tulajdonára ismertek.

— **Apróságok a német trónörököséről.** A párisi „Matin” abból az alkalomból, hogy hírt adott a német császár betegségéről, mely a lap állítása szerint aggodalomra ad okot, az alábbi apróságokat közli a német trónörököséről. Az apróságok beillenek biográfiajának is. A cikkben többek közt ezek foglaltatnak:

„II. Vilmos császár egészségi állapota komoly aggodalomra ad okot”. A cikk többek között a következőket tartalmazza: „1882. május 6-án, este tíz órakor egy magányos ur, tisztí köpenybe burkolva, nagy lépésekkel és izgatottan járt fel s alá a potsdami márványpalota széles udvarán. Egyszerre csak az első emelet egyik ablaka kinyílt s egy fiatal ember ujjongó hangon kiáltotta az éjszakai vándor felé:

— Nagyapa, fiu!

Igy értesült I. Vilmos császár arról, hogy megszületett dédunokája, a mostani trónörökös. A fiu Frigyes Vilmos Viktor Ágoston Ernő nevet kapott s 1882. június 11-én nagy és pompás ünnepségek közt ülték meg a keresztelőt. Ez volt a fiatal ember életében az egyetlen ünnepség, amelyen nem katonai egyenruhában jelent meg. Már három éves korában uniformist viselt, tíz éves korában hadnagy lett. Katonai nevelése nagyon szigorú volt, de emellett nem hanyagolta el intellektuális tanulmányait sem. A poseni katonai iskolában nevelkedett s az iskola szigorú fegyelmétől a trónörökös sem vonakodott ki. 1900. május 10-én nagy ceremónia, a trónörökös nagykorú lett, otthagya a császári palotát s Potsdamban külön udvartartást kap. Tényleges szolgálatát az 1-ső gárdaezrednél kezdi meg. Bonnban hat hónapot tölt a trónörökös komoly tanulmányok közt. A hagyományoknak megfelelőleg a „Borussia” burschenschaft tagja lesz s részt vesz az egyesületi életben a verekedést és ivást kivéve. Amikor huszonekét éves, az udvarnál végiglapozzák a gotai almanachot s feleséget keresnek az ifiúnak. De mindenki csodálkozik, amikor a trónörökös atyjának, aki jó pártit ajánl neki, ezt feleli:

— Már választottam; soha mást nem veszek nőül, mint Czeccillie mecklenburgi herczegné.

A trónörökös családi örömei közepette nem fedkezett meg arról, hogy katona. Inkább katona, mint politikus s foglalkozását imádja. Kedves arca, érdekes szemű fiatal ember s sok fiatal leányszív sóvárgott titokban érte. A múlt évben egy női tisztelője 60.000 márkát hagyott végrendeletileg számára, amelyet persze nem fogadott el. A trónörökös leginkább I. Napoleonné rajong s őt tartja a katonai erények, a hősi tettek és nagy cselekedetek eszményképének.

— **Bombamerénylet.** Bakuban tegnap délelőtt a rendőrfőkapitány ellen bombamerényletet követtek el. A merénylők két bombát dobtak feléje, a melyek irtózatos robajjal explodáltak. Egy közrendőr megsebesült, a rendőrfőkapitány azonban sértetlen maradt.

— **A tettenért prágai betörők.** Adtunk röviden hírt arról, hogy Prágában egy háromtagú betörőbanda érték tetten. A banda egyik tagját elfogták. Kautzky hirtőnfelügyelőt üldözés közben az egyik betörő revolverral veszedelmesen megsebesítette. Prágából ma azt jelentik, hogy a hirtőnfelügyelő, akit kórházba szállítottak, ma reggel öt órakor meghalt. A rendőrségnek a legenergiusabb nyomozás mellett sem sikerült a bandának másik két tagját elfogni. A harmadik betörő, akit elfogtak, állhatatosan vonakodik büntetésének nevét megmondani. Kétségtelennek látszik, hogy a másik két gonosztevő külföldre menekült, mert pénz bőségesen állott rendelkezésükre. A rendőrség megállapította, hogy a banda november 2-án Gráczban betört a zsidó hitközség épületébe s onnan sok értékpapírt ellopott, december 18-án Laibachban egy kereskedőnél tört be s attól tízezer koronát rabolt el s végül ezt a bandát vádolja azzal is, hogy Cernovichban betört az adóhivatalba s onnan százezer koronát rabolt el.

— **A kolera Medinában.** A medinai egészségügyi orvos jelentése szerint Medinában, Jambóbból, Mekkából és Damaszkuszról érkezett mintegy 5640 zárandók közül százhuszonkettő halt meg kolerában. A zárandókat a menzai sikon izolálják.

— **Oláhosodó magyarok.** Makóról írják, hogy pár évvel ezelőtt a magyar királyi kincstár Temes megyében telepes községeket létesített, melyekben a szorgalmukról híres csanádiakat telepítette le. Most karácsonykor az a hír jött Makóra, hogy a csanádi telepesek majdnem teljesen beolvadtak a közeli oláh községek lakosaiba. Az elkerülhetetlen társadalmi érintkezés folytán nemcsak megtanultak oláhuul ők és gyermekeik, de oláhuul beszélnek szomszédaikkal, sőt otthon a családtagok maguk között is, úgy, hogy tartani lehet tőle, hogy nyolcz—tíz év alatt teljesen eloláhosodnak. Különben ez a veszedelem fenyegeti a telepes magyarságot mindama községekben, ahol az oláhság túlsúlyban van.

— **Hétszázezer koronás hamisítás.** Nagyarányu hamisításnak jöttek nyomára Malmöben. Ott ugyanis Birger Vellinder földbirtokos, miután 700.000 korona értékű hamis részvényt hozott forgalomba, megszökött és nyomtalanul eltűnt. Érdekes, hogy a szélhámos a sone ni mezőgazdaság előmozdítása körül nagy érdemeket szerzett magának és ennek a révén általános fiztetelnek örvendett.

— **Karácsonyi történet.** Kissé valószínűtlenül hangzik az alábbi karácsonyi történet, amelyet párisi lapok közölnek. Körülbelül tíz évvel ezelőtt St.-Etienneben meghalt egy dúsgazdag magános hölgy. Életében egyetlen szenvedelme volt: a könyvgyűjtés s különösen a régi hatalmas bibliákat kedvelte. Halála után, minthogy végrendeletet nem találtak, vagyonán megosztokodtak a rokonok, a régi bibliák pedig antikváriushoz kerültek. Az osztokodásnál csupán az elhunyt egyik unokahúgát hagyták ki, mert házassága miatt családjával összekülönbözött. A szegény asszony Margit neví egyetlen leányával rossz anyagi körülmények között élt. A véletlen úgy akarta, hogy abban a községben, amelyben lakott, a lelkész megszerezte az elhunyt hölgy egyik bibliáját s amikor kincset jobban megnézte, a fedőlap alatt végrendeletet talált. A végrendeletet ügyvédhez vitte, aki kinyitotta és konstata, hogy a tíz évvel ezelőtt elhunyt uriasasszony írta s benne unokahúgának leányát, Margitot teszi meg milliós vagyonának egyetlen örökösévé. A rokonok nem akarják a részüket kiadni s azt mondják, hogy a biblia, amelyben a végrendelet megtalálható, soha sem volt az öreg asszonyé. De ezzel szemben az antikvárius, akitől a lelkész a bibliát vette, igazolja, hogy a régi bibliát az elhunyt hagyatékából szerezte meg.

— **Házasság.** Markus Jenő eljegyezte Singer Teruskát Budapestről.

Spitz Dávid egri kereskedő leányát, Sárkát, eljegyezte dr. Hevesi Zoltán.

Ifj. királydaróczi Lubinszky Ödön eljegyezte Vácson Moha ujt Juliskát.

Bába Aladár és Jurenka Paula jegyesek.

Heister Dezső Budapestről eljegyezte Engel Lipót budapesti sajtókereskedő leányát, Albin kisasszonyt.

Hönig Lajos, a Magyar Általános Hitelbank tisztviselője, eljegyezte Bauer Elizát, Bauer Sándor nagykereskedő leányát Budapesten.

— **Huszonhárom napig a föld alatt.** Nagy izgatótsággal lesi Amerika munkásnépe annak a három bányásznak menekülését, akik huszonhárom nap óta bennrekedtek az Alfa-tárnában, a nevadai Ely-köszénbányában. A bezárt és a romokkal eltorlasztott három munkás telefonon adott életjelt magáról s azóta telefon útján és a szellőztető csövön át érintkezik a mentőkkel, akik eleséget bocsátanak le nekik a mélységbe. Az eltemetett munkások egyébként egészségesek és semmiben sem szenvednek hiányt. Nevada kormányzója buzdító táviratot intézett a mentőkhez és egy üveg wiskyt is küldött nekik.

— **Gyilkosság a karácsonyfa miatt.** A szent karácsony, amikor mindenki örvend és új reményeket kovácsol, végzetévé vált Szombathelyen egy családnak. Ott ugyanis Rosmann József nevű vasúti munkás nem akart mostoha-gyermekeknek karácsonyfát állítani. Emiatt feleségével összeveszett és bujában a korcsmába ment, ahonnan ittasan tért vissza lakására. Az asszony szemrehányással fogadta, amiért Rosmann annyira felbőszült, hogy feleségét fojtogatni kezdte. Ezt látva 19 éves mostoha leánya, felkapta az asztalon heverő konyhakést és azt háromszor mostoha atyja hátába szurta. Rosmann meghalt. A gyilkos leányt tartóztatták.

— A jó öreg Björnson a románokról. A „Tribuna” szerkesztője meglátogatta Rómában Björnson, aki a többi között a következőket mondotta:

Nagy érdeklődéssel viseltem a magyarországi románok sorsa iránt. Az igazság az ő részükön van és az európai közvélemény rokonszenvezik velük. Amit a magyarok a nemzetiségekkel tesznek, az már igazán szégyelni való. Most hosszabb tanulmányt írok a magyarországi nemzetiségi kérdéstről. A tanulmány a müncheni „Maerz” című folyóiratban fog rövid idő alatt megjelenni. Ebben a dolgozatomban a magyarországi román kérdést egész Európa előtt be fogom mutatni a maga valóságában.

— A téli hajóraj Flumében. A flumei haditengerészeti akadémiához érkezett jelentés szerint az osztrák-magyar téli hajóraj január hó első felében Fiuméba látogat, hol több napot fog tölteni. A hajóraj, melyen Ziegler ellentengernagy parancsnokol, a Károly főherceg, Frigyes főherceg, Bábenberg, Szentgyörgy, Aspern, Streiter, Scharfschütze és a Wildfang páncélosokból és tizenkét torpedóhajóból áll.

— Vadászat áldozata. Gróf Geoffroy de Metuieres egy vadászat alkalmával Rennes közelében fegyverére esett. Ez elsült és a golyó a gróf alsótestébe fúródott. A gróf néhány perc múlva belehalt sebébe.

— Forrongó román parasztság. Moldova északi és északnyugati részében a lakosság között újból nagyobb forrongás tapasztalható. A parasztság elégtelenségének oka az éhínség, amely a lakosságot borzasztóan megtizedelte. A gabona és takarmányhiány megbénítja a kormány mentő-akcióját. Miroszlava és Borlesti községekbe katonaságot rendeltek ki a rend fenntartására.

— Családi dráma. Ungár József egy évtized előtt tekintélyes kereskedő volt Ujszászon, honnan nagy vagyonnal Jászberénybe költözött, ahol családja körében csendesen éldégt. Ungár néhány év múlva költelező életmódot kezdett folytatni, majd összeállt egy nővel s oly cselekményeket követett el, amelyek kétségessé tették beszámíthatóságát. Családja ekkor egy fővárosi szanatóriumba helyezte el, ahonnan két év előtt mint gyógyult távozott haza. Hazaérkezése után feleségével folyton zsörtölődött, veszekedett s többször meggyilkolással fenyegette. Családja gondosan őrködött, hogy valami bajt ne csináljon, karácsonykor azonban egyedül lévén otthon, baltát fogott s agyonverte a feleséget, majd azután a szoba falába vert egy szeget s arra felakasztotta magát. Reggelre mindkettőt holtan találták.

— A persely. A debreczeni katolikus templom perselyét az éjjel feltörték s annak 150 korona tartalmát elrabolták. Erélyes nyomozás után ma délelőtt az egyik tettest Brychinszky Francziszku, tegnap odaérkezett orosz munkás személyében elfogták. Brychinszky társait, kik az elfogott valómása szerint már több templomrablásban részesek, körözik.

— A „Mentők napja.” Az általános és a főváros minden rétegében megnyilvánuló érdeklődés, mely a mentők javára rendezendő szilveszteri és újévi gyűjtést kíséri, immár a „mentők napjának” avatta az újév utolsó óráit. A kávéosok és vendéglősök mozgalma visszhangot talált a főváros közönségében, mely mindenkor hálás szeretettel látja a főváros utcáin robozó, csilingelő mentőkocsikat, amint életet menteni sietnek. Az egyesület segítőosztályához még egyre érkeznek a gyűjtésre jelentkező vendéglősök, míg a kávéosok valamennyien jelentkeztek a gyűjtésre. Ezek szerint Szilveszter éjjelén a vendéglősök és a szilveszteri estélyektől eltekintve, kétszázötven kávéos fogja felhívni vendégeit, hogy adakozzanak a főváros legfontosabb közintézte javára. A hölgyek mozgalma is mindjobban szélesedik és már a karácsonyi ünnepek alatt 600 családtól érkezett a mentőkhoz értesítés, amelyben bejelentik, hogy a Szilveszter éjjelén saját körükben gyűjtenek. Bizonyosan jóval nagyobb azonban az olyanoknak száma, kik bár nem jelentkeztek, de azért gyűjteni fognak és gyűjtésük eredményét postán küldik meg az egyesületnek. De mindezekon kívül a „mentők napja” címén egyre-másra érkeznek az adományok azoktól, kiket a mentők az utóbbi években első segélyben részesítettek. Szóval, erősen hisszük, hogy a mentők meg lesznek elégedve a főváros közönségével, melyet husz év óta szolgálnak.

— Öngyilkosság két revolverrel. Az Eötvös-utca 24. sz. ház nyolczas számú, földszintes lakásában, melyben Steiner Armin sas-utczai posztókereskedő lakik a családjával, ma délután öngyilkos lett a Steiner 21 éves fia, Leó, aki a kereskedelmi akadémiát elvégezte s apja üzletében volt alkalmazva. A fiatalember az öngyilkosságot úgy követte el, hogy egyszerre két revolvert szegzett halántékának. Azonnal meghalt. Több levelet hagyott hátra, egyet Lukács Somának, egyet Darvas Jenőnek címelve, akik barátai voltak. Irt továbbá a rendőrség és családja számára is egy-egy levelet, de öngyilkossága okára nézve nem hagyott felvilágosítást, csak életuntságára hivatkozott.

— Ujévi teaestély. Az Izraelita Nőegylet újévi teaestélye most sem marad el. Délután öt órakerészt találkozik fog Budapest legjobb társasága a Royal-szállóban, hogy mulasson és jótékony legyen: potom áron. Mert az a 150 fiatalnál fiatalabb és szebbnél szebb hölgy, aki magára vette, hogy személyesen szolgál fel teát, süteményt és egyebet és tetejébe még csak nem is „vurcizni.” Nyugodtan lemondhatnak a hölgyek a szépségük zseburító erejének teljes kiaknázásáról: a jótékony cél nem fog alatta szenvedni. Tavaly így volt és idén is úgy lesz: az egyet népkönyhája ezentul is abban a helyzetben lesz, hogy naponta nyolczszáz szegényt tápláljon anélkül, hogy az egyet vendégei okot nyernének az ilyen ünnepek után olyan gyakran hallható panasza. Jótékony lenni olcsón és még alaposan is, hozzá mutatni — kinek nincs ez inyére? Az izraelita nőegylet tehát nyugodt lehet estélyének a sikere felől.

— Felpotózott magyarfaló. Szerdán este az Uppokávéházban, ahol hosnyák-zenekar játszik, az egyik asztalnál ült Kertész Béla postatiszt, a másiknál Stranzski Rudolf, a Lujza-gőzmalom tisztviselője, aki cseh származású. Hangosan kezdte szidni a magyarokat, amire Kertész átment az asztalához s úgy vágta poion, hogy az a zenekarba esett. Stranzski társaságában négy-öt fiatalember ült, akik felugráltak, hogy barátjukat megvédelmezzék, de Kertész, aki hatalmas, atléta ember, elbánt valamenyüikkel. A lármas verekedés a békés kávéházban nagy szenzációt keltett.

— Gyilkosság a dísznótoron. Nagykörösön történt az alábbi véres esemény. A város Hangács nevű határrészében Vincze Sándor nevű gazdalegény dísznótlés alkalmából hasbaszurta Németh László gazdát, aki a súlyos sérülések következtében nyomban meghalt. A gyilkost a rendőrség elfogta.

— A pittsburgi bányaszerencsétlenség. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a Pittsburgban történt bányaszerencsétlenség tárgyában, a hátramaradottakra nézve rendkívül üdvös körrendeletet adott ki valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének:

Hírlapi közlések szerint, — mondja a körrendelet — a pittsburgi Coal Company Darc-tárnájában történt robbanás következtében négyszáz magyar munkás vesztette az életét. Ez ügyben a közös külügyminiszter a mai napon táviratilag arról értesít, hogy a pittsburgi cs. kir. konzulátustól érkezett távirat nyomán megállapítható, hogy eme bányaszerencsétlenség alkalmával valóban számos magyar ember vesztette az életét; az illetők neve és kiléte azonban ez idő szerint még nem volt megállapítható. Minthogy attól lehet tartani, hogy lelketlen ügynökök ezt az alkalmat is fel fogják használni, hogy a szerencsétlenül jártak hozzátartozóival meghatalmazásokat és egyéb okiratokat aláírva, a részükre kijáró kártalanító-összegeből maguknak minél nagyobb összeget visszatarthassanak — közbenjárás és egyéb díj fejében — felhívom az illető első tisztviselőt, hogy alkalmas módon figyelmeztesse a nagyközönséget, hogy a külképviseleti hatóságunk, a hátramaradottak érdekének a megóvása céljából, minden töle telhető elkövetés és hogy a bányaszerencsétlenség folytán károsodottak a saját érdekükben cselekszenek, ha olyan okiratokat, amelyek nem az illetékes képviseleti hatóságtól érkeznek, alá nem írják s azokat visszautasítják, vagy azokat legalább is az okiratokat küldők megbízhatóságának a megállapítása végett a saját illetőségi hatóságuknál előbb bemutatják.

— Az iparossegédek színelőadása. A Budapesti (Budai) Iparossegédek Egyesülete saját helyiségében (II., Iskola-utca 16.) e hó 29-én, vasárnap színelőadást rendez. Színre kerül az „Ingyenélők” című népszínmű.

— A mészárossegédek sztrájkja. A mészáros-mesterek ma a lapokban nyilatkozatot adtak ki, a melyben szerződészegésüket azzal mentetik, hogy a vágólegények állítólag kijelentették volna, hogy a szakegyletből kilépnek s új szerződést akarnak kötni a mesterekkel, a szakegylet keretén kívül. Ma a vágólegények nagyobb része fönnjárt a szakegyletben és ott kijelentették, hogy ők szolidárisak társaikkal és aláírásuk, amely állítólag a mestereknél volna, hamisítva van. Kijelentették azt is, hogy ők teljesen szolidárisak a székállókkal és ezt a vasárnapi nagygyűlésen ki is fogják jelenteni. Tény az, hogy a mesterek csakugyan gyűjtöttek néhány aláírást olyanoktól, akik nem csatlakoznak az összeséghez, hanem ezeknek száma mindössze tizenöt. A munkásság között a mesterek eljárása oly felháborodást keltett, hogy már be akarták szüntetni a munkát s csak a vezetők higgadságának köszönhető, hogy a sztrájk már ma ki nem tört.

A Budapesti Mészáros Ipartestület előjárósága nevében Reisz Dávid ipartestületi ügyvezető alelnök nyilatkozatot ad közre, melyben ezeket mondja: A napilapok mai számában azon tendenciózus hir jelent meg, hogy a mészárossegédek követeléseit a mesterek nem teljesítették, még pedig azért, hogy ezáltal a mészárossegédek sztrájkba kergessék és így alkalmuk legyen a husáratat fel emelni. A segédeknek ebbeli nyilatkozata merőben ellenkezik az igazsággal. Az ipartestület vezetője négy hétig tárgyalt a segédekkel, hogy a megállapodásokat létrehozza; a bérvetelésekre nézve semmiféle ellenvetést nem tett, hanem azokat szó nélkül megadta. Az ellentétes álláspontok csupán ott nyilvánultak, ahol a főváros közéletmezéséről volt szó, t. i. a vasárnapi munkaszünet és az esti záróra kérdésénél. E két kérdésben a megegyezés azért nem sikerült, mert a főváros közönségét vasárnap is el kell látnunk hussal és a segédeknek ama kívánsága, hogy hét órakerészt zárjunk, szintén ellenkezik a közéletmezés helyes kiszolgálásával, mert esti hét óra után is kell még húst adnunk. A történt megállapodásokat az ipartestület közgyűlése elé vittem, amely ezeket elfogadta. Folyó hó 23-án, hétfőn azonban a vágólegényeknek 45 aláírással ellátott memorandum érkezett az ipartestülethez, amelyhez a székálló legények egy része is csatlakozott. A memorandumban kijelentették, hogy a szakszervezettel semmiféle szolidaritást nem vállalnak, a szakszervezettel kötendő szerződést magukra nézve kötelezőnek nem ismerik el, mert nem hagyják magukat a szakegylettől továbbra is félrevezetni. Erre én, mint az ipartestület ügyvezető alelnöke, kijelenttem, hogy mivel már is tapasztaltam, hogy a vágólegények a székálló munkások és a szakegylet közötti egyenletlenség dül, így semmiféle garancia nincs arra nézve, hogy a megkötendő szerződés be is tartassék, azért a szerződést nem köthetjük meg, ilyen immorális szerződésbe nem mehetünk bele. Szó sem volt arról, hogy sztrájkba akarjuk kényszeríteni a segédeket és hogy ezen a czimen akarjuk a husáratat emelni. Budapest sztrájkáról szó sem lehet és a budapesti mészárosoktól semmi sem áll távolabb, mint az, hogy a sztrájkba kergetett segédek legyenek logczim husárat emelésére.

— Bölcsész-bál. A bölcsészek január 18-án rendezik báljukat a Royal-szálló összes termeiben, segítő-egyesületük javára. A bál iránt ugy a fővárosban, mint a vidéken is, igen nagy az érdeklődés. Jegyeket s meghívókat a bál irodájában, (IV., Központi egyetem II. em. Bölcsészethallgatók Segítő-Egyesülete) lehet kapni; ugyanott a rendező-bizottság tagjai az érdeklődőknek bármikor rendelkezésre állnak.

— A vonat kerekai alatt. Barna Vazul és Ureka majori lakosok kocsin igyekeztek Naszód-ról hazafelé, Ó-Radnára. Neosz közelében, amin át akartak haladni a vágányokon, feljűk rohogott a vonat. A vezetőnek nem volt már annyi ideje, hogy megállítsa a vasutat és a kocsi a mozdony elé került. A szekér kerekai összetörték és a lovak elfutottak. Ureka Gergely szörnyet halt. Barnát halálukkal vitték haza. A szerencsétlenség oka az volt, hogy a színhelyen nincsen sorompó, amely a közlekedő vonatok elől elzárná az átjáró utat. A sorompóhiány miatt két hét leforgása óta ez már a harmadik szerencsétlenség.

— Ingyentel. A Rappel-féle nyilv. elemi fiu- és leányiskola e hó 29-én jótékonycélu gyermek színelőadást rendez az ingyentel- és kenyér-egyesület javára. A belépő-jegy ára 1 korona. Jegyek válthatók az intézetnél, VII., Izabella-utca 33. sz.

— A visszavándorlók munkásközvetítése. A visszavándorlók munkásközvetítése, melyet a földművelésiügyi minisztérium a belügyi és a kereskedelemügyi miniszterekkel való megállapodások alapján vezet, egyre növekedő arányokat vesz fel. A legutóbb összeállított jegyzék szerint egyes munkaadóknál közel harmincezer visszavándorló munkás található alkalmazást; nevezetesen munkát kaphat mintegy háromezer bányamunkás, tizenötezer erdei famunkás, hatezer földmunkás, tizenhét ezer gyári és ipari munkás, négyezer gazdasági munkás és cseléd. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint a földművelésiügyi minisztérium fiúmei közvetítési kirendeltsége vezetésében a jövő év január elsején személyi változás fog beállani, mert Lekey István miniszteri osztálytanácsos, aki különben is csak ideiglenesen volt Fiuméba kirendelve, a minisztérium új személyzeti és ügybeosztása alapján a szőlészeti osztály vezetését veszi át és a fiúmei kirendeltségnél helyébe a földművelési minisztérium tisztviselői létszámából gróf Jankovich Iván lép, mint közvetítési miniszteri megbízott. — Az Austro Americana-társaság Laura nevű gőzöse holnap reggel mintegy 500 amerikai visszavándorlóval Triestbe érkezik. A gőzös utasai között vannak az ugyanazon társaság tulajdonát képező Giulia utasai is, akiket Nápolyban szállítottak át a Laura hajóra. A Giulia a visszavándorlók egy részének átszállítása után Nápolyból a görög visszavándorlókkal Patrasz felé veszi útját. A Triestbe érkezett munkások mintegy ötven kivételével, már megváltották vasúti jegyeiket és pedig magyarországi, romániai és bulgáriai vasúti állomásokra, míg alig huszan fognak a Lajtán túli községekbe utazni.

— A „Jesiba“ védelme. A következő levelet kapuk: Igen tisztelt szerkesztő ur! A „Budapesti Napló“ mellékletének, a „Magyar Szó“-nak a hó 8-iki vezércikkére csak most figyelmeztetett egy ismerősöm, amelyben cikkirő ur — aki, amint látszik, nem ismeri alaposan a „Jesiba“ tevékenységét — alaptalanul támadja a pozsonyi „Jesiba“-t. Elsősorban van-e oly intézet Magyarországon, amely az erkölcsös életet annyira meg tudja védeni, mint a pozsonyi „Jesiba“? Cikkirő ur már azért is egyoldalulag ítélt, mert azt állítja, hogy csupa rabbi kerülnek ki onnan. Magam is hallgatója voltam éveket a pozsonyi „Jesiba“-nak, bár nem vagyok mármárosi, hanem fehérmezei és nem szegény szülők gyermeke. Elemi és középiskoláimat kitűnő pedagógusnál végeztem, aki a magyar, német és francia nyelvet tanította, azonkívül a talmudot, amelyet történetesen magyar nyelvre fordítva tanultam nála. Szüleim nem voltak fanatikus emberek, de elejét akarták venni annak a sajnos körülménynek, mely a nagyvárosban kísért, ahol nincs oly szigorú fegyelem az erkölcsös élet megvédelmezésére. A pozsonyi „Jesiba“ ebben a tekintetben páratlan hazánkban, ennek a növekedései közül — nem mondom, hogy mind — de kerülnek ki oly ifjak, akik áthatva a vallásosságtól és műveltségtől, lelkük nem ismeri a társadalom ingoványait, hanem a magasabb idealizmusért lelkesülnek. Hogy ennek az intézetnek salakja is van, úgy mint mindennek: az igaz; de úgy hiszem, a tudományos egyetemből sem csupa nagy tudós kerül ki. Hogy támadhatja cikkirő a pozsonyi „Jesiba“-t arról az oldalról, hogy ott nem tanulnak hazaszeretetet? Hiszen a talmud ebben is páratlanul tanítja a haza és király iránti szeretetet; hogy a talmud nem a magyar nyelven magyaráz, ez azért van, mert a talmud originális fordítása a zsidó-jargon. Megjegyzem, tisztelt szerkesztő ur, hogy nem vagyok pap és nem is vagyok elfogult, de ezek a „Jesiba“ ellen emelt vádak oly alaptalanok és oly világitásba vannak helyezve, mintha a boszu műve lenne! Hazafias üdvözléssel Haan Hermann gabonakereskedő.

— A hivatás. Valek Frigyes ezredorvos a napokban egy elhunyt bosnyák katonát boncolt a budai helyőrségi kórházban, miközben vérmérgezést kapott. Az orvos keze azonnal erősen megdagadt és másnap már 40 fokos lázban feküdt. Az ezredorvosnak két kollegája, Knodt főorvos és Fogarassy törzsorvos, hogy a beteget a biztos haláltól megmentsék, Valek ezredorvos karján 13 vágást tettek abból a célból, hogy a vérmérgezés tovatérjedését

megakadályozzák. A páciens az operációt bátran kiálotta és most már túl van minden veszélyen.

— Középszkolai tanárok kongresszusa. Az országos középszkolai tanári kongresszust holnap és holnapután tartják meg a Sándor főherceg-utcai régi képviselőházban. Tizenöt éve tart már a középszkolai tanárok küzdelme, mely a középszkolai tanári pályának kialakítását és szervezését tiltja ki feladatául. A magyar középszkola munkásai ugyanis épp úgy a legfelső fokú képzés alapján teljesítenek nagy és nehéz kötelességet, mint akármelyik más vezető tisztviselői osztály. Minthogy magának az iskolának érdeke, hogy a tanár a megélhetés legnyersebb gondjaitól függetlenül, lehetőleg egész erejével nevelhesse és oktathassa a reá bízott iflúságot s minthogy másrészt az is kívánatos, hogy lehetőleg minden társadalmi osztályból való fiatal tehetségek válasszák e szép és nemes, de — eddig legalább — hálátlan hivatást, elsőrangú állami feladat a középszkolai tanári pályának teljes felépítése és kialakítása. A vidéken működő tanárok körei már a múlt év végén zúgódtak amiatt, hogy a kormány teljesen megfeledezett a tanárság ügyének rendezéséről. Még a múlt év tavasszal Szegedre általános nagygyűlést hívtak össze, melynek tizenkét pontját küldöttségileg közölték az illetékes miniszterekkel. Az 1908. évre szóló költségvetés nem hozta meg az évek hosszú során át várt status- és fizetésrendezést, úgy hogy egyes vidéki tanári testületek és körök egész nyíltsággal sürgették egy középszkolai kongresszusnak az összehívását. Az Országos Középszkolai Tanáregyesület, mint a nagy mozgalom szervezésére első sorban hivatott nagy testület, kezébe vette a kongresszus ügyét. Kibocsátotta hivatalos körlevelét, melynek hívatását közel 150 tanári testület követte, kiknek hivatalos megbízottai a hó 28. és 29. napjain Budapesten rendezendő kongresszuson meg fognak jelenlenni. A tanácskozás alapját tevő határozati javaslat Négyesy László egyesületi elnök és Ries Ferenc czeglédi igazgató névaláírásával mint bizalmas jellegű okirat küldetett meg az egyes testületeknek. E javaslat egyes pontjai fölött történi határozat az év utolsó napjain.

— Hajsza egy függetlenségi ellen. Dunapataji híradás alapján megírtuk, hogy Bán M. Sándor földbirtokos az ottani takarékpénztárt megkárosította. Dr. Vértess Izsó kalocsai ügyvéd most hosszabb nyilatkozatot küldött nekünk, amelyben Bán politikai üldözés áldozatának tünteti föl.

A támadás — mondja a nyilatkozat — egyik láncszeme annak a rut hajsának, amelyet Bán M. Sándor ellen, mint a dunapataji függetlenségi párt köztiszteletben álló elnöke ellen, a legutóbbi választás alkalmával Muzsa Gyula országgyűlési képviselővel szemben kisebbségben maradt Lázár Nándor pártja indított. Annyi való, hogy Bán M. Sándor ellen politikai ellenfeleiből álló igazgatósága bünvádi feljelentést tett, de a feljelentés teljesen alaptalan. A dunapataji takarékpénztár mintegy tizennégy év előtt esőd szélén volt. Az intézet megmentésére indított akciónak egyik feltétele volt a hitelező pénzületek részéről, hogy a pénztárosi állást Bán M. Sándor vállalja el, akinek 400.000 koronára rugó vagyona volt a garancia arra, hogy az intézetnél a jövőben visszaélések nem történnek.

A meghurcolt függetlenségi érzelmi polgár integritásának különben az a legjobb bizonyossága, hogy bár a feljelentést ellene már hónapokkal ezelőtt tették meg, Bán ma is elnök és köztiszteletnek örvendő személyisége a függetlenségi pártnak.

— Egy millió ékszer rejtélyes eltűnése. A párisi rendőrség sokáig nyomozott egy tolvajt, akinek — mint mondani szokás — sikerült valóban nagy fogást tenni. Milliót érő ékszert lopott. A rendőrség kutatót, keresett, nyomozott, de minden fáradozása hiábavaló volt. Most hirtelen beszüntete a nyomozást. Az ékszer megkerült. De éppen enek folytán válik az eset még rejtélyesebbé. Párisi lapok így adják elő az esetet: Három évvel ezelőtt egy török szármá-

zású gazdag párisi ékszer-kereskedő, Samy-Habid Salamon magához vett több kis ékszeres ládát és kocsiba ült, hogy egy vevőjéhez ellátogasson. A mikor céljához érve, a Montmartre-utcában kiszállt a kocsiból, legnagyobb megdöbbenésére azt tapasztalta, hogy az egyik aczelláda érthetetlen módon eltűnt és vele együtt egy hétsoros briliáns nyakdisz, amelynek értéke meghaladta a millió frankot. Samy-Habid a rendőrségre sietett, amely tudatta Európa és Amerika összes nagyobb ékszerészeivel az ellopott nyakékszer sajátosságait s különösen azt, hogy a régi török ötvös-művészet formái szerint készült, tehát könnyen felismerhető. Amde minden kutatás, nyomozás eredménytelen maradt. A kárvalótt Samy-Habid, valódi muzulmán hidegvérrel már meg is nyugodott a dologban. Konstantinápolyi drágaköveskereskedését megszüntette, megmaradt pénzéből kifizette adósságait, aztán végképp megtelepedve Párisban, fölcsapott ügyöknök. Most nagy, de kellemes meglepetés érte. A minap levelet kapott Manassé Miksától, egy bécsi milliós ékszerészől, aki tudomására adta, hogy a három évvel ezelőtt ellopott ékszer nála van és Samy-Habid bármely napon hiányosság nélkül — átveheti tőle. A török kereskedő természetesen nyomban az osztrák fővárosba sietett, ahol csakugyan teljes épségben viszontlátta az elveszettnek tartott, kincset érő ékszert. A bécsi kereskedő azután elküldötte a nyakdiszt egy párisi bankházba, ahol birtokába vette Samy-Habid, ügyvédjének, Laborinak s a párisi rendőrségnek a segítségével. Hogy miképpen jutott az ékszer Manasséhoz, arról a bécsi kereskedő és Samy-Habidon kívül senki sem tud, maga a rendőrség sem, mert a szerencsés töröknek, a mikor Ausztriából Párisba érkezett, az volt az első teendője, hogy visszavonta régi följelentését.

— A békési ev. egyházkerület ma töltötte be tisztségeit. A volt parasztpárt ismét nagy győzelmet aratott. Tizennégy tisztség közül tizenháromat az ő jelöltjével töltötték be, ezek között a világi gondnoki állást is.

— Hamis bor. A borellenőző bizottság még október 30-án megvizsgálta a hetedik kerület összes korcsmáiban a borokat s ez alkalomból minden korcsmából mintát vett. A szakbizottság véleménye szerint, mint a rendőri saltóiroda jelenti, Grünfeld Fülöp (Dob-utca 89. sz.), Kovács József (Dohány-utca 54. sz.) és Singer Simon (Dohány-utca 61. sz.) korcsmáiban hamis bor van. A rendőrség ezek ellen hamis bor forgalomba hozatala miatt megindította az eljárást.

— Érdekes kísérlet. Érdekes kísérletet tett a naban a „Politika“ című kopenhágai lap, hogy megállapítsa a különböző távirati rendszerek gyorsaságát. A lap két ötszavu sürgönyt indított a világ körül és pedig az egyiket keleti, a másikat nyugati irányban. Az egyiknek Sanghaj, New-York, London, a másikkal London, New-York, Sanghaj-on keresztül kellett Kopenhágába visszatérnie. Először a Sanghaj—London—New-Yorkon keresztül utnak indult sürgöny érkezett meg. Ez a sürgöny világszerte utját három óra és huszonhárom perc alatt tette meg. Mivel a különböző táviró-társaságokat nem értesítették előre a kísérletről, teljesen ki van zárva annak a lehetősége, hogy a távirat gyorsaságát szándékosan elősegítették. A táviratot földközi utjában nyolcszáz kopogtatták le újból.

— Az öreg honvédek karácsonya. Az 1848—49. honvéd-menház lakói ez idén először ülték karácsonyfa-ünnepet. Az intézet nagy ebédlő-termet hatalmas karácsony-fával és tömérdek ajándékkal díszítették fel. December 24-én délután 5 órakor a karácsonyfát fényesen kivilágították, s az agy harcosok díszben és teljes számban köréje gyülekeztek. Dr. Lukács Gyula intézeti ezredorvos szép beszédet tartott, mire az agy honvédek közül társaik nevében többen a vezetőségnek köszönetet mondtak. Az ünnep az ajándékok kiosztásával és dus vacsorával végződött.

Most jelent meg közel 400 lapon az ATHENAEUM

Nagy Képes Naptára 1908. szököevre.

A Nagy Képes Naptár tartós, kemény félvázonkötésben 2.60 koronáért megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben és a kiadó ATHENAEUM Irodalmi és nyomdai részvénytársulatnál (Budapest, VII., Rákóczi-út 54.)

Mindenek érdekli bőséges tartalommal jelent meg az ATHENAEUM NAGY KÉPES NAPTÁRÁNAK

49-ik évfolyama, melynek minden sora fontos és érdekes tudnivalót mond. Tízelt Címára pontos, hivatalos adatok alapján készült, melyek a nyomás napjait tüzetesen kijavították. Tartalmából a következőket emeljük ki: Bélyegilleték, esllagászati naptár, nevezetes korszakok és korszakhatások, törvénykezési szilnapok, országos színek, Uralkodók. Az elmúlt év összes eseményei, eredeti fényképfelvételekkel. Gazdag tartalmu ismeretterjesztő rész. Szépirodalmi részét a legnevesebb írók szolgáltatták. Közhazsnál részében a különben tájékoztató Budapesti kalauz, Sorsolást értesítő Posta- és táviró-árszabály. Tudnivalók a postatakarékpénztárról, Bérkecsi-szabályrendelet, Külföldi utalások, Névnepjegyzék, Törvénykezési bélyeg- és illetékszabályok, Ércpéz- és utmérték összehasonlító táblázat stb.

— Gyorstíróvizsgák. A Stenografia országos Gabelsberger gyorsíró és gépiró-iskola tegnap tartotta vizsgáit a gyorsíróvilág előkelőségei jelenlétében. A vizsgák fényes lefolyása legszebb bizonyítványa az intézetben működő összes tanulóknak és az ott követett tanítási módszernek. Január hó elsején új magyar, német gyorsíró, gépiró és kereskedelmi szaktanfolyamok nyílnak a legelőnyösebb feltételek mellett. Jelentkezni egész napon át lehet az intézet helyiségeiben: Váci-körút 33.

— Halálozás. Peres Sándor, a budapesti VI. kerületi állami tanítóképző-intézet igazgatója, a tanítóképző-intézet tanárok országos egyesületének elnöke, ma hosszas szenvedés után meghalt. Peres Sándor emberöltőn át szolgálta ritka buzgalommal és tudással a népnevelést s amellett, hogy ő alapította meg kisdednevelésünk nemzeti tartalmát, a pedagógiai irodalom terén is szép helyet vívott ki magának. Temetése vasárnap, a hó 29-én, délután fél három órakor lesz a VI. felsőerdősor 3. szám alatt levő tanítóképző-intézetből.

Kriszta Lenésike életének nyolczadik évében Budapesten meghalt.

Nagyváradai Stépan Géza, m. kir. honvédszázados, életének 34. évében Budapesten elhunyt.

— Rendőri hírek. Életunt asszony. Bunkóczy Sámuelné, született Rovotin Franciska napszámosnő tegnap a Főti-ut 22. számú lakásán megverte. Az asszony e miatt annyira elkéseredett, hogy a Dunába ugrott. Még idejében kimentették az asszonyt, aki most a Rókus-kórházban ápolnak. — Elfogott tolvajok. Neufeld Samu baromfi-kereskedő jégsekreányt a Ferdinánd-téren a minap feltörték s négyszáz koronát érő baromfi és zsirt loptak el. Még aznap éjjel letartóztatták Száraz Ferencz és Kovács Ferencz betörőket. Most elfogták három társukat is: Bohus Ferencz, Rihacsék József és Szilveszter Péter rovott multu tolvajokat. A tolvajok nyomában eladogták a lopott baromfi. — Letartóztatták Szalóczky István mazolőségét és Szkalai István hentessegédét is, akik a vilamos megállóhelyeken támadt tolongásban nyakendőtűket lopkodtak a vigyázatlan emberektől. — Elfogták Frank berkocsissegédét, aki a Révay-utczában egy kocsirol pokrócot lopott. Frank azzal védekezik, hogy két nap óta nem evett és az éhségf és az éhség vitte a lopásra.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ
páratlan
HASHAJTÓSZER

x A kamat úgy emeli a lábát mint egy ballerina! — mondta a minap egy ösmert humoristánk.

— Majd megrokkann hirtelen! — felelte rá valaki.

— Dehogy rokkant! — folytatta a humorista. Annak pénze van s annyi Alföldi Fehérkeresztes Sós-borszeszt vehet magának, amennyit akar!

x Bob-hashajtó a legkellemesebb. 10 fillér.

x Röntgen-sugarakkal a modern orvosi tudományban számos betegségnél kedvező hatást lehet elérni. Így feketevérűség (lenkámia), Basedow-féle betegség, a diálmirigy (prostata) túltengése és bármely okból nem operálható rák vagy más rosszindulatú daganat esetében bevált a Röntgenezés. Ezenkívül szőrtelenítés czéljából (nőknél szakáll vagy bajusz eltávolítása), makacs bőrbajoknál, hajhullás vagy kopaszságnál és bőrvizketegnél is jó eredménnyel kerülnek a Röntgen-sugarak alkalmazásba dr. Hönig Izsó elektroterápiai intézetében (Károly-körút 24).

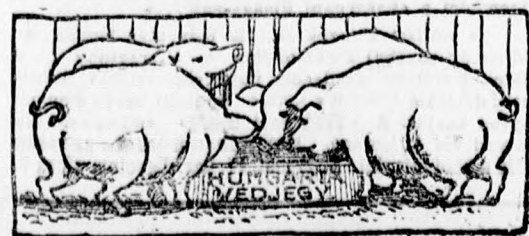
x Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

x Zászlók, czimerek, minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. sz. Árjegyzék ingyen.

x Háziipari czikkek karácsonyi vására. A háziipari czikkek Árucarnoka Vadász-utca 7. szám alatti helyiségében izléses vásárt rendezett, hol karácsonyi ajándékokul alkalmas művészi hímzésű zubbonyok, asztalterítők, futók, csipkék, szőnyegek, népies agyag-, kőedény- és játékarúk stb. nagy választékban kaphatók.

x Harisnyák legjobb minőségben Röslernél, Budapest, V., Harmadczad-utca és József-tér sarkán.

SARBO GYORSÍRÓ-ESZKÖZ
Koronaherceg-utca 5.
TELEFON.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Az Operaházban holnap Messenger „Fortunio”-ja kerül színpadra harmadszor, Szoyer Ilona, Valent Vilma, Palóczy Gábor, Beck, Várady, Dalnoki, Venczell, Ney B, Pichler és Mihályi közreműködésével. Az újdonságot ezuttal páros számú bérletfolyamban adják. (Évi bérlet 148. sz., havi bérlet 16. sz.). Vézényi Márkus Dezső karmester, rendező Alszegey Kálmán főrendező. Vasárnapra „Sába királynő”-jét tűzték ki páratlan számú bérletfolyamban. Szent Erzsébet legendája, Liszt Ferencz jelenetezett oratóriuma, hűtön, a hó 30-án kerül ismét előadásra, öt évvel hosszabb pihentetés után (utoljára 1902. november 19-én adták). A czimszerepet Vasquez né fogja énekelni ez alkalommal először. A többi szerepnek kiosztása a következő: Zsófia öregnő — Floitné Herminia öregnő — Szendrői, Lajos öregnő — Takáts, Magyar főúr — Várady, Udvarmester — Mihályi A négy angyal szölamait Payer, Váradi M., Berts és Valent éneklék. Az előadást Kerner István karmester vezényli s Alszegey Kálmán főrendező rendezi. December 31-én gyermekelőadásul a Jancsi és Juliska s a Babatündér kerül színpadra mérsékelt helyárrakkal. Ez előadást délután 4 és fél órakor kezdik.

(*) A Népszínház-Vigopera igazgatósága a következő sorok közlésére kérte föl lapunkat: Egyes lapok a karácsonyi számban a színház jövőd munkatervét ismertették. A közönség és a sajtó helyes tájékozása szempontjából az igazgatóság szükségesnek látja annak kijelentését, hogy a Népszínház-Vigopera a Tündérszerelem sikere folytán a legközelebbi jövőben új darab bemutatására egyáltalán nem gondolhat.

(*) A Varázskeringő táblás háza. A Varázskeringő karácsonyi előadásaira már a reggeli pénztárvitaskor minden jegy elkelt. A pénztárt a délelőtti folyamán a közönségnek az a része, amelyik jegyhez nem jutott, olyan óstrom alá fogta, hogy az igazgatóság kénytelen volt rendőri beavatkozáshoz folyamodni, hogy helyet csináljanak azoknak, akik a darab holnapi és vasárnap, sőt jövő heti előadásaira váltottak jegyeket. A darab iránt az érdeklődés oly nagy, amilyen eddig a színház öt éves fennállása óta még egy darabnál sem volt. A Varázskeringő minden előadásán Ráthonyi Ákos, Ötvös Gitta, Petráss Sári, Örley Flóra, Németh József, Papir Sándor és Csapó Jenő játszzák ezután is a főszerepeket.

(*) D'Annunzio legújabb tragédiája. A római Argentin-színház bemutatja a legközelebbi napokban „A hajó”-t, d'Annunzio legújabb szomorudjátékát. A dráma, mely egy előjátékból és három felvonásból áll, Velence első éveinek történetét vázolja. Hetvenkilenc személy neve szerepel a színpadon, de ezek közül csak négynek van vezető szerepe: Gratico Marconak, Gratico Serگونak, Gratico Emmának és Basiliolának, a Gratico-család kiirtotta Faledro-nemzetség utolsó tagjának. Basiliola, aki Bizáncban nevelkedett, oly módon áll boszut a Gratico-kon, hogy magába bolondítja a két testvérét, Marco, a katona megöli testvérét, Sergio püspököt, de nem élvezheti diadalát, mert ellenség fenyegeti Velencét és a nép őt hívja vezérül a háboruba. Hajóra száll tehát Marco, hogy megalapítsa Velence nagyságát. Faledro Basiliolát, aki Velence zudította az ellenséget, megváltják és életét a Fossa Fuiában, a régi Velence rémes börtönében fejezi be. D'Annunzio új darabjában felújítja a görög tragédiák karát, amely antik mintára énekszóval vonul be a színpadra. A darab zenéjét Ildebrando pármái zeneszerző írta, aki ó-keresztény mintára szerzte „A hajó” zeneszámaikat, sőt egy századok óta elfeledett hangnemet, a friget is felelveteni igyekszik. Az olaszok roppant érdeklődéssel várják az új tragédiát, amit a premier helyérei is bizonyítanak némileg, mert nem kevesebbet, mint 100, 150, 200 lírát kérnek egy ülőhelyért.

(*) A Gretchen szerzője, Davis és Lipschütz kazagató trédiájának, a „Gretchennek” végleges sikerét és vonzóerejét megerősítették a karácsonyi előadások, amelyeken mind a kétszer ki volt függesztve a „Mindenképpen”-ét hirdető tábla. —

Karácsony első napján jelen volt Lipschütz Artur, a kitünő darab szerzője, akit az előadás kiválósága annyira elragadott, hogy az összes szereplőknek bankettet rendezett, és külön-külön mindenkinek hála-felirásos arcképét ajándékozta.

(*) Ország-Világ almanach. Diszes kiállításban, imponáló tartalommal jelent meg az Ország-Világ 1908-iki almanachja. Ragyogó külsőjében diadala a fejlett magyar nyomdaiparnak, tartalmában pedig oly dus és nívós, hogy megérdemli a legmesszebbmenő dicséretet. Ami neves író elgondolható, az mind szerepel a gyönyörű könyvben, amely telve van szép illusztrációkkal. A sort Ábrányi Emil egy gyönyörű, magyaros verse nyitja meg, utána Ambrus Zoltán következik finoman kigondolt, megfigyelések-ből szőtt novellájával. Hosszabb dolgot írt Bercezik Árpád, pompás irásokkal emelték a könyv értékét Herczeg Ferencz, Kóbor Tamás, Mikszáth Kálmán, Molnár Ferencz, Rákosi Viktor, Váradi Antal, Heltai Jenő, Gyulai Pál, Kozma Andor, Jób Dániel, Bródy Miksa, Balla Ignác, Bányász László, Endrődi Sándor, dr. Falk Zsigmond, Kiss József, Bárd Miklós, Pakots József, Sas Ede, Sebők Zsigmond, Szepessy László, izöldi Márton, Tóth Béla, Szöllőssi Zsigmond, Vaskó Elemér, Szilágyi Géza, Szomaházy István, Tábori Róbert, Zempléni Aladár. A valóban értékes könyvet Honti Nándor, Barta és Kovács Károly illusztrációi, modern rajzai díszítik. Az Ország-Világ szebb ajándékot nem adhatott előfizetőinek ennél az almanachnál, amelyet dr. Váradi Antal és dr. Falk Zsigmond szerkesztettek nagy izléssel és hozzáértéssel.

(*) Viola d'amour. Karácsony második ünnepén, csütörtökön, a vízivárosi Kapuczinustemplomban megtartott mise alatt szólaltatta meg a karzaton Véghe Rezső székesfővárosi tisztviselő, ismert zeneszerző, a tizenégyhuros hangszer, a XVII-ik századból való viola d'amour. Véghe Rezső, aki a csodás zengésű hegedűnek ez idő szerint az egyedüli művelője, a „Szűz Mária hazánk reménye” című egyházi dalt adta elő, Rohrbacher Viktor halk orgonakiséréte mellett. A gyönyörű zsolozsmát mély meghatottsággal hallgatta a nagyszámban megjelent előkelő közönség.

(*) Premiere a Modern Színházban. Az Andrassy-uti cabaret szombaton este mutatja be januári műsorát; egész sereg vidám magánszám, több színpadi tréfa, kis bohózat kerül bemutatásra, melyeknek szerzői Szomaházy, Heltai, Molnár, szereplői pedig Medgyaszay Vilma, Nyárai, Vörös Ill, Bársony, Kelti Juliska, Kabók, Poór Lili és a cabaret új tagja, Boros Géza. Szilveszterkor az új műsorból, érdekes uittásként, két előadás lesz; az első 9-kor kezdődik és 12-kor végződik, a második pedig 1 órakor veszi kezdetét. A konferencier tisztét Nyárai tölti be.

Meglepi a szülőket

a SCOTT-féle Emulsio hatása minden alkalommal, ha azt angolokiban szenvedő gyermeküknek adják. A SCOTT-féle Emulsio feltűnő gyorsan gyógyítja és izmosítja a gyermeket

erősíti a csontokat

Az Emulsio készítésénél a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — közzük figyelni kell.

és elősegíti fejlődésüket. Ny, rendkívüli gyógyhatás valóban csak ilyen kiváló szerrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkatrészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT-féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmúlhatatlan és nemcsak fiatal és öreg, hanem még a halál küszöbén hitt gyermek is könnyen emészti.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér;

Kapható minden gyógyszertárban.

Kovács Menyhért és Társa „Hungária Gyorsbizlaló abrakfűszer - vállalat”

Budapest, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 41. szám.

M. kir. földművelésügyi miniszter által 1906. nov. 11-én 75807. III/2. szám alatt engedélyezett „Hungária Gyorsbizlaló Abrakfűszer” minden jószág tenyésztésénél nélkülözhetetlen. Kitünő eredménnyel lett kipróbálva szarvasmarháknál, lovaknál, sertéseknél, juhoknál és az összes baromfiaknál. Számatlan elismerő-levelek rendelkezésre állnak. — Kapható minden fűszerkereskedésben.

(*) Akadémiai Zenekar. Ennek az új szimfonikus vállalatnak második hangversenye január 20-án, hétfőn este 7 és fél órakor lesz a Liszt Ferenc-téri zenepalotában. A műsor a következő: I. rész. 1. Volkmann: Szimfónia, d-moll. 2. Weiner Leo: Parsang, zenekari humoreszk, ujdonság. II. rész. 3. Schumann: Manfred-nyitány. 4. Elgar: Változatok nagy zenekarra, ujdonság. Karnagy: Popper Dávid. Jegyek a Harmoniánál kaphatók.

(*) Képzőművészeti Társulat. Rémi Róbert festőművész, akit előnyösen ismerünk a müncheni és egyéb külföldi képtárlatokról, sikerült kiállítást rendezett a Józsefvárosi Népkör Baross-utca 59. szám alatti helyiségeiben. A tárlat eddigi sikere meglepő és a művész képei igen nagy letételek örvendnek. Ugyancsak ez alkalommal mutatkozott be a nagyközönségnek Horváth Andor sikerült genre- és portait-képeivel. A tárlat gazdagságát Szódy Szilárd szobrász egészíti ki, aki plasztikus alkotásain kívül több olaj- és vízfestményt állított ki. A kiállítás naponta 9-4-ig díjtalanul látogatható.

(*) A Képzőművészeti Társulat tavaszi tárlata. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat 1908. évi tavaszi tárlatát április 1-étől május 15-éig rendezi, amelyre a művészeket ezúton is meghívja. A tárlatra szánt műveket március 13-án esti hat óráig kell a városligeti Műcsarnokba beküldeni. A helybeli műveket március 11-, 12- és 13-án veszik át.

EGYESÜLETEK.

(-) Igazságügyi kezelőtisztviselők mozgalma. A magyarországi igazságügyi kezelőtisztviselők csütörtökön délután 2 órakor Budapesten a Vármegyháza dísztermében (IV., Városház-utca) országos értekezletet tartottak, amelyen az igazságügyi tárca körében alkalmazott segédhivatali könyvvizetők, irodatisztek, irnokok és fogházfelügyelők vettek részt. Elnök lett Laub Rezső, másodelnök Nemes Rezső. A tisztikar egyúttal a megalakuló országos egyesületnek is tisztikarát fogja képezni. Az Igazságügyi Kezelőtisztviselők Országos Egyesülete alapszabályainak, az emlékiratnak és indítványoknak letárgyalásával az ülés véget ért.

(-) Gyógyászati előadás. A Magyar Országos Vegetárius Egyesület e hó 29-én, vasárnap, esti 7 órakor a Pomona étkező helyiségében estélyt rendez, melyen Ujváry Aladár a természeti gyógyászat köréből tart előadást.

(-) Előadások Finnországról. A Műbarátok Köre újabb nagyszabású programot dolgozott ki arra vonatkozólag, hogy a magyarokat a testvércemzetekkel megismertesse. A szép eszme megvalósításához már január havában fognak hozzá, Finnország ismertetésével, amelyről Vikár Béla és Kriesch Aladár előadást tartanak.

(-) Az Országos Iparegyesület összes szakosztályai e hó 30-án, hétfőn délután 6 órakor az egyesület helyiségeiben (VI., Gróf Zichy Jenő-utca 4. sz., I. em.) együttes ülést tartanak. Napirend: Lovag Falk Zsigmond, udvari tanácsos előadása a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok egyenes adóinak reformjavaslatáról. Vendégeket szívesen látnak.

DR. HÖNIGIZSO

Elektroterápiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses nyújtás.

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift.

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Elektromágneses gyógyítás.	Általános idegesség (neurasthenia, hystéria.)
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Ideggyengeségi állapotok
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Almatlanság.
Kék fényvel való kezelés	Hüdeség (Paralysis).
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Idegfájdalmak. zsábák.
Villamos fényfürdők.	(Neuralgiák, Ischias).
Villamos massage (Vibratio).	Szívbetegségek.
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	Köszvény és csusz (Rheuma, huyagsavas lerakódások, ízületi és csontbajok.)
Villamos vízfürdők.	Székrekedés.
Szénsavas fürdők.	Anyagcserebajok. (Elhízás)
	Bőrbajok Bőrviszketeg
	Hajbetegségek (Hajhullás kopaszság.)
	Aranyeres csomók.

— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
ezelőle egész napon át. — Kívánatra prospektu s.

FŐVÁROS.

(*) A közéleti bizottság ma délután ülést tartott, Rózsavölgyi Gyula alpolgármester elnöklése mellett; előadó Raisz Rezső és Buzáth János tanácsjegyző volt. Bemutatásra került a mérnöki hivatal jelentése, az Erzsébet-téri park végleges rendezése ügyében. A bizottság a terveket tudomásul vette. Javasolta a bizottság, hogy javítsák a világlátást a III. ker. Mátyás-hegyen, a X. ker. Szent László-uti pénzügyi kirendeltség előtti téren, az I. ker. Szt. János-kórház főbejárata előtt, a II. ker. Országbíró-uton, a X. ker. Apaffy-utcában, az V. ker. Párkány-, Esztergomi- és Visegrádi-utcákban, az I. ker. Orbánhegyi ároknál és a X. ker. Kőbányai- és Jászberényi-utakon. — Halász Imre szabályozni kívánja az I. ker. Várók-utcában fekvő telket. Javasolja a bizottság, hogy a szabályozás folytán eső kisebb területeket a főváros négyyszögölenként 50 koronával váltsa be. Hozzájárult a bizottság ahhoz, hogy a Pesti Lloyd-társaságnak az V. ker. Mária Valéria- és Wurm-utca sarkán fekvő két telket egyesítsék. A X. ker. előjáróság előterjesztést tett az Apaffy-utcának Kispest felé való folytatatóság megnyitása iránt. A vonatkozó terveket Devecis Ferencz, Boross Soma és dr. Rippka Ferencz hozzászólása után a bizottság elfogadta és a szükséges magántelkek kártalanító ára fejében 20 koronát állapított meg négyyszögölenként. Telkek rendezésére és kisajátításokra vonatkozó ügyek elintézése után az ülés véget ért.

(*) Elutasított kérelem. A budapesti kéményseprő szegédek szakszervelete a kereskedelmiügyi miniszter részéről hozott azzal a harmadik fokú iparhatósági végző határozattal szemben, amelyben a székesfőváros VI. kerületi 10. számú kéményseprő-munkaköri elnöke iparengedélyt íj. Jansa Nándor részére rendelt kiadásra, újralfelvételi kérelemmel élt. A kereskedelmiügyi miniszter értesítette ma a tanácsot, hogy a szóban levő újralfelvételi kérelmet elutasította.

(*) Tisztviselők fizetésrendezése. A fővárosi tisztviselők körében valóságos elkeseredést idézett elő dr. Plattly György és társainak a december 30-iki rendkívüli közgyűlés elé terjesztendő indítványa. A tisztviselők a drágasági pótlékot és a végleges fizetésrendezést várják és hallani sem akarnak az előlegről, amelyet néhány városatyá taktikából akar nekik juttatni. Ez az előleg nem volna egyéb újabb adósságnál, amely ránehezedne a tisztviselők amugy is terhes vállaira. Értesülésünk szerint a tisztviselők előterjesztésben kérik a polgármestert, hogy a drágasági pótlékot minél előbb, a végleges fizetésrendezést pedig legalább jövő évi januártól számítva megkapják.

(*) Szünet a szemétkiüvarozásban újévkor. A tanács a legutóbb tartott ülésén elrendelte, hogy újévi napján szünetet tartsanak a házi és utcai szemétkiüvarozásban.

(*) Megcziólt sztrájk. A napokban az a hír terjedt el, hogy a székesfővárosi közbiztonsági dolgozó mészáros-segédek sztrájkra készülnek. Illetékes helyről vett értesülésünk szerint, sztrájkról szó sincs. Csak annyi igaz, hogy a mészáros-segédek hétfőn ülést fognak tartani, amelyen megbeszélnek a mesterek részéről történt ajánlatokat. Különben is, a segédek legnagyobb része ellenez mindenféle sztrájk-mozgalmat és a mesterekkel való békés meg egyezést óhajtja.

(*) Karosszékek bérlése a Ferencz József-köparton. Ma délelőtt tartották meg az árverést a Ferencz József-köparton kirakható és díjszedés mellett használható karosszékek bérlésére. Három rendbeli ajánlat érkezett be Ezek közül a legkedvezőbb 1270 korona évi bérrrel érkezett, míg az eddigi bérléért csak 840 koronát fizettek. A tanácshoz ennek az elfogadását fogják ajánlani. Hétfőn tartják meg az árverést a városligetben kirakható székek bérlésére.

Mulatságok.

** Szilveszter-est a Lipótvárosi Kaszinóban. Az év utolsó napján, december 31-én, Szilveszteresti mulatság lesz a Lipótvárosi Kaszinóban. A mulatság, tekintettel a családi Szilveszter-estekre, pont éjjeli 12 órakor kezdődik. A gazdag műsort a Teréz-köruti kabaret művészei és művésznői adják elő.

** Szilveszter-est. A Józsefvárosi Népkör (Baross-utca 59.) e hó 31-én saját helyiségeiben szilveszteri estélyt rendez, kabarettel és táncszívalommal egybekötve. Az estély családias jellegű.

Nyilt-tér.

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCIA COGNACGYAR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezérügynökség: RUDA ES BLOCHMANN, Budapest

Gyengélkedő,

tanulás miatt vagy bármilyen okból fejlődésünkben visszamaradt gyermekek, ugyancsak vérszegény, túlfeszített munka folytán ideges, izgékony és korán kimerült felnőttek mint erősítő szert a legnagyobb eredménnyel használják a Dr. Hommel-féle Haematogen-t.

Es javítja az étvágyat; fokozza a testi és szellemi erőket, erősíti az egész idegrendszert.

De határozottan valódi Dr. Hommel-féle Haematogen-t kell kérni, az utánzatoktól pedig gondosan óvakodni kell. Kapható a gyógyszerárakban.

OVSZEREK

Gummi és halból, 30% engedmény tucatszámra 1-10 forintig. Capet-Americain rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 frt. Irrigator, felszerelve 2-5 frt. Diana-tyúk, legfinomabb 2.50, 3.-, 3.50 frt. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothausser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

Ez év végén

50 éves pályafutását fejezi be a legjobb magyar élclap, az

„Üstökös“.

Ebből az alkalomból az „Üstökös“ kiadóhivatala azt a kedvezményt nyújtja az Egyetértés előfizetőinek (nyilvános helyiségek kivételével), hogy

1/4 évre (3 K helyett) . . . 2 K-ért
1/2 „ (6 „ „) . . . 4 „
1 „ (12 „ „) . . . 8 „

rendelhetik meg az Üstököst.

Utárványozás: „Üstökös“ Budapest.

Az Üstökösnek állandó rejtvényrovara van. Minden megfejtő — kivétel nélkül — értékes jutalmat kap.

Az 50 éves jubileum alkalmából megjelenő ünnepi számot minden új előfizető megkapja.

A «Vasárnapi Ujság»

a magyar műveltség központi kedvező családi lapja, ezáltal is oly irók közleményeit hozza, a kik irodalmunk legmagasabb színvonalán állanak. A jövő (55-k) évtolyamban Rákosi Viktornak egy szeneciós számba menő új regényét, továbbá; Fogarazzo világhírű regényét, «Piccolo mondo antico»-t Bexerédi István főispán fordításában fogja közölni. A «Vasárnapi Ujság» főmunkatársa Mikszáth Kálmán pedig a lapnak lehetőleg minden számba fog írni valamit, a mint ő maga mondja a «Vasárnapi Ujság»-hoz intézett szerkesztői leveleiben: «... Szeretnék valami újat közölni a «Vasárnapi Ujság»-nak...»

Az előfizetők azok is, kik úév után lépnek az előfizetők sorába) karácsonykor a «Karácsony»-t, e díszes kallitatu gazdagon illusztrált, értékes színes mellékletekkel bővített s kiváló irodalmi becsu albumot ingyen kapják. A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára nyevdváro 4 korona. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV. ker. Egyetem utca 4.

TÖRVÉNYSZÉK.

Megsemmisített verdikt.

Budapest, december 27.

A legfelsőbb bíróságnak a nyiregyházi esküdtszék egy igen súlyos tévedését kellett ma megkorrigálnia. A tévedést az esküdtek főnöke követte el, aki egészen másképpen hirdette ki a verdiketet, mint ahogy az szolgált; ez pedig azzal a következménnyel járt a szerencsétlen vádlottra nézve, hogy hét évi fegyházat mért rá a bíróság, holott helyes verdikt esetén csak néhány évi börtönt kaphatott volna.

Berez Sándor budapesti lakos esetéről van szó, aki ez évi augusztus 21-én Kalandra Antal tisztartót a kaszával egyetlen suhintással úgy vágta keresztül, hogy a szerencsétlen tisztartó ott a helyszínen nyomban elvérzett, alig egy-két perc alatt kiszenvedett. Berez gróf Dessewffy Aurélnak, a főrendiház elnökének budapesti lakosaként mint béres volt alkalmazva. Munka közben Kalandra valami miatt rászólt, majd mikor a béres nem engedelmességet, többször arcul ütötte és megrugta őt. Ezen való haragjában, hirtelen felindulásában követte el véres tettet Berez Sándor.

A nyiregyházi törvényszék, mint esküdtszék, szeptember hó 4-én tartotta meg ez ügyben a fő tárgyalást és ezen a tárgyaláson történt az a sajnós tévedés, amelyhez hasonló még alig fordult elő.

Az esküdtekhez ugyanis két főkérdés volt intézve. Az egyiket a kir. ügyészség indítványozta s ez a kérdés arra vonatkozott, vajon Berez Sándor Kalandra Antal tisztartót szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal ölte-e meg. A másik kérdést a védő hozta javaslatba. És e kérdésben arra kellett felelni az esküdteknek, hogy a vádlott a tisztartót nem abból keletkezett erős felindulásban vágta-e keresztül a kaszával, hogy Kalandra Antal őt közvetlenül azelőtt több ízben arcul ütötte, sőt megrugta.

Az esküdtek tiz szóval kettő ellenében a védő által indítványozott kérdés értelmében kimondták, hogy a vádlott az elhunyt áldozat részéről szenvedett méltatlan és súlyos bántalmazás folytán támadt haragjában s felindulásában fosztotta meg életétől Kalandra Antalt.

Az esküdtek főnöke, Sipos Ferenc azonban zavarában egészen másképp hirdette ki az esküdtek határozatát, mondván, hogy az esküdtek a súlyosabb módosítást akceptálták. Így aztán a törvényszék hét évi fegyházzal sújtotta a vádlottat. A tévedés másnap kiderült s a törvényszék, amikor az iratokat felküldte a Kuriához, jelentést tett a sajnálatos esetről.

A kir. Kuria II. büntető tanácsa Sebestyén Mihály elnöklésével, Garam Jenő bíró előadásában ma tárgyalta a különös esetet. A tárgyaláson a koronaügyészség részéről Küchler Gyula koronaügyész-helyettes jelent meg, védő dr. Kardos Samu volt.

A kir. Kuria az esküdtek főnökének tévedése miatt az ítéletet megsemmisítette s az esküdtszékot új tárgyalás megtartására utasította, mert az ítélet és a verdikt között ellentmondást látott.

§ A tékozló flu. Sok kellemetlenséget és bánatot okozott Biringert Mátvás sopronmegyei földbirtokosnak egyik fia; Biringert Tivadar. A gazdag földbirtokos a kereskedői pályára szánta fiát és szép automobil-üzletet rendezett be részére Bécsben. A könnyelmű fiatalember azonban nem törődött az üzletével, Monte Carlóba s a Rivierára járt, uzsorások karmal közé került s adósságot adósságra halmozott. Mikor végre apja teljesen levette róla kezét, a könnyelmű fiatalember, hogy újabb pénzre tegyen szert, Haas Jenő pénzügynökkel szövetkezve, két darab 30-30.000 koronás váltót hamisított az apja nevére, a két váltót azonnal pereltette, a sommás végzéseket, amelyeket apjának akart kézbesítenni a törvényszék, utközben ügyesen elfogta s így azok az öreg Biringert tudta nélkül jogerősök lettek. A két végrehajtható követelést azután egy Altschul nevű pénzügyos és egy fővárosi szövetkezet megvette a könnyelmű gavaljértől, aki a lopott pénzzel s Haas Jenő barátjával

együtt rögtön Monte-Carlóba utazott s ott vígan éltek, míg a pénz tartott. Az öreg Biringert csak akkor tudta meg a ravaszul készült hamisítást, mikor 60.000 korona erejéig végrehajtást vezettek ellene. Rögtön bűnvádi feljelentést tett fia ellen, akit még Monte-Carlóban értek a detektívek, Haas Jenőt pedig Budapesten tartóztatták le. A két gavallér ügyét ma tárgyalta a büntető törvényszék dr. Makucz elnökelete alatt. Biringert dr. Visontai Soma, Haas Jenőt pedig dr. Vaisz Sándor és dr. Mandel Elemér ügyvédek védték. Biringert teljes beismerésben van, de azzal védekezik, hogy apja kisebb váltók aláírására felhatalmazta s a nagyobb összegű váltók meghamisítására Haas Jenő beszélte rá. Haas Jenő minden tagad s azt állítja, hogy az egész manipulációról csak akkor értesült, amikor letartóztatták. Következett ezután a tanúk kihallgatása. Biringert Mátvás földbirtokos, a vádlott atyja, aki a vizsgálat során terhelő vallomást tett a vádlottra, ma a fő tárgyaláson megtagadta a vallomástételt. Ugyancsak lemondott a tanúzsárol a sértett ügyvédje, dr. Dániel is, mert a vádlott neki anyai ágon nagybátyja lévén, nem akart vallomást tenni Biringert Tivadar ellen. Az írászakértők meghallgatása után az elnök a tárgyalás folytatását holnap délelőtt 10 órára halasztotta el.

§ Megszűnt sajtópör. Egy estlap „Rudnay ügyésze”, „Megbélyegezte a kamara”, „Pestmegyei darabontok” cím alatt azt írta dr. Lugmayer József budapesti ügyvéd, hogy őt a Budapesti Ügyvédi Kamara az ügyvédi rendtartás 73. szakasza alapján hazafiatlan magatartása miatt megrovásra ítélte. A cikk szerzője ezen állításhoz dr. Lugmayer Józsefnek politikai és egyéni tisztességét mélyen sértő következtetéseket fűzött. Lugmayer József a cikk szerzője ellen rágalmaszást pert indított a budapesti büntető törvényszéknél. A cikk szerzője dr. Marcell vizsgálóbíró előtti kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy sajnálja a téves információk alapján megírt cikk megjelenését, annyival is inkább, mert — mint meggyőződött — dr. Lugmayer József egy politikailag, mint társadalmilag kifogástalan ember. Kötelességének tartja tehát, hogy tőle bocsánatot kérjen. Dr. Lugmayer ezen kijelentést elégtételül elfogadta s panasztát visszavonta, a bíróság megszüntette az eljárást.

§ Erkölcselen tanító. A gyulai román görög-katolikus népiskola néhány növendéke feljelentette Joneszku János ottani tanítót, hogy az a tanítás alatt a tíz évet alig túlhaladt Buj Katiczával fajtalogodik. A súlyos vád valóban bizonyult, mire az ottani kir. törvényszék letartóztatta az állatias tanítót, aki beszámíthatatlanságával védekezett. Az orvosszakértők, valamint az orvosi igazságügyi tanács azonban teljesen beszámíthatónak mondták s csupán némi ideggyengeséget fedeztek fel rajta. A gyulai kir. törvényszék az enyhítő szakasz alkalmazásával szemérem elleni erőszak büntetése miatt másfél évi börtönrre ítélte Joneszku tanítót. A nagyváradi kir. tábla két és fél évi fegyházra emelte fel a vádlott büntetését, amelyhez ma a kir. Kuria is hozzájárult.

KÖZGAZDASÁG.

A postatakarékpénztár járadékvásárlásai. Ma a déli tőzsdén egy bizományos cég nagyobb vásárlásokat eszközölt a 4%-os magyar koronajáradékban és pedig — hír szerint — a m. kir. postatakarékpénztár számlájára. A cég vagy 150—200.000 korona névértékű járadékot vett, mi azonban csak a mai viszonyok között tűnik fel soknak, mert régebben a postatakarékpénztár sokkal nagyobb üzleteket is csinált koronajáradékban, míg mostanában zálogleveleket is vásárolt egy elsőrangú bankunktól. E vásárlások dacára ma a koronajáradék mérsékelten gyengült, mi annak tudható be, hogy a keresettel szemben jelentékeny kínálat is volt, ami természetesen az árfolyamokra nyomást gyakorolt.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló törvény revíziója. A földmivélségi minisztérium véleményét kért a Magyar Gazdaszövetségtől a mezőgazdaságról és a mezőrendőrségről szóló törvény reformja tárgyában. Az erre vonatkozó a szövetséghez beérkezett jelentések szerint a hiba nem az érvényben levő törvényben van, hanem abban, hogy nincs, aki igazában végrehajtaná a rendelkezéseket. Tehát a főszűl arra volna helyezendő, hogy a törvényeknek teljes mértékben érvényesíthetők legyenek. Tudvalevő továbbá, hogy a közlegetőket csaknem mindenütt felosztották és az állatok legel-

tetése lehetetlenné tétetett. Szükséges lesz tehát az új törvénybe felvenni a közlegető felosztásának tilalmazását, ahol pedig már a közlegetőket felosztották, ott a közlegetőket közlegetők alakítására kötelezni.

A pénzügyről. A nemzetközi pénzügy felől táplált vélemények szerint már egy kevésbé jobb színben látják a helyzetet, mint röviddel ezelőtt. Ebben része van annak is, hogy az ultimoprolongáció az összes tőzsdéken nyugodtan ment végbe és berlini jelentések szerint a feszültség egy árnyalattal alábbhagyott. A magánkamatláb ma 7/8-on jegyez, Londonban 6% a magánbankkont. Ami a belföldi viszonyokat illeti, az látszólag kedvező képét adja a helyzetnek. A 23-án lezárt kimutatás főbb tételei a következők: Bankjegyforgalom 1.869.826.000 (+ 4.616.000) korona, érczkészlet 1.441.388.000 (+ 2.153.000) korona, leszámítolási tárcza 684.337.000 (— 7.574.000) korona, lombardkölesönök 107.404.000 (+ 12.580.000) korona, adóköteles bankjegyforgalom 23.433.000 (+ 2.484.000) korona. Ez azonban éppenséggel nem kifejezője a helyzetnek, legalább a mainak nem. Az új év előtti igények azonban még nem nyertek teljes kielégítést, hanem folyamatban vannak s ennek tudható be, hogy az adóköteles jegyforgalom csak 23 milliót tesz ki, mi azonban az év utolsó kimutatása alkalmával jelentékenyen meg fog növekedni. A be nyújtások ugyan ma kisebbek voltak a lejáratoknál, amennyiben az előbbi 5 1/2 milliót, míg az utóbbi 10 milliót tett ki. A bankkimutatás egyéb adatait véve szemügyre, a bankjegyforgalom 4 millióval növekedett, az érczkészlet 2 millióval, a leszámítolási pedig 7 millióval apadt. Érdekes a lombardkölesönök 12 millióval való növekedése, mi arra a szokásos jelenségre mutat, hogy a bankok az évről az évre, tárczájukban lévő papírjaik egy részét lombardirozzák a jegybanknál. Ez főleg mérlegszépitési célokból történik, mert így elérik azt, hogy az értékpapír-állomány kisebb és a készpénzkészlet nagyobb s az idén ugylátszik különösen élnék ezzel a móddal, mivel a visszaáramlott záloglevelek nagyon is rontják a mérlegek hatását. Ami a pénzügyon a mai nap eseményeit illeti, a forgalom szűk határok között mozgott, változatlan tételek mellett. A kínálat az előbbihez képest nem csökkent; elsőrendű váltókat Bécsben valamivel olcsóbban lehetett elhelyezni. Az osztrák intézetek kínálata az utóbbi napokban nagyon megcsappant, 1908 január 5-ére azonban már inkább lehet köteleteket csinálni. A bécsi magánkamatláb mai jegyzése 5 1/8%-ék.

Csöd. Halász Ferenc és Pál budapesti cég (üzlete: IX. ker., Ernő-utca 8/a szám) papírneműáru készítési és gyufááru nagybani eladása cég, melynek tagjai Halász Ferenc és Halász Pál kereskedő ellen, a budapesti váltótörvényszék csödtét nyitott. Csödbiztos: Kazacsay Gerő kir. törvényszéki bíró. Tömeggondnok: dr. Fraenkel Sándor ügyvéd. Tömeggondnok-helyettes: dr. Rupp Géza ügyvéd. A követelések bejelentésére január 28. Fel számolási tárgyalásra február 27. A csödválasztmány megválasztására február 29-ike tüzetett ki határidőül.

Az Osztrák Lloyd szerződés és a magyar kivitel. A közelmúlt napokban az Osztrák Lloyd képviselői és az osztrák kereskedelemügyi minisztérium között tárgyalások folytak a dalmáciai és braziliai vonalak szolgálatának ellátására vonatkozólag. Ezek a tárgyalások befejeztettek, de a dalmáciai vonalakra vonatkozó megállapodások csak ideiglenesek, mivel két e célra szolgáló hajó építés alatt van és csak 1908 első felében készül el. A braziliai járatokra vonatkozólag szintén csak ideiglenes megállapodások lépnek életbe és pedig 1908. év végéig való érvényességgel. Ez alkalommal kénytelenek vagyunk megemlíteni arról, hogy a magyar kormány még mindig nem indította meg a levantei forgalom szerződésének megújítására vonatkozó tárgyalásokat. Erre nagyon is szükség volna, legfőként pedig arra, hogy ne osztrák társaság kaparintsa el ezt a fontos vonalat, mint az Osztrák Lloyd, mely mindenütt a magyar érdekek rovására keres érvényesülést. A levantei forgalom nagymértékben van hivatva arra, hogy a

WIKUS
CSOKOLÁDÉ
BUDAPEST
IV DEAK FERENC UJAZA 12

WIKUS TÁTRA
TEJCSOKOLÁDÉ
WIKUS
CACAOBOR

magyar ipartermékeknek a keleten új piacokat szerezzen s e tekintetben eddig becsületesen felelt meg, amit a kiviteli statisztika is igazol azzal, hogy az utóbbi időben állandóan emelkedett a magyar kivitel. A levantei forgalomra vonatkozó szerződés, mint már megírtuk, jövő évi februárban lejár és most már az év végén vagyunk s nem történt semmi a szerződés megújítására vonatkozólag. A magyar iparnak eddig rendkívül fontos érdeke, hogy a keleten megszerzett új piacok megtartásának és fokozatos fejlesztésének, már csak azért is, mert, mint ismeretes, e piacokkal nemcsak a magyar hajózáratok tartják fenn az összeköttetést, hanem az osztrák hajózáratok is és tudvalévő az, hogy az osztrák ipar minden töle telhetőt megtesz új piacok szerzésére és arra, hogy a magyar iparcikéket onnan kiszorítsa. Figyelmébe ajánljuk a kereskedelmi kormányknak, hogy a magyar kivitel lényegesen érintő eme szerződés ügyét vegye mielőbb kezébe, nehogy az osztrákok ezen a téren is előnyöket biztosítsanak maguknak a magyar érdekek háttérbe szorításával.

Községi vadászterületek bérbeadása. A közigazgatási bíróság döntvényben mondotta ki, hogy községi vadászterületek bérbeadásánál az árverési feltételeket, a kiküldési árt s az árverezés határnapját a község képviselőtestülete köteles megállapítani s ezen részben a törvény, részben pedig a kifejtett törvényes gyakorlat által reáruházott feladatát a községi előjárásra át nem ruházhatja. A megállapított árverési feltételekbe pedig olyan kikötések, melyek a vadászati törvény kifejezett rendelkezéseivel ellentétben állanak, vagy melyek az árverezés eredményének, illetve az elérhető bérösszeg mérvének csökkentésére befolyással bírhatnak, fel nem vehetők. Továbbá arra való tekintettel, hogy a vadászat gyakorlása közben a vadászatot gyakorló által, valamint a fővadak (szarvas, dämvad) által okozott károk felbecsülése és megállapítása tárgyában követendő eljárás részben maga a vadászati törvény (7. és 16. §), részben pedig a fennálló polgári törvények szabályozzák, a község képviselőtestülete az árverési feltételbe, valamint a megkötendő bérleti szerződésekbe, a kártalanításra nézve külön eljárási szabályzatokat s mi több olyan szervezetet, melynek határozata jogerős intézkedést képez, meg nem állapíthat.

Az Osztrák-Magyar Bank állása e hó 23-án ez volt: Bankjegyforgalom 1.869.826.000 (+4.616.000) K, érczkészlet 1.441.368.000 (+2.153.000) K, leszámítolási tárcza 684.337.000 (-7.574.000) K, lombardkölcsonök 107.404.000 (+12.580.000) K, adóköteles bankjegyforgalom 28.438.000 (+ 2.464.000) K.

Az új vásárpénztár működésének megkezdése óta pénteken, e hó 27-én volt az első marhavásár. A kínálat meglehetősen kicsiny volt és ha a volt vásárpénztár igazgatója nem tesz ki magáért, az új vásárpénztár miatt, akár könnyen hus nélkül maradhatott volna is a főváros. Az új vásárpénztár felhajtása 115, a Saborszky-czégé 355 darabra rugott. A hajtó szolgálatok díjának emelése miatt sok panasz hallatszott. Mint a Mészárosok és Hentesek Lapja írja, a díjemelések miatt egy parti marhára 27 koronával volt több a kiadás, mint azelőtt.

Utímorendezés az értéktözsden. A mai utímorendezésnél a következő díjtételeket fizették egész óra: Osztrák hitelrészvényért 2.20-3.50 korona, Osztrák-magyar államvasút részvényért 2.—3.10 korona, Déli vasút részvényért —.85-1.15 korona, Magyar koronajáradékért —.18—.35 korona, Orosz államkölcsonért —.14—.25 korona. — Félhónapra: Magyar hitelrészvényért 1.45-2.20 korona, Magyar leszámítolási bank részvényért —.85-1.25 korona, Hazai bank részvényért —.48—.68 korona, Ríma-murányi vasmű részvényért 1.10-1.70 korona, Közúti vaspálya részvényért 1.50-1.85 korona, Városi villamos vasút részvényért —.50—.75 korona.

Halastó Aradon. A földmivelségi miniszter megbízásából a földmivelségi minisztérium kiküldötte járt Aradon, hogy haltenyésztésre alkalmas tó létesítésének előfeltételeit tanulmányozza. A halastó a helyi szükséglet fedezésén kívül a kiviteli kereskedelem szolgálatában állana. A miniszter kiküldötte a polgármesterrel és a városi főmérnökkel alkalmas hely kikeresése végett a város határában szemlét tartott és talált is megfelelő helyet. A halastó megvalósítását tavaszra tervezik.

A hegyvidéki és székelyföldi akciók kiterjesztése. A hegyvidéki és székelyföldi nép gazdasági helyzetének feljavítására megindított akciók keretében elért eredmények arra birták a földmivelségi minisztert, hogy ezen akciók működését az eddig bevont vármegyékkel kapcsolatos, hasonló viszonyok között lévő több vármegye területére kiterjessze. Így a hegyvidéki akció keretébe fokozatosan még Árva, Trencsén és Liptó, az eredetileg a székely-

földre kiterjedt akció keretébe pedig Kolozs, Alsófehér, Szolnok-Doboka, Besztercze-Naszód vármegyék vonatnak be. Az akciók ezen kiterjesztése folytán természetesen a központi vezetés teendői is nagy mérvben szaporodnak, miért is Darányi Ignác földmivelségi miniszter Kazy József min. tanácsos hegyvidéki és székelyföldi miniszteri megbízottat, aki eddig ez akciók vezetése mellett a minisztérium elnöki osztályának főnöki teendőit is ellátta, ez utóbbi teendői alól, január hó 1-ével felmentette s a kirendeltségek ügyeivel foglalkozó főosztály főnöki teendőivel bízta meg, hogy így ezentúl egész tevékenységét ezen nagyfontosságú akciók irányítására és vezetésére fordíthassa.

A fiumei áruforgalom beszüntetése. Már napok óta hallatjuk, hogy a fiumei áruforgalmat újból beszüntetik. Ez ma bekövetkezett s amint a Máv. igazgatósága jelenti, 27-től fogva további intézkedésig nem vesz föl Fiuméba rendelt teherárakat, melyek kocsirakományokban adtak föl. Kivételt képeznek gyorsárakon kívül élő állatok, romlásnak kitétt áruk, továbbá faküldemények. A Máv. igazgatósága a kedvezőtlen forgalmi viszonyokkal indokolja intézkedését, ennek oka pedig a fiumei állomás hiányzó berendezése. Ma reggel 1800 vagon állott kirakatlanul a vonalon, a raktárakban pedig csak 176 vagon kirakására van hely. Miután a hajókba való berakás is szünetel, be kellett szüntetni a forgalmat, nehogy még nagyobb nehézségek álljanak be.

A német birodalmi bank állása december 23-án. Aktívák: Érczkészlet árfolyamképes német pénzben, aranyrudakban vagy külföldi érmékben, fontját 1392 márkával számítva 714.836.000 (+ 14.271.000), birodalmi pénztárjegyek 80.296.000 (+ 4.102.000), más bankjegyek 31.555.000 (+ 7.929.000), váltótárca 1315.198.000 (+ 49.317.000), lombard követelések 118.073.000 (+ 35.834.000), értékpapírok 70.513.000 (- 4.425.000), egyéb aktívák 127.599.000 (+ 17.280.000). Passzívák: Alaptőke 180.000.000 változatlan, tartalékalapok 64.814.000 változatlan, bankjegyforgalom 1569.465.000 (+ 92.638.000), napról-napra esedékes kötelezettségek 564.004.000 (+ 20.647.000), egyéb passzívák 79.787.000 (+ 2.819.000).

Árutorlódás az olasz vasutakon. A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint az olasz államvasutak velencei üzletigazgatósága árutorlódás miatt Udine állomáson a kocsirakomány teherárak felvételét élelmi cikkek kivételével ez évi december 26-tól 30-ig terjedő időre beszüntette.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank nyereségekötvénye. A Magyar Jelzálog-Hitelbank kamatozatlan nyereségekötvényeinek e hó 27-én tartott sorsolása alkalmával a következő kötvényeket az alábbi nyereségekkel húzták ki:

1.000.000 koronát nyert: 1841 sor. 75-B, 100.000 koronát nyert: 1841 sor. 75-A, 10.000 koronát nyert: 3195 sor. 6-B, 5000 koronát nyertek: 3195 sor. 6-A, 2573 sor. 98-B, 1000 koronát nyertek: 2573 sor. 98-A, 343 sor. 30-A, 343 sor. 30-B, 2815 s or 88-A, 2815 sor. 88-B, 500 koronát nyertek: 405 sor. 66-A, 405 sor. 66-B, 1147 sor. 56-A, 1147 sor. 56-B, 1352 sor. 67-A, 1352 sor. 67-B, 1753 sor. 54-A, 1753 sor. 54-B, 1950 sor. 64-A, 1950 sor. 64-B, 2949 sor. 64-A, 2949 sor. 64-B, 3375 sor. 71-A, 3375 sor. 71-B, 2811 sor. 26-A, 2811 sor. 26-B, 200 koronát nyertek: 50 sor. 93-A, 50 sor. 93-B, 96 sor. 48-A, 96 sor. 48-B, 28 sor. 87-A, 28 sor. 87-B, 34 sor. 54-A, 34 sor. 54-B, 45. sor. 100-A, 45 sor. 100-B, 81 sor. 9-A, 81 sor. 9-B, 112 sor. 26-A, 112 sor. 26-B, 126 sor. 99-A, 126 sor. 99-B, 144 sor. 98-A, 144 sor. 98-B, 174 sor. 73-A, 174 sor. 73-B, 234 sor. 57-A, 234 sor. 57-B, 238 sor. 53-A, 238 sor. 53-B, 250 sor. 48-A, 250 sor. 48-B, 389 sor. 43-A, 389 sor. 43-B, 456 sor. 63-A, 456 sor. 63-B, 471 sor. 22-A, 471 sor. 22-B, 513 sor. 55-A, 513 sor. 55-B, 534 sor. 61-A, 534 sor. 61-B, 541 sor. 61-A, 541 sor. 61-B, 563 sor. 76-A, 563 sor. 76-B, 593 sor. 58-A, 593 sor. 58-B, 596 sor. 35-A, 596 sor. 35-B, 665 sor. 59-A, 665 sor. 59-B, 743 sor. 46-A, 743 sor. 46-B, 874 sor. 31-A, 874 sor. 31-B, 942 sor. 53-A, 942 sor. 53-B, 979 sor. 83-A, 979 sor. 83-B, 1002 sor. 18-A, 1002 sor. 18-B, 1006 sor. 48-A, 1006 sor. 48-B, 1035 sor. 33-A, 1035 sor. 33-B, 1095 sor. 51-A, 1095 sor. 51-B, 1143 sor. 27-A, 1143 sor. 27-B, 1149 sor. 1-A, 1149 sor. 1-B, 1172 sor. 70-A, 1172 sor. 70-B, 1181 sor. 14-A, 1181 sor. 14-B, 1197 sor. 67-A, 1197 sor. 67-B, 1207 sor. 62-A, 1207 sor. 62-B, 1230 sor. 41-A, 1230 sor. 41-B, 1249 sor. 52-A, 1249 sor. 52-B, 1343 sor. 46-A, 1343 sor. 46-B, 1346 sor. 62-A, 1346 sor. 62-B, 1410 sor. 44-A, 1410 sor. 44-B, 1451 sor. 15-A, 1451 sor. 15-B, 1527 sor. 100-A, 1527 sor. 100-B, 1558 sor. 17-A, 1558 sor. 17-B, 1580 sor. 96-A, 1580 sor. 96-B, 1596 sor. 39-A, 1596 sor. 39-B, 1603 sor. 87-A, 1603 sor. 87-B, 1611 sor. 44-A, 1611 sor. 44-B, 1640 sor. 28-A, 1640 sor. 28-B, 1676 sor. 1-A, 1676 sor. 1-B, 1713 sor. 3-A, 1713 sor. 3-B, 1761 sor. 100-A, 1761 sor. 100-B, 1768 sor. 72-A, 1768 sor. 72-B, 1800 sor. 37-A, 1800 sor. 37-B,

1800 sor. 75-A, 1800 sor. 75-B, 1937 sor. 66-A, 1937 sor. 66-B, 1940 sor. 50-A, 1940 sor. 50-B, 1966 sor. 77-A, 1966 sor. 77-B, 2108 sor. 16-A, 2108 sor. 16-B, 2112 sor. 6-A, 2112 sor. 6-B, 2131 sor. 18-A, 2131 sor. 18-B, 2166 sor. 83-A, 2166 sor. 83-B, 2184 sor. 87-A, 2184 sor. 87-B, 2213 sor. 65-A, 2213 sor. 65-B, 2226 sor. 80-A, 2226 sor. 80-B, 2231 sor. 52-A, 2231 sor. 52-B, 2237 sor. 54-A, 2237 sor. 54-B, 2275 sor. 32-A, 2275 sor. 32-B, 2471 sor. 33-A, 2471 sor. 33-B, 2527 sor. 84-A, 2527 sor. 84-B, 2577 sor. 30-A, 2577 sor. 30-B, 2667 sor. 58-A, 2667 sor. 58-B, 2669 sor. 66-A, 2669 sor. 66-B, 2723 sor. 49-A, 2723 sor. 49-B, 2765 sor. 35-A, 2765 sor. 35-B, 2814 sor. 27-A, 2814 sor. 27-B, 2901 sor. 9-A, 2901 sor. 9-B, 2917 sor. 84-A, 2917 sor. 84-B, 2966 sor. 80-A, 2966 sor. 80-B, 3006 sor. 45-A, 3006 sor. 45-B, 3047 sor. 6-A, 3047 sor. 6-B, 3073 sor. 86-A, 3073 sor. 86-B, 3078 sor. 95-A, 3078 sor. 95-B, 3096 sor. 24-A, 3096 sor. 24-B, 3097 sor. 9-A, 3097 sor. 9-B, 3120 sor. 19-A, 3120 sor. 19-B, 3136 sor. 35-A, 3136 sor. 35-B, 3192 sor. 76-A, 3192 sor. 76-B, 3239 sor. 88-A, 3239 sor. 88-B, 3254 sor. 43-A, 3254 sor. 43-B, 3284 sor. 18-A, 3284 sor. 18-B, 3379 sor. 51-A, 3379 sor. 51-B, 3384 sor. 99-A, 3384 sor. 99-B, 3392 sor. 7-A, 3392 sor. 7-B, 3413 sor. 61-A, 3413 sor. 61-B, 3433 sor. 85-A, 3433 sor. 85-B, 3469 sor. 97-A, 3469 sor. 97-B, 3478 sor. 71-A, 3478 sor. 71-B, 3483 sor. 90-A, 3483 sor. 90-B.

A nyereségekötvények minden kisorsolt A vagy B nyereségekötvény után a 100 koronát tevő névértéknek levonásával, mely a törlesztési huzásban törlesztetik: 1908. március 27-től kezdve történik. A nyereségekötvények kifizetését a Magyar Jelzálog-Hitelbank főpénztára Budapesten eszközli. A nyereségekötvények kifizetését a nyereségekötvények kifizetésekor új kötvényekre cseréltetik be, amelyek ugyanazon sorozattal, számmal és betűvel vannak ellátva és amelyeken kitüntették, hogy az azokra esett nyereségekötvények már kifizettek.

Czipő
ujdonságok,

valamint
estélyi és
báliczipők

kaphatók

BENCZE ÉS
TARSÁNAL
BUDAPEST,
Váci-utca 2.

Képes czipő-divat értesítője kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

A külföldi tőzsdék az ünnepeken szilárd irányzatokat vónak. Amerikában az utolsó 2 napon a buza ára 2 1/2 ezrennel emelkedett a készletek apadására.

Mezőgazdasági helyzet.

Az O. M. G. E. tudósítói jelentik, hogy a mezőgazdasági helyzet december 24-én a következő:

A rad. Az időjárás ismét megnyílt és helyenként kisebb esőzések is voltak, ami az elmaradt vetések kikélesztését elősegítette és a már kikelt vetések fejlődése is jótékonyan hatott.

Baja. Karácsonyra kiadó havazás állott be; az időjárás enyhe és a hó olvad. A vetésekre ez az időjárás kedvező. Egész mostanáig szántani is lehetett.

Debreczen. Csapadékos az időjárás, gyenge éjjeli fagyokkal.

Győr. Az időjárás kedvező, nedves, nem hideg, az ősziekre igen jó hatással.

Losoncz. Az idő enyhe, esős.

Nagykanizsa. Nappal enyhe, éjjelenként hideg az idő. Vetések állása kielégítő.

Nagyszentmiklós. Kellő csapadékunk van, mely átjárja a földet, mégis elkelne egy jó hótakaró.

Nagybecskerek. Ezen a télen az időjárás igen kedvező volt. Vetések szépen fejlődnek.

Nyíregyháza. Mult heti, eleinte hideg, később havazó, enyhe, ködös, permetező esővel vegyes idő követte. Vetéseink eléggé fejlődtek.

Pápa. A földet átjárta az eső, de a hótakaró csak itt-ott fagyott 2-3 láb mélyen. Dohány beadások folynak. Igen sok az éretlen és zöld dohány. Termés átlagos közepes.

Pécs. Az időjárás enyhe, gyakori csapadék, éjjelente gyenge fagy, melyek vetéseknek nem ártanak.

Pécs. Az őszi meleg és esős időjárás folytán szépen keltek ki. Amíg az annyira óhajtott hótakaró az ősziakat nem borítja, addig a jövő évi termés kétséges és bizonytalan.

Pancsova. A buza vetések gyönyörűen állnak, gyökereik már erősek, úgy, hogy ha erős száraz fagy is bekövetkezik, nem nagy kárt tehet.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

Szatmár. A majd esővel, majd erős fagyval váltakozó időjárás kedvezőtlen a keltőképpen meg nem erősödött őszi vetésekre nézve.

A határidőpiacon köttetett:

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Buza 1908, Rozs 1908, Zab 1908, Tengeri 1908.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with 2 columns: Item and Price. Includes áprilisi buza, októberi buza, áprilisi rozs, októberi rozs, áprilisi zab, májusi tengeri.

Délutáni forgalom.

Délután valamivel élénkebb irányzatra az árak pár fillérrel magasabban záródtak.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Buza 1908, Buza új októberi, Rozs 1908, Rozs új októberi, Zab 1908, Tengeri 1908.

Értéktőzsde.

Az ünnepek alatt magánforgalom egyáltalában nem fejlődött ki. Ma azután szilárd irányzattal indult meg az értéktőzsdén az üzlet.

Az értéktőzsde ma nyugodt irányzattal nyílt meg, később bécsi arbitrázs vételre az árfolyamok emelkedtek. A forgalom időkint élénk volt.

Előtőzsde.

Előtőzsde javult. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 634.75-635.75, Magyar hitelrészvény 761.-762.-, Osztrák-magyar államvasut 675.50-676.-.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde gyengébb. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 635.75-634.75, Magyar hitelrészvény 761.50-760.-, Osztrák-magyar államvasut 675.-674.75.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde irányzata eleinte nyugodt volt, később megszilárdult. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 634.75-637.-, Magyar hitelrészvény 761.-761.75.

BÉCSI GABONATŐZSDE

Bécs, december 27. (Az Egyetértés távirata.) Az észak-amerikai piacokon a hét elején lanyha volt az irányzat, de az árhanyatlások kiegyenlítődték s a valamivel magasabb árjegyzés következtében a budapesti tőzsdén az árak áprilisi határidőre némileg javultak.

ittent piacon sem, ahol a konzum téllensége következtében nyugodt irányzat mellett üzlettelenség volt, csak éppen a zab ára emelkedett 5 fillérrel.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 13.05-13.42 korona, mosoni 12.25-12.65 korona, tótfelvidéki 12.35-12.85 kor., déli vasuti 12.25-12.55 korona, marchfeldi 12.05-12.30.

Uj-rozs: tótfelvidéki 12.15-12.35 korona, csepelli 12.10-12.30 kor., pestmegyei 12.15-12.35 kor., különféle magyar 12.05-12.30 kor., osztrák 11.95-12.15 korona.

Arpa: morvaországi 9.40-10.- kor., marchfeldi 9.-9.50 kor., bácsvidéki 8.90-9.50 kor., tótfelvidéki 8.25-9.90 kor., csepelli 8.40-9.65, győri 8.30-9.25 kor., déli vasuti 8.10-9.75 kor., tiszavidéki 7.20-8.25 korona.

Magyar tengeri: régi 8.-8.20, új 7.55-7.75 korona, cingantini 8.80-9.-, új 8.50-8.80 korona.

Magyar zab: selejtes 8.40-8.50 kor., közepes 8.50-8.75 korona, elsőrendű 8.75-9.- kor., válogatott 9.-9.25 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, december 27. Ma szilárd irányzattal kezdődött a tőzsde. Az egyes értékek a két napi szünet után ismét emelkedtek, minthogy a nemzetközi pénzügyviszonyok kedvezőbb megítélésre találtak.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitelr. 672.75, Magyar hitelr. 761.-, Länderbank -.-.-, Allamvasut 673.-.-.-, Elbavölgyi vasut -.-.-, Déli vasut 150.75 -.-.-, Alpisi bányatársulat 592.-, Rimamurányi 518.50, Májusi járadék 96.85, Magyar koronájár. 93.10, Orosz érték -.-, Török sorsjegy 183.25, Német márka 117.72.

1 órakor jegyeztok:

Osztrák hitel 632.50, Magyar hitel 760.-, Länderbank 407.50, Unio-bank 529.-, Allamvasut 672.75, Angol-bank -.-, Bankverein -.-, Déli vasut 150.-, Gözhajó -.-, Alpisi bányarészvény 592.50, Májusi járadék 96.85, Magyar koronájár. 93.15, Török sorsjegy 183.-, Német márka 117.72, Elbavölgyi vasut -.-, Rimamurányi 518.-, Orosz járadék -.-, Keleti vasutak -.-, Skoda -.-, Magyar jelz. -.-, Kárpáti petroleum -.-.

Pécs, december 27. (Osztrák értékek zárulata.)

4-2 százalékos papír-járadék 97.-, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.25, 1860-as sorsjegy 148.10, Osztrák hitelsorsjegy 458.-, Angol osztrák bankrészvény 288.75, Bécsi Bankverein 513.75, Osztrák-magyar bank 17.70, Déli vasut 150.50, Dunagözhajózási társaság 976.-, Dohány részvény 403.-, Cs. kir. arany (vert.) 11.96, Német bankváltók 117.75, Osztrák Lloyd 419.50, 4,2 százalék. ezüst járadék 96.95-98.90, Osztrák koronájár. 96.80, 1864-es sorsjegy 525.50, Osztrák hitelintézeti részvény 637.-, Unio-Bank 528.25, Osztrák Länderbank 408.75, Osztrák-magyar államvasut 673.50, Elbavölgyi vasut 424.-, Alpisi részvény 593.50, 20 frankos 19.18, Londoni váltóár 241.67, Lipótkohó -.-, Töröksorsjegy 182.50, Szilárd.

Bécs, december 27. (Magyar értékek zárulata.)

4 százalékos arany-járadék 110.75, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 142.50, Magyar hitelbank részvény 760.50, Magyar leszámitoló és váltó részvény 471.-, Rimamurányi 518.-, Magyar cukoripar -.-, Adria hajózási részvénytársaság -.-, Magyar koronájár. 93.20, 4 százalékos magyar földterem. kötv. -.-, Magyar nyer.-k. sorsjegy 189.-, Kassa-Oderberg vasut részvény -.-, Magyar jelzalogbank 421.-, Magyar keresk. bank -.- kor.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, december 27. (Tőzsdei jelentés.) A mai tőzsde buzdító motivumok híján és mert a new-yorki tőzsde az utóbbi napokban kedvezőtlen lefolyású volt, kedvetlen hangulatot és irányzatot tüntetett fel.

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthäner-féle Használatra valódi áldás a gyomorba-ozoknak és székezőrülésben szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kaphat mindenütt kis és nagy üvegekben.

dására valamennyire javult. A tőzseidő harmadik órájában az üzlet igen csendes volt. A készpénzpiac ipari értékei nem követték egységes irányzatot. Egyes részvények az utánuk fizetendő osztalékkiállítások kedvezőtlen megítélésére erősen hanyatlottak. Magánleszámitolási kamatláb 7%.

Zártaikor jegyeztetik: 4-2 százalékos papíráradék —, 4 százalékos osztrák aranyáradék 46.80, osztrák hitelrészvény 198.50, Déli vasut 28.10, orosz bankjegyek 213.65, 4 százalékos új orosz kölcsön 13.90, Disconto Commandit 169.25, Dinamit-truszt 155.50, Harpeni 194.50, Unifikált török járadék 93.75, 4-2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyáradék 92.90, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 143.75, Bécsi váltóár 84.80, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 196. —, Gelsenkircheni 193.40, Laurakohó 214.75 Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat) december 27. 4-2 százalékos papíráradék —, 4 százalékos osztrák aranyáradék 96.95, 4 százalékos magyar aranyáradék 92.50, Osztrák hitelintézeti részvény 194.30, Osztrák-magyar államvasut 143.40, Északnyugati vasut —, Busstiehradi vasut —, Londoni váltóár 20.50, Bécsi Bankverein 129.50, Villamos részvény 145.70, 3 százalékos magyar aranykölcsön —, 4-2 százalékos ezüstjára 98.35, Osztrák koronajáradék 96.60, Magyar koronajáradék 92.90, Osztrák-magyar bank 127.20, Déli vasut részvény 28. —, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.816, Párisi váltóár 81.45, Union bank részvény —, Alpési bányarészvény 294. — Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) december 27. 4-2 százalékos ezüstjára 98. —, 1860. sorsjegy 148.50, Déli vasut 27.90, 4 százalékos Aranyáradék 96.80, Osztrák hitelrészvény 199.75, Osztrák-magyar államvasut 144. —, Olasz járadék 103.40, 4 százalékos Magyar aranyáradék 93.10 Nyugodt.

London, december 27. Angol consol 83.

Páris, decz. 27. (Zárlat) 3 százalékos Francia járadék 95.20, Osztr. aranyáradék 46.60, Magyar aranyáradék 94.60, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 103.75, 4 százalékos Olasz járadék 316. —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 495.50 5 százalékos marokkói járadék 514. —, 4 százalékos 1890. Román kölcson —, 4 százalékos Kons. amori. román járadék 86.25, 4 százalékos

Amort. román járadék 1905. 88.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 94.10, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 503. —, 4 száz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 93.35, 4 százalékos unifikált török jár. 93.80, Török sorsjegy 170. —, Török dohányrészvény —, Osztrák föld-hitelintézeti 10.77, Osztr. Länderbank 443. —, Magyar jelzálogbank 452. —, Banque de Paris 14.38, Banque Ottomane 688. —, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridional vasut 685, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 615. —, Rio Tinto 16.50, Sucrerie d'Egypte —, Tula 385, Thomson Houston —, Urikänyi közszén 146. —, Chartered 23. —, De Beers 375.50, East Rand 98.50, Lagerfontein 91. —, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 46. —, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.56 Váltó német piacokra (rövid) 122.68, Váltó Bécsre (rövid) 104.12, Váltó Belgiumra (rövid) 1/8. Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (röv.) 1/8, Csek Londonra 251.00, Magánkamatláb 4. — Nyugodt.

VIZALLAS.

Table with columns for location (Duna, Norva, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Laborec, Dnepr) and water level measurements for Dec 26 and Dec 27.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központ' n'etzel távirati jelentése 1907. december 27-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban fagypont körüli hőmérséklet mellett az idő jobbára borult és csapadékos. Csapadékok, melynek átlagos mennyisége 5 mm. körül ingadozott, a délkeleti részek kivételével mindentütt esett. A hőmérséklet maximuma Cirkveniczán 10 C°, minimuma Tátrafüreden -7 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Többnyire borult, vagy ködös idő várható, helyenkint csapadékkal és fagypont körüli hőmérséklettel.

Weather forecast table with columns for location (Allomás), precipitation (Lejárt mennyiség), temperature (Hőmérséklet), and wind direction (Szeletény és erője).

Table of market prices for various goods including flour (Buzs), other grain products (Egyéb gabonaművek), Burgonya, and various oils (Faj).

Table of market prices for various types of bonds and securities (Allamadósság közkölcsonok, Záloglevél, Takarékpénztárak, Készletbiztosítók).

Table of market prices for various types of stocks and shares (Bankok részvényei, Készletbiztosítók, Sorsjegyek, Pénzmenek és váltók, Közlélmek, Kéllőléle vállalatok).

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, december 27-én. (Hivatalos tudósítás.)
Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (párónként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz (párónként 320 kilogrammon felüli sulyban) 121—123 fillér. Fiatal közép (párónként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 124—125 fillér. Könnyű (párónként 250 kgr-ig) 127—129 fillér. Szerbiai nehéz (párónként 260 kg fölüli sulyban) — fillérig, közép (párónként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig.

Sertésétszám: 1907. évi december 24. napján volt készlet 24343 drb., 1907. december hó 26-án felhajtott 667 darab, 1907. december 26. napján elszállított 242 darab, 1907. decz. 27. napjára maradt készletben 24768 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: kellesmes.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, decz. 27. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 325 darab sertés, 364 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 1283 darab sertés, 110 darab süldő, — darab malacz, összesen 1608 darab sertés, 474 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 1457 darab sertés, 73 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 151 drb sertés, 401 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 100—104 fillér, ételsulylevonással 122— fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 96—100 fillér, ételsulylevonással 108— fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül 120—128 fillérig, ételsulylevonással — fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig 120—128 korona, ételsulylevonással — fillérig, könnyű 220 kg.-ig 120—128 korona, ételsulylevonással — fillérig. Belföldi süldő — korona. Horvát süldő 84—100 korona. Malacz — korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsulyban értendő.) A vásár irányzata élénk, az árak változatlanok.

Borjuvásár.

Budapest, december 27. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtott 203 darab élő borju, közte 24 darab leölt borju. Az irányzat élénk volt, az árak 6—8 fillérrel kgr.-kint emelkedtek. Fizettek elsőrendű élő borjukért 100—110 filléért, kivételesen 112—

116 fillért. Középmínőségű élő borjukért 90—98 fillért, leölt borjukért 100—124 fillért kilogrammonként (levonás nélkül.)

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS,

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: **ERDŐS ARMAND**

INGYEN
diszkrét és börtönbe küldjük rendkívül érdekes tartalmú ábrákkal és használati utasításai ellátott árjegyzékünket.

GUMMI HALHÓLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12 K tucattal
PESAR, OCLUS, NŐI ÖVSZER 3—5 kor.
teljesen megbízható valódi angol és francia gyártmányok.

„NAKIRA“ 10rv. védett férfi-övszer különlegesség: valódi indiai paragummiból felületlen megbízható, tucattal — 12 K

MINTAGYÜJTEMÉNY 12 darab legfinomabb övszerből — 4 korona.

UTERUS-SPRAY eredeti 10rv. védve női különlegesség — 14 korona.

Universalis-sérvkötők
páratlanok, kis gummi nyomólappal, a legnagyobb sérv is elszarható. Egyoldalt 8—12, kétoldalt 10—24 korona.

Mulábak, mühezek, egyeneskötők terdénkötnök, lámpók, stb. stb.
Haskötők, gummiharisnyák stb. Irrigátorok, betegápolási cikkek kaphatók.

Magyar Orvosi Múszertár Budapest
VII., Rákóczi-ut 32.
— Pontos ezimre és a veres keresztre figyeljünk. —

BÉRTELKÉSI NŐKNEK
makacsabb heveny és idült folyásoknál befecskendezés nélküli legbiztosabb gyógyszernek a

SANID TOKOCSKÁK
bizonyítottak. Egy dobozt (100 labdaos) használati utasításul 6 korona utánvét mellett. Kérdő gyűjtemény és impotenciának egyedül biztos szer a híros dr. TIMKO-telje orolabdaosok.
Egy üveg ára 10 korona, küld a

„MAGYAR KIRÁLY“ gyógyszerár, Budapest, V., Marokkó-utca 2/a.

Régi ezüsttárgyakat és zálogcédlákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerárut, ugyanint régiségeket, drágakövet, arany- és ezüst-órákat, lánczokat, gyűrűket, ezüst-évszékzöket. Kérjen árjegyzéket ingyen.
Fuchs Dávid utóda Budapest, IV., Váci-utca 18, I. emelet. 26764

SZÜLŐKNEK
és gyermeknevelőknek fontos kézikönyv.

Akiesinyek foglalkoztatása, a játékszerű tanítás, a csel-szerű nevelés könyve:

Magyar kisdobóvó.

A kisdobó összes foglalkozási munkáinak gyűjteményes vezérlőkönyve.

Szerkesztették:
Peres Sándor,
Stepanko Albert,
Bahász Sarolta,
Hankovitsné Fábán Irma,
Dr. Székely Gáborné.
Második bővített kiadás.
Budapest székesfőváros tanácsa által pályadíjjal koszorúzott munka.
Ára 4 kor. 80 fill.
Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer E. és Fiai) r. t. Budapest, VI., Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

Hol kell Erényi-Ichtiol-

Salicilt használni?

1. Ahol a viszketegségek ellen nem lehet találni más megbízható szert.
2. Ahol a sűrű viszketegségtől nem tudnak megszabadulni.
3. Ahol a sebek vagy kisebesedések sok bajt és kellemetlenséget okoznak.
4. Ahol az aranyeres fájdalmak napirenden vannak.
5. Ahol végbél-bántalmak óriási fájdalmakat okoznak.
6. Ahol az excema gyakran mutatkozik.
7. Ahol a feldörzsölés és kisebesedés égetési fájdalmakat okoz.
8. Ahol a test bármely része vagy a lábak izzadnak.
9. Ahol a viszkető fájdalmak jelentkeznek.
10. Ahol az ótvár nem volt eddig gyógyítható teljesen.

As eredeti „Erényi-Ichtiol-Salicil“ 9 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

Erényi Béla DIANA-gyógyszertára
Budapest, Károly-körut 5.

(Postal megrendelések utánvétel mellett aznap szállítatnak.)

Több mint egy millió köszönettel érkezett be a világ minden részéből.

Vertical table with columns for measurements and values, partially cut off on the left edge of the page.

Az ember egészségéhez

lényeges kellék az Alföldi Fehérkeresztes sósborszesz

SZÍNHÁZAK

Szombaton 1907. december 28-án

Nemzeti színház

Mary Ann. Vigjáték, 4 felv. Irta Zangwi...

II. Kir. Operaház

Fortunió. Lírai komédia 3 felv. 5 képben...

Király színház

Varázskeringő. Operett 3 felvonásban...

Várszínház

A forradalmár. Társadalmi színmű 4 felvonásban...

MODERN SZÍNHÁZ CABARET

Andrássy-ut 69. TELEFON 93-16. színpadi tréfa...

Népszínház-Operetta

Tündérszerelém. Fantasztikus operett 8 felvonásban...

Magyar színház

GRETCHEN. Tréfa 3 felvonásban. Irta Dawis...

Vígyszínház

A jókedvű Matyó. Vigjáték, énekek és táncok...

Urania színház

Az országos színművészeti akadémiá színikolájának...

„APOLLÓ-SZÍNHÁZ”

(TELEFON 68-39.) Csodás karácsonyfa. Nemzetközi táncok...

BUDAPESTI Cabaret Terezkörút 28-29. Telefon 52-88.

(BONBONNIERS). Péntek, szombat és vasárnap a nagyszerű decemberi műsor...

TATRA-MULATO VII., KIRÁLY-UTCA 77.

Sensatiós decemberi műsor. Este 10 óráig: VARIÉTÉ MŰSOR. Nemzetközi Cabaret...

HELVÉZIA KÁVÉHAZ

Andrássy-ut 35. szám. Minden este cigányzene.

FOLIES CAPRICE. RÉVAY-UTCA 18.

Leánynevezőben. Kirándulás a szabadba. Nagy élvezetet nyújt a „Világpanoráma”...

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum. BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám. FREDERLAWI...

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE igazgató. VI., Nagymező-u. 17. Még csak néhány napig RUTH ST. DENIS...

Uj! MORICZ, A FIATAL Uj!

azonkívül az összes újonnan szerződött attrakciók és magánzámok fellépte. Nagy BALL MABILLE...

Fagy-Hó-Szél

nagy ellenségei az arczbőrnek. Ez ellen a legbiztosabb és leghatásosabb óvszer a Rogátsy-féle Magyar-Pipere-Borax.

RIVOLI műtermében

Budapest, Rákóczi-ut 30. készülnek csak elsőrendű művészies és minden alkalomra kiváló ajándékok...

SCHMIDT M

Nagy karácsonyi vásár. Szövet blous, Borsosnyé fanel blous, Selyem blous...

Veszek zálogcédelüket

elzálogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltak...

Nászajándékok

jubileumra dísz tárgyak, aró-eszközök, műipari cikkek részletfizetésre is kaphatók jutányos áron...

EVŐESZKÖZÖK
EZÜSTBŐL ÉS ALPACCA EZÜSTBŐL,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELÖNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTELEPEN
BUDAPEST, VIII. Erzsébet-körút 29. sz.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hattyúdal.

Ha emlékimnek mécsesét meggyujtom,
 S a multba küldöm röpke sugarát:
 Olyan kevés az, a mit megvilágít,
 És oly egyhangú, a mit benne lát.
 Im bent vagyok már életem nyarában,
 És a tavasz — ah — oly rövid vala . . .
 Hová tűntél oly gyorsan ifjuságom,
 Hová szerelmem rózsás hajnala?

Oh mint hevíték szívemet a vágyak!
 Mint égett benne érzés, szerelem!
 De jaj, csak pusztá rónaságon jártam,
 Hol nem egyéb, mint délibáb terem.
 Eltemnek fáját tavasz közepette
 Ellepte téli, hideg zuzmara . . .
 Hová tűntél oly gyorsan ifjuságom,
 Hová szerelmem rózsás hajnala?

Ti asszonyok, ti bűvös szép leányok,
 Hozzátok küldöm esdő szavamat:
 Mit oly könnyelműn rátok pazaroltam,
 Adjátok vissza: ifjuságomat.
 Adjátok vissza hitemet, mely egykor
 Erős volt, mint a sziklavár fala . . .
 Hová tűntél oly gyorsan ifjuságom,
 Hová szerelmem rózsás hajnala?

Oh bár lehetnék még csak egyszer ifjú,
 Ha többre nem, csak egy órára még!
 Aztán nem bánom, hogyha jégkezével
 Örök telet borít reám a vég . . .
 Halvány ajkamról elhalón fog szállni
 Az ifju aggnak bús hattyúdala:
 Hová tűntél oly gyorsan ifjuságom,
 Hová szerelmem rózsás hajnala?!

Szalay József.

(Kínai szokások.) A mennyei birodalom népe különös szokások és évezredek óta fennálló szertartások dolgában páratlanul áll. Az európaítól teljesen elütő szokásaihoz még külföldön is erősen ragaszkodik.
 A kínai ember a balkézről való helyet nagy megtiszteltetésnek tartja. Czipőit nem feketére, hanem fehérre festi. Rokonnak ajándéku legszívesebben koporsót küld. Járás közben mással lépést nem tart.

Ismerőssel találkozza, nem ennek, hanem a maga kezét szorítja meg. Ha valakit köszönt, fővegét felteszi. Lóháton a kengyelvasba lábujjai helyett sarkát tolja. Látogatójától ennek életkorát és jövedelmét tudakolja. Hosszu körmeit a tisztesség külső jelének tekinti. Látogató névjegye 30, némelykor 80—90 centiméter hosszú. A dinnye husát eldobja s csak a magját eszi meg. A nadrágot viselő kínai nőket gyakran szoknyás férfiak kísérik. Vendégnek a teás csészét mindkét kezével tartva nyújtja át. Ezen furcsa szokások nagyobb részét még a külföldön működő kínai diplomaták is követik, habár furfangosság és ügyesség dolgában párjukat ritkítják.

A Japánnal viselt háboru alkalmával a kínai gyalog- és lovaskatona teljes hasznavehetetlensége kitünvén, Li-Hung-Csang, a jeles kínai államférfi, külföldi, nevezetesen német tisztet akart mint tanítókat alkalmazni, de miután a kínai katona hosszú czopf nélküli embert fejlebbvalójának el nem ismer, másrészt pedig a külföldi tisztet a kínai hajdúkat viselni hajlandók nem voltak, a dolog abban maradt.

Másképpen áll a dolog az Amerikában, vagy Indiában letelepedett kínai mesteremberekkel és munkásokkal, kik a pénzkeresést minden más tekintet felé helyezik. Ezek a helyi szokásokhoz és viszonyokhoz alkalmazkodva csakis arra iparkodnak, hogy egy kis tőkét szerezzék, minél előbb hazájukba visszaterhessenek. Halottaikat eltemetés végett hazaküldik, mert hitük szerint az idegen földben nyugvó kínai családjának és rokonainak szerencsétlenséget okoz. Amerikából Kínába induló gőzhajókon sokszor 2—300 koporsót is szállítanak.

Míg másutt a hóhért lenézik, a kínai ember megtisztelve érzi magát, ha a bíróság e részben tevékenységét igénybe veszi. Nyakazásért Kínában alig 30 fillért fizetnek, de még ezért is elég mükedvelő akad, ki egy óra alatt 30—40 gonosztevő, vagy egyéb vétségért elítélt fejét levágja. A legutóbbi polgárháboru után Pekingben naponta átlag 6—800 lázadót végeztek ki s a majdnem három hétig tartott mészárlás után a hóhérok díját felényire szállították le.

(Az aranyásó temetése.) Meghalt Kaliforniában egy öreg aranyásó, aki egész életét töltött azzal, hogy olyan aranyérre bukkanjon, amely gazdaggá teheti. A szegény embernek azonban soha sem volt szerencséje. Amikor meghalt, barátai elkísérték utolsó útjára, a városon kívüli fekvő kis temetőbe. Megásták a sírját s mialatt a pap bucsuztatta a halottat, a kísérek térdelőllva hallgatták a rövid szertartást. Kaliforniában szokás, hogy, az emberek — szinte ön-

kénytelenül — megkaparják mindig a földet, amelyen haladnak, nincs-e arany alatta? Mialatt tehát a gyászszertartás folyt, az egyik aranyásó szórakozottan kaparta maga előtt a földet és . . . egyszerre megdöbben. Arany kavicsok csillogtak a por alatt. Mintha esztét vesztette volna a nagy öröm miatt, két kézzel kapott az arany kikaparásához. A szomszédai észre vették a lázas hadonászt s ők is megkaparták a földet. Pár perc múlva senki sem törődött a szegény halottal: pap és gyászoló a földön térdeltek és örültes gyorsasággal aratták a föld kincsét. A koporsó csakhamar utban volt, félre tolták tehát. Aztán megint tovább vitték néhány lépéssel, majd egyik helyről a másikra. Ha a szegény halott látta volna a barátai eljárását, bizonyosan megbotránkozott volna rajta. Az a hely, amely örök pihenőül volt számára rendelve, nemsokára a legvadabb aranyláznak lett a helye. Az aranykeresők kiásták sírjaikból a többi halottakat is, így aztán eltűnt a temető, a halálnak el kellett kotródnia az arany elől.

(A veszedelmes szivarvágó.) Az amerikai orvosi egyesület lapja arra figyelmeztet, hogy milyen veszedelmes szerszám tulajdonképpen az a szivarvágó, mely a szivararuló helyeken közhasználatra van kitéve. Sokat irtak már arról, hogy a bacillusoktól való félelem mennyire túlzott és ez igaz is, vannak azonban esetek, amikor a ragályos betegségektől való óvakodás nagyon is jogos és indokolt. Így áll a dolog a szivarvágóval is, mely távolról sem olyan ártatlan szerszám, mint amilyennek első pillanatra látszik. Sok embernek ugyanis az a szokása, hogy a szivar végét, mielőtt levágja, ajkai közt megnedvesíti és világos, hogy ily módon betegségi csírákat vihetnek át a szivarvágóra, melyek onnan a folytonos használat közben más szivarokra rakódhatnak át és más emberek szájába juthatnak. Chicagóban az egészségügyi hatóság annyira igaznak találta ezt a dolgot, hogy jónak találta a közönséget a szivarvágó veszedelmére figyelmeztetni. Az említett orvosi lap nagyon helyesli ezt az eljárást, mert szerinte a szivarvágó mindenféle ragályos betegségeket terjeszthet és ugyanez okból szót emel az ellen is, hogy a szivarvégeket összegyűjtsek és bármilyen alakban újra feldolgozzák. A szivarvágó ellenségeinek nézete szerint még okosabb, ha az ember a szivar végét a körmeivel csipi le vagy pedig egyszerűen leharapja.

Sok millió hever

Hiteles Merkurt.
Egész évre 2 kor. 50 fillér.
Megjelen havonta 2-szer.
A Hiteles Merkur előfizetők ingyen kapnak egy évkönyvet a január 2-iki számmal mellette, mely az eddig kiadottakat, de föl nem vett nyomdai hibákat közli.

Ingyen
kapnak egy sorolást naplót, mely sorsjegytulajdonosokat érdeklő tudnivalókat tartalmaz.

Ingyen
jársanak 50 sorsjegy nyomdai hibáira.

Egész évre K 2-50

HITELES MERKUR
Budapest, Ferenciek-tere 6.
Kérjen mutatványszámot!

MOLNÁR FERENCZ KÖNYVEI:
A Franklin-Társulat kiadásai.

Ujdonság!	Most jelent meg V. kiadásban:
MUZSIKA AZ ÖRDÖG	ELBESZÉLÉSEK
Ara 4 korona.	VIGJÁTÉK
	Ara 2 kor. 50 fill.

Regény diákok számára:
A PÁL-UTCZAI FIÚK
Ara vászonkötésben 6 korona.

Kaphatók:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) részv.-társ.-nál, Budapest, VI. ker., Andrásy-út 21. szám és minden könyvkereskedésben.

»Hermes« levélrendező,
»Hermes« számlarendező,
»Hermes« gyorstűző,
»Hermes« iratgyűjtő,
»Hermes« iratdobozok

minden jobb papírtüzetben kaphatók, hol nem, úgy kérem közvetlenül hozzám fordulni.

Kertész M.
Irodai cikkek, különlegességek gyára.
BUDAPEST, VII., Hársfa-utca 12.
(saját házban), Telefon 27-43.
Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve.

Kedves ajándékot

küldök Önnek postafordultával ingyen és bérmentve, ha árjegyzékem szétküldése czéljából **100 czimet (csak vidékit)** küld magán és állami hivatalnokokról, tanítókról, a magas klerusról, gaztálkodókról, gazdasági hivatalnokokról, gyárosokról, gyári hivatalnokokról, jól szituált magánzókról, kereskedőkről, iparosokról tisztán és olaszhatóan írva egy iv papírra lakóhelyüket és legközelebbi környéküket.

Szabadalmazott ujdonságok üzeme!
LEOPOLD WEISZ, WIEN.
III/2. Lichtenauergasse 2.

TUDOMÁNYOS ZSEBKÖNYVTÁR

Lgyes száma 60 fill. 201-203 : szám : Kapható mindenütt

Dr. KOVÁCS GÁBOR

A SZOCIALIZMUS

E munka teljesen kimerítő képet ad a szocializmus mibenlétéről és történeti fejlődéséről. A *feltenk* e nagy mozgó kérdésiben tájékozva kell lenni minden állampolgárnak. Ez a tájékoztatás e nem nagyterjedelmű, de teljes és közérthetően megírt munkából meríthető legjobban.

Ara 1 kor. 80 fill.

Ki nem hallotta még hírét!!

Takáts világhírű szabadalmazott állítható gyomorvédő-öve és gyomor- és hatvédő öve, igazán áldásos hatásának, amely a gyomorbajt kiűli, gyomorgörcsöt, hasmenést, hascikargást rögtön megszünteti. De mint egészség biztosító is nagyon sokan egész családok is viselik, de ott aztán nincs is betegség hanem csupa öröm és vigás, mert minden javány és minden betegség egyedül biztos előcszere. A gyomorvédő öv ára 1. számú mely legelőbbre alkalmos 4 kor. II. számú (ulkóvár termékekre 6 korona. Hályadóval, gyomor-, has-, hat- és derék védő, I. sz. 6 kor. 50 fill., II. sz. 8 korona 50 fill., ez nagyon sokan viselik alsó in helyett is, különösen az intelligens osztály, mert hasznosabb, könnyelműbb és csehszerűbb is, mert melegítő is szabályozható és nem behatászik, rendelkezni a derék körmértéke és léti vagy női irandó. A ki eljára hivatkozik, a pénzét előzetesen megküldi bérmentve kapja, külföldről 2 kor.-val több küldendő be. Székhely a világ minden részében, a fentlaltó czime

TAKÁTS DANIEL NAGYVÁRAD, Sorompó-utca
E czim megőrizendő. E czim megőrizendő.

958. sorozat **Bon 028. szám**

Polgár Sándor
m. kir. szab. nyert orvosi mű-és köztudós Budapest, VII., Erzsébet-közp. 50 sz.
kötetes ezen utalvány beküldése mellett minden megrendelőnek 1500 azaz tizenöt százaléknyi árkedvezményt adni az eredeti **F. Bergerand filis** párisi különlegességek fővezeték gyártmányából, kimerítő képes árjegyzék díjmentesen zárt leveleiben küldeték.

Kivágatott az „Egyetértés”-ből. 25705

HÁZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, HÁSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK

A LEGELÖNYÖSEBBEN POLGÁR KÁLMÁN
ÉKSZERESZ-ÉS MŰÖRÁS-üzletében szerezhethők be.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDITOK, ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN és BÉRMENTVE.

3 hirdetés rovában minden szöveg... 4 fillérrel, kompakt betűkiből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

3 hirdetés rovában minden szöveg... 4 fillérrel, kompakt betűkiből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban.

Építkezéseket! Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja.

Jogi-, politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyed tárgyakból is) Képzővárra; Budapestre ugyiszintén államszámvetéstanai államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít.

Ha köhög vagy rekedt, Réthy-féle cukorkát vegyen 60 fillérért. 25721sz20

Fakult borkabátok sötét színekre tartósan festetnek Haltenberger Béla ruhafestő gyárában. 27086

A Falkogen tüdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszerár, Budapest, VIII Rákóczi-tér 2. sz. 25828

Zálogcédulákat, brillantokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron vesznek Brillantokéri többet fizetnek, mint utonnan kerfűlnek. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 26316

Parketagyár Gyöngyöson ajánlja gyártmányait.

Allást, képviselőtet vagy foglalkozást ha keres, ha helyzetén javítani akar, rendelje meg a „Magyar Pályázati Eritesítő és Munkaközvetítő” Csáky-utca 4. Egyes szám ára 40 fillér. Mutatványszám ingyen.

Veresáfonyabefőtt 5 kilós üvegesár 6 kor., száritott urigomba különként 6 koronáért Meleghy, Kassa.

Uradalmak igazgatását, s övedelméz/b-bé tételét elvállalja minden garanciával e ténen kézett, 20 évi gyakorlattal bíró főbírtokos. Ajánlatokat S. C. V. alatt a kiadóhivatalba 27569

Singer varrógépek, egész új 30 ftt., szakértőleg javítottak 12 fttől föl-jebb, jótállás mellett szállít Habán József műszerész, Almássy-tér 14. Képes árjegyzék ingyen. 27483

Öllát nyersolajmotorok! Mielőtt nyersolajmotort vásárolna, tessék ezen új, tökéletes, leggyorsabb szerkezetű motorokról ismertetést kérni: Timár Ede, Budapest, Liszt-körut 28. 27561

Veresáfonyabefőtt B A R T A-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.- korona FELKA, KONZERVGYÁR Felka, Szepesm. 88972

Butor új és használt beraktározásból visszamaradt, csillárok, lámpák, irodaibebendezés, pénzszekrények bámulatos olcsón eladó. Beraktározási vállalat tulajdonos Landsman Sámuel Központi városház épület Gerlóczy-utca 2 raktár-10-11-12

Veszek zálogcédulákat, elzálogosított brillantokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és a teljes értéket kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő Budapest, Király-utca 91. Izabella-utca sarkán.

Pénzkölcsönt magánpénzt azonnal, takaréktól legyorsabban ingatlanra, bekebelezésre, félévi utólagos 6 százalékos kamatra, bármilyen kölcsönért tessék hozzám fordulni. Tarácsky Ferenc, Rottenbiller-utca 5/b. Válaszbélyeg. 27428

Magánkutató iroda Rákóczi-utca 76. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal egy magán, mint csaiádi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 26703

Polgári, gimnáziumi, kereskedelmi, real, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (nőlyeket is). Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 13. sz. Válaszbélyegyet kérek. 25465

Házak, villák, telkek, gyáriraktárak, gyáriépületek a főváros minden részéből eladásra vagy kiberlésre előjegyzésben. Huszár Budapest, V. Gresham-palota Elsőrangú ajánlatok. Telefon 81-08.

BUTOR árvorósról, linom és egy szerű butor, hálósobák és garson szobák Szalen börtölök, gyönyörű tükrök, diván, borszék, íróasztal, poraszőnyeg és egyes darabok; Földes B, VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban

Finom öszi juhtúrót 5 kg. bődön 6 koronáért bérmentve Svájci téglasajt kilója 1.60 fill.-ért szállít közvetlen a Felső Magyarországi hegyi juhtúrógyár, Nagyszabos, Gömör megye.

Allást mindenkinek minden irányban ingyen közvetít Huszár, Budapest, Gresham-palota. Csak vidékieknek. (Válaszbélyeg.) Elsőrangú ajánlatok.

Fenyőborjovicska Gunipernus BARTA-féle, 3 liter a 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesm. 26973

Ajtók ablakok, YASREDÖNYÖK, YASRÁCSOK, kapuk használ-lak és újak olcsón kaphatók!

Lefkövits Jakabnál Bpest, V. Csáky-utca 28. Korall-utca sarok. Lipót körut közelében

Pénzt butorra zongorára, varrógép, kerékpár, könyvek, kocsik, automobille currens-árura feltűnő olcsón beraktározott tárgyakat magasabb előleg nyújtással kiváltunk Tauszik és Társa Gyár-utca 21. Telefon 83-97.

Csemegezőlöt legnemesebb fajokban, fagymentesen csomagolva, 5 kilós postakosárunkint 4 koronáért, valamint saját méhészeti termékek garantált liszta szimmet 5 kilós bádögödönökben 7 koronáért szállít Rottmann Hermin Kiskunhalason

Lakást, butorozott szobát, bármely célra, berendezéssel is, mindenféle bérhelyiséget gyorsan, csekély díjért közvetít a lakásbérhelyiség közvetítő csak V., Gresham-palota Merleg-utca 2. sz. Telefon 81-08. Minden bérhelyiség nyilvántartva

Magán építő iparos iskola előkészít építő, közműves és kőfaragó vizsgához biztos sikerrel. Szerény díjazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat, Vagil József műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17. 27225

Polgári iskolai redlikolai, gimnáziumi, kereskedelmi, egyéves önkéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrovidebb idő alatt a legjobban sikerrel előkészít. Táhar Budapest, Thököly-utca 3. sz. 26814

Alkalmi vétel. Butorok, visszamaradt szönyegek, kényserítő körülmények miatt eladók; mahagoni hálósoba 180 ftt., íróasztal könyvszekrény, nyel, olajfestmények 2 ftt., nagy peraszőnyegek, lámpák, 3 águ villany 14 ftt. Árverési butoreadás. Dob-utca és Holló-utczal sarokpincze 26616

Kanári malacok kiközpelt előnevelésnek árára jut 6-8 ftt. enyész-nőstényeket 1 forintjával felöltésig melet szállít STERN Csongrádról. 27642

Szepességi csemegék BARTA-féle veresáfonya befőttet, malna-, szamóca-, csipkebogyóval, gomba- és huskonserveket, pastetomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes megye. Kerjen árjegyzéket.

Modern urasági butorok alkalmi vétel és eladása

háló-, ebédlő-, szalon-, uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SÁNDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. eszlött Gyár-utca. Telefon 14-09.

Csemegezőlöt postakosárunkint fagymentesen csomagolással 4 korona, téli nemes fajalma és óriás bírsalma postakosárunkint 8 kor. 25 kiló ára 12 kor. Házilag főzött barackok lekvár 2.40 kor. Kifűnő bírsalma-sajt 2 kor., Cukorédes szilvák 1.40 K. kilója. Faiboroknak hectoliterjét 50 koronáért szállítja Szabó X (I. Csongrád.

Saját gyártmányú vas- és rézbutorok Rézagy ... 45.- ftt. Vasúgy matraczczal 8.50 Gyermekágy ... 11.50 Sodronyágy-betét 3.50 Vas- és rézbutorok gyári árban.

WEISZ LIPÓT Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01.

BÉLHURUT, (hasmenés) gyomorgörcs legjobban gyógyzóere a BARTA-féle FERRE-ÁFONYA GYÖGYŐR. Gyógyszereszek és fűszerezéseknél 1 üveg ára K. 1.60, 5 üveget 8.- koronáért bérmentve szállít a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26971

Ki a YES-OUI-SI című lapot megrendeli, látsza minden megerősítés nélkül és önállóan az

angol és francia nyelveket naposon megtanulhatja. Előfizetési ár negyedévenként minden kiadásra 3 korona. Megrendeléseket elfogad és mutatóványzókat küld a kiadóhivatal. Budapest, Andrássy-utca 97. szám.

Urasági butorokat, szőnyegek, osillárokat és legteljesobb berendezéseket (gyárakat és üze-eket is) vesznek és eladók. Nagy Zsigmond VI, Lázár-utca 3 (a Váci-körut mellett).

Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédlő, uriszoba és szalonbutorokban. Rézhálósobák, börgarnitúrák és kárpitosfélekben Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben modern bronzcsillárokból, villamos stb.-hez.

A KINEMATOGRAF MINDEN SZÁMÁT? FOGLALKOZIK AMOZGOFÉNYKÉPEL AMATŐRFÉNYKÉPEL 30 NEM. & GRAMOFONNA 24 604 BUDAPEST, BAROSS 59

Polgári árak! Pontos kiszolgálás! Kitűnő szabás! Vidékre mintái küldők, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek. Zellszka János angol uris szabótársaság BUDAPEST, Andrássy-ut 58. I. em. Állandó választék a legdivatosebb angol és bel-töldi szövetekből.

BUTOR Alkalmi vétel! Butorvásárlók figyelmébe ajánlom legjobban minőségű butoraimat. Háló-, ebédlő- és uriszobák, valamint egyes butordarabok, osodálatos olcsón, minden elfogadható áron kaphatók. PECHNER N. butor-nagykereskedő Király-n 28. az udvarban. TELEFON 33-71

Uzletvételeit és átadást minden irányban ingyen közvetít Huszár, Budapest, Gresham-palota. Csak levélileg. (Válaszbélyeg). Elsőrangú ajánlatok.

Gyorsírás (Gabelsberger) Gereben gyorsíró nőiskolája kiképzés után állást garantál. Németül tudóknak tandíjkezevmény. Irógépek-tatás növendékeknek díjmentes.

Kristóf-tér 2. szám.

Bőrszékkipar bőrszittolás és bőriraragás

KENDI ANTAL Budapest, IV., Károly-utca 2 az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékék és karosszékében, jóval olcsóbb árban, mint eddig. Használt székek átalakítás bőrszékékre olcsó árakban. Legelősebb bőrbutorok és állványok.

Stenográfia. Díjtalan gépírásktatás és összes írógépek. Díjtalan és biztos áruásközvetítés. Minden hónapban új gyorsírás és gépírás tanfolyamok nyílnak az oldeveles gyorsíró tanároktól vezetett Stenográfia országos Gabelsberger, magyar, német gyorsíró és gépíróiskolában. Levelező és vitairású tanfolyamok, kereskedelmi szaktanfolyamok, Kereskedelmi számtan, levelezés fogalmazás és könyvvitel 7 óratól este 9-ig. Copying office, sokszorosítási iroda. Kerjen prospektust. Az intézet helyiségei Váci-körut 33. alatt vannak. Azelött Kacinczy-utca 8. (B034)

A Schnitzer-féle TEÁT kiváló ízű és kiadóságú té fogva legjobban családokban, internátusokban, szanatóriumokban stb. minden magtea fölé helyeznek.

Schnitzer Mór orosz, ceyloni, kínai tea, valamint cognac, rum nagy-bani behozatala Epest, VI., Váci-körut 3. Fióküzletek: V. Váci-körut 80.

Kolozsvári jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikereit biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Valtójából speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikerre utáni igen csekély díjazás al. Levelebeli érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Urasági butor Eladók és veszek; mahagoni hálósobákat, ebédlőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyegek, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia Állandó nagy lakberendezési vállalkás! IV., Sommelweiss-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát Az egész házban. Telefon 17-77. Fióküzlet nincsen. 26619